

Atskaite

**„Nosacījumu izstrāde juridiskajam
regulējumam attiecībā uz atkritumu
apsaimniekošanu pašvaldībā”**

Biedrība “Latvijas Atkritumu saimniecības asociācija”

Rīga, 2015.g.

Satura rādītājs

Ievads	3
1. Normatīvos aktos noteikto prasību atkritumu apsaimniekošanai un citos normatīvajos aktos noteikto nosacījumu, kuri piemērojami uzdevuma izpildei izvērtējums	4
1.1. Vispārējās prasības, kas nosaka pašvaldības lomu atkritumu apsaimniekošanā	4
1.2. Atkritumu apsaimniekošanas vispārīgās prasības	9
1.3. Atkritumu apsaimniekotāja izvēles un līguma noslēgšanas prasības	10
1.4. Atkritumu apsaimniekošanas nosacījumi	10
1.5. Maksa par atkritumu apsaimniekošanu	12
1.6. Sodi par pārkāpumiem atkritumu saimniecībā	13
1.7. Publisko iepirkumu likumā noteikto prasību izvērtējums atkritumu apsaimniekošanas jomā	14
2. Noslēgto līgumu atkritumu apsaimniekošanas jomā (līgumu, kuri noslēgti starp pašvaldību un atkritumu apsaimniekotāju; līgumu, kuri noslēgti starp atkritumu apsaimniekotāju un atkritumu radītāju vai valdītāju) izvērtējums	21
2.1. Līgumu, kuri noslēgti starp pašvaldību un atkritumu apsaimniekotāju izvērtējums	21
2.2. Līgumu, kuri noslēgti starp atkritumu apsaimniekotāju un atkritumu radītāju vai valdītāju izvērtējums	35
3. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas 2013.gadā sagatavoto „Vispārīgo ieteikumu procedūru organizēšanā, pašvaldībām, izvēloties atkritumu apsaimniekotāju”, „Ieteikumu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas līgumu būtiskajiem nosacījumiem starp pašvaldību un atkritumu apsaimniekotāju” un „Atkritumu apsaimniekošanas jomas iepirkumu procedūru analīzes” izvērtējums	40
3.1. “Vispārīgo ieteikumu procedūru organizēšanā, pašvaldībām izvēloties atkritumu apsaimniekotāju” izvērtējums	40
3.2. “Ieteikumu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas līgumu būtiskajiem nosacījumiem starp pašvaldību un atkritumu apsaimniekotāju” izvērtējums	41
3.3. „Atkritumu apsaimniekošanas jomas iepirkumu procedūru analīzes” izvērtējums	42
4. Patērētāju tiesību aizsardzības centra uzraudzības projekta „Līgumu noteikumu un komercprakses/reklāmas uzraudzības sadzīves atkritumu apsaimniekošanas jomā” (2014) izvērtējums	46
5. Izstrādātie nosacījumi	50
5.1. Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma iepirkumos iekļaujamie nosacījumi	50
5.2. Ieteikumi par starp pašvaldību un atkritumu apsaimniekotāju noslēdzamajiem atkritumu apsaimniekošanas līgumos iekļaujamajiem nosacījumiem	74
5.3. Ieteikumi par starp atkritumu apsaimniekotāju un atkritumu radītāju vai valdītāju noslēgtajos atkritumu apsaimniekošanas līgumos iekļaujamajiem nosacījumiem	89

Ievads

Līguma darba atskaitē ir sagatavoti detalizēti nosacījumi par sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma iepirkumos iekļaujamajiem nosacījumiem un atkritumu apsaimniekošanas līgumos (līgumi, kuri noslēgti starp pašvaldību un atkritumu apsaimniekotāju; līgumi, kuri noslēgti starp atkritumu apsaimniekotāju un atkritumu radītāju vai valdītāju) iekļaujamo normu uzlabošanu.

Veicot darbu ņemti vērā šādi dokumenti:

- Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas izstrādātie „Vispārīgie ieteikumi procedūru organizēšanā, pašvaldībām, izvēloties atkritumu apsaimniekotāju” (2013.gads);
- Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas izstrādātie „Ieteikumi sadzīves atkritumu apsaimniekošanas līgumu būtiskajiem nosacījumiem starp pašvaldību un atkritumu apsaimniekotāju” (2013.gads);
- Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas izstrādātie „Atkritumu apsaimniekošanas jomas iepirkumu procedūru analīze” (2013.gads).

Analizējot normatīvo aktu prasības ir ietverti nosacījumi, kas sniegti

Likums “Par pašvaldībām”

Atkritumu apsaimniekošanas likums

Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2013.–2020.gadam).

Publisko iepirkumu likums

Likums “Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss.

Valsts pārvaldes iekārtas likums

Ministru kabineta noteikumi:

Nr.184 no 2013.gada “Noteikumi par atkritumu dalītu savākšanu, sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi un materiālu reģenerāciju”

Nr.898 no 2011.gada “Noteikumi par atkritumu savākšanas un šķirošanas vietām”

Nr.302 no 2011.gada "Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus"

1. Normatīvos aktos noteikto prasību atkritumu apsaimniekošanai un citos normatīvajos aktos noteikto nosacījumu, kuri piemērojami uzdevuma izpildei izvērtējums

Normatīvo aktu izvērtējums pamatā balstās uz likumu un Ministru kabineta noteikumu analīzi atkritumu apsaimniekošanai, vērtējot prasības, kas tieši attiecas uz pašvaldību kā sadzīves un sadzīvē radušos bīstamo atkritumu apsaimniekošanas organizētāju.

1.1. Vispārējās prasības, kas nosaka pašvaldības lomu atkritumu apsaimniekošanā

Likums "Par pašvaldībām" reglamentē Latvijas pašvaldību darbības vispārīgos noteikumus un ekonomisko pamatu, pašvaldību kompetenci, domes un tās institūciju, kā arī domes priekšsēdētāja tiesības un pienākumus, pašvaldību attiecības ar Ministru kabinetu un ministrijām, kā arī pašvaldību savstarpējo attiecību vispārīgos noteikumus. Šā likuma 15.pantā noteiktās pašvaldību autonomās funkcijas pildāmas kārtībā, kāda paredzēta attiecīgajos likumos un Ministru kabineta noteikumos. Likuma 15.pantā paredzēto autonomo funkciju izpildi organizē un par to atbild pašvaldības.

Attiecībā uz komunālajiem pakalpojumiem un pašvaldības teritorijas sakoptību, pašvaldībām ir šādas autonomās funkcijas:

1) organizēt iedzīvotājiem komunālos pakalpojumus (ūdensapgāde un kanalizācija; siltumapgāde; **sadzīves atkritumu apsaimniekošana**; notekūdeņu savākšana, novadīšana un attīrīšana) neatkarīgi no tā, kā īpašumā atrodas dzīvojamais fonds;

2) gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu **un sanitāro tīrību** (ielu, ceļu un laukumu būvniecība, rekonstruēšana un uzturēšana; ielu, laukumu un citu publiskai lietošanai paredzēto teritoriju apgaismošana; **parku, skvēru un zaļo zonu ierīkošana un uzturēšana; atkritumu savākšanas un izvešanas kontrole**; pretplūdu pasākumi; kapsētu un beigto dzīvnieku apbedīšanas vietu izveidošana un uzturēšana);

Atkritumu apsaimniekošanas likuma 8.pantā noteikts, ka - Pašvaldība:

1) organizē visu sadzīves atkritumu, tai skaitā sadzīvē radušos bīstamo atkritumu, apsaimniekošanu savā administratīvajā teritorijā atbilstoši pašvaldības saistošajiem noteikumiem par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, ievērojot atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu un reģionālos plānus;

2) pieņem lēmumus par jaunu sadzīves atkritumu savākšanas, dalītas vākšanas, šķirošanas, sagatavošanas pārstrādei un reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtu un infrastruktūras objektu, kā arī atkritumu poligonu izvietojumu savā administratīvajā teritorijā atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam un reģionālajiem plāniem;

3) izdod saistošos noteikumus par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu savā administratīvajā teritorijā, nosakot šīs teritorijas dalījumu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonās, prasības atkritumu savākšanai, arī minimālajam sadzīves atkritumu savākšanas biežumam, pārvadāšanai, pārkraušanai un uzglabāšanai, kārtību, kādā veicami maksājumi par šo atkritumu apsaimniekošanu, kā arī nosaka pašvaldības pilnvarotas institūcijas un amatpersonas, kuras kontrolē saistošo noteikumu ievērošanu un ir tiesīgas sastādīt administratīvā pārkāpuma protokolu;

4) pieņem lēmumus par jaunu bīstamo atkritumu reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtu un atkritumu poligonu izvietojumu savā administratīvajā teritorijā atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam un reģionālajiem plāniem;

5) var ieguldīt līdzekļus atkritumu apsaimniekošanas sistēmas izveidē un uzturēšanā atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam un reģionālajiem plāniem;

6) organizē atkritumu dalītu vākšanu savā administratīvajā teritorijā atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam un reģionālajiem plāniem;

7) uzrauga un kontrolē sadzīves atkritumu poligona slēgšanas, rekultivācijas, monitoringa un slēgta poligona uzturēšanas iemaksas un izmaksas pēc poligona slēgšanas.

Bez valsts likumdošanas normatīvajiem aktiem, pašvaldības administratīvajā teritorijā kā normatīvais dokuments darbojas atkritumu apsaimniekošanas saistošie noteikumi, kuriem ir jāatbilst normatīvajiem aktiem par atkritumu apsaimniekošanu, atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam un reģionālajiem plāniem. Tā izveidei ir būtiska loma tālāko atkritumu apsaimniekošanas darbību precizējumā un vietējo prasību formulējumā. Pašvaldības saistošajos noteikumos izmantotajiem terminiem un definīcijām ir jāatbilst “Atkritumu apsaimniekošanas likumā” (AAL) un Ministru kabineta noteikumos sniegtajiem formulējumiem:

atkritumu valdītājs — ikviena fiziskā vai juridiskā persona, kura atbilst vismaz vienam no šādiem nosacījumiem:

a) ir atkritumu radītāja,

b) ir fiziskā vai juridiskā persona, kuras faktiskajā varā atrodas atkritumi;

atkritumu radītājs — ikviena fiziskā vai juridiskā persona, kuras darbība rada atkritumus (sākotnējais atkritumu radītājs) vai kura veic atkritumu priekšapstrādi, sajaukšanu vai citas darbības, kā rezultātā mainās atkritumu sastāvs vai īpašības;

atkritumu apsaimniekošana — atkritumu savākšana, uzglabāšana, pārvadāšana, reģenerācija un apglabāšana (tai skaitā sadedzināšana sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārtās), šo darbību pārraudzība, atkritumu apglabāšanas vietu aprūpe pēc to slēgšanas, kā arī tirdzniecība ar atkritumiem un starpniecība atkritumu apsaimniekošanā;

atkritumu savākšana — atkritumu vākšana, arī atkritumu iepriekšēja šķirošana un glabāšana, lai tos nogādātu uz atkritumu reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtām vai tādām iekārtām, kurās tiek veikta atkritumu sagatavošana reģenerācijai vai apglabāšanai;

atkritumu dalītā savākšana — atkritumu savākšana, atsevišķi nodalot atkritumus pēc to veida un īpašībām, lai veicinātu atkritumu sagatavošanu reģenerācijai vai apglabāšanai, kā arī reģenerāciju vai apglabāšanu;

atkritumu uzglabāšana — atkritumu glabāšana tam speciāli piemērotās un aprīkotās vietās to turpmākai reģenerācijai vai apglabāšanai [izņemot īslaicīgu uzglabāšanu (mazāk par trim mēnešiem) to rašanās, šķirošanas un savākšanas vietās daudzumos, kas nerada kaitējumu videi vai draudus cilvēku veselībai];

atkritumu šķirošana — atsevišķu atkritumu veidu manuāla atdalīšana no kopējās atkritumu plūsmas atkritumu rašanās vietā, manuāla vai automatizēta atdalīšana no kopējās atkritumu plūsmas atkritumu savākšanas un šķirošanas vietās, kā arī atkritumu reģenerācijas un atkritumu apglabāšanas iekārtās;

atkritumu reģenerācija — jebkura darbība, kuras galvenais rezultāts ir atkritumu lietderīga izmantošana ražošanas procesos vai tautsaimniecībā, aizstājot ar tiem citus materiālus, kuri būtu izmantoti attiecīgajai darbībai, vai atkritumu sagatavošana šādai izmantošanai;

atkritumu pārstrāde — atkritumu reģenerācijas darbība, kurā atkritumu materiālus pārstrādā produktos, materiālos vai vielās atbilstoši to sākotnējam vai citam izmantošanas veidam, ietverot organisko materiālu pārstrādi un izņemot atkritumos esošās enerģijas reģenerāciju un tādu materiālu izgatavošanu, kuri tiks izmantoti par kurināmo vai izrakto tilpju aizbēršanai;

atkritumu sagatavošana atkārtotai izmantošanai — par atkritumiem kļuvušu produktu vai to sastāvdaļu pārbaude, tīrīšana vai labošana, lai tos varētu atkārtoti lietot bez turpmākas priekšapstrādes;

atkārtota izmantošana — jebkura darbība, kuras rezultātā produktus vai to sastāvdaļas, kas nav atkritumi, izmanto vēlreiz tādā pašā nolūkam, kādam tie bija paredzēti;

atkritumu apglabāšana — jebkura cita ar atkritumiem veikta darbība, kas nav uzskatāma par atkritumu reģenerāciju, arī tad, ja šīs darbības sekundārais rezultāts ir vielu vai enerģijas iegūšana;

atkritumu sagatavošana apglabāšanai — reģenerējama vai kompostējama atkritumu, kā arī sadzīvē radušos bīstamo atkritumu atdalīšana pirms to apglabāšanas atkritumu poligonā.

Pašvaldības saistošo noteikumu izstrādē ir jāievēro, ka Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna (AAVP) mērķi ir:

- **novērst** atkritumu rašanos, palielinoties ekonomiskajai izaugsmei, un **nodrošināt** kopējā radīto atkritumu daudzuma ievērojamu samazināšanu, izmantojot maksimāli visas labākās pieejamās atkritumu rašanās novēršanas iespējas un labākos pieejamos tehniskos paņēmienus, palielinot resursu izmantošanas efektivitāti un veicinot ilgtspējīgākas patērētāju uzvedības modeļa attīstību;
- **nodrošināt** atkritumu kā resursu racionālu izmantošanu;
- **nodrošināt**, ka radītie atkritumi nav bīstami vai arī tie rada nelielu risku videi un cilvēku veselībai, atkritumi pēc iespējas tiek atgriezti atpakaļ ekonomiskajā apritē, it īpaši izmantojot pārstrādi, vai arī tiek atgriezti vidē noderīgā (piemēram, komposts), un, ka atkritumi tiek pārstrādāti pēc iespējas tuvāk to rašanās vietām;
- **nodrošināt** apglabājamo atkritumu daudzuma samazināšanu un atkritumu apglabāšanu cilvēku veselībai un videi drošā veidā.

(Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2013.–2020.gadam).

Plāna darbības laikā līdz 2014.gada 31.decembrim, katrā pašvaldībā jānodrošina dalītās savākšanas iespējas sadzīves atkritumos esošajam papīram (arī kartonam), plastmasai, stiklam un metālam. Minētās savākšanas iespējas nodrošinās pašvaldības sadarbībā ar atkritumu apsaimniekotājiem, kas veic sadzīves atkritumu apsaimniekošanu attiecīgo pašvaldību administratīvajās teritorijās.

Plāna darbības laikā (2013. līdz 2020.gadam) sasniedzamie rezultāti atsevišķiem atkritumu veidiem un plūsmām, kas izriet no Eiropas Savienības direktīvu prasībām, ir apkopoti plāna 1. Pielikuma tabulā (1.1.tabula).

1.1.Tabula. Sasniedzamie rezultāti atsevišķiem atkritumu veidiem un atkritumu plūsmām 2013.-2020.gadā, kas izriet no ES direktīvu prasībām

Direktīva	Sasniedzamie rezultatīvie rādītāji	Sasniedzamie termiņi
Eiropas Parlamenta un Padomes 2008.gada 19.novembra Direktīva 2008/98/EK par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (11.panta 1.punkta 3.rindkopa un 2.daļas a) un b) punkts).	Attīstīt un pilnveidot dalītas savākšanas sistēmu papīram, metālam, plastmasai un stiklam , nodrošinot sistēmas darbību un pakalpojuma pieejamību visā valsts teritorijā	2014.gada 31.decembris
Minētās prasības pārņemtas ar Ministru kabineta 2011.gada 2.augusta noteikumiem Nr.598 „Noteikumi par atkritumu dalītu savākšanu, sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi un	Sagatavot otrreizējai izmantošanai un pārstrādāt vismaz 50% (pēc svara) mājsaimniecības atkritumos un citās līdzīgās atkritumu plūsmās esošos papīra, metāla, plastmasas un stikla atkritumus	2019.gada 31.decembris
	Palielināt līdz vismaz 70 % pēc svara būvniecības atkritumu sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādei un citai materiālai reģenerācijai, tostarp aizbēršanai, izmantojot atkritumus kā citu materiālu aizstājējus	2019.gada 31.decembris

Direktīva	Sasniedzamie rezultatīvie rādītāji	Sasniedzamie termiņi
materiālu reģenerāciju".		
Padomes 1999.gada 26.aprīļa direktīva 1999/31/EK par atkritumu poligoniem (5.panta 2.punkta a) b) un c) apakšpunkti, c) apakšpunkta otrā un trešā rindkopa*).	Samazināt apglabājamo bioloģiski noārdāmo atkritumu daudzumu līdz 50% no 1995.gadā apglabātā bioloģiski noārdāmo atkritumu daudzuma	2013.gada 16.jūlijs
Minētās prasības pārņemtas ar Ministru kabineta 2011.gada 27.decembra noteikumiem Nr.1032 "Atkritumu poligonu ierīkošanas, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanas, slēgšanas un rekultivācijas noteikumi".	Samazināt apglabājamo bioloģiski noārdāmo atkritumu daudzumu līdz 35 % no 1995.gadā apglabātā bioloģiski noārdāmo atkritumu daudzuma	2020.gada 16.jūlijs
Eiropas Parlamenta un Padomes 1994. gada 20.decembra Direktīva 94/62/EK par iepakojumu un izlietoto iepakojumu (6.panta 11.punkts). Minētās prasības pārņemtas ar Ministru kabineta 2010.gada 19.oktobra noteikumiem Nr.983	Reģenerēt 60% no izlietotā iepakojuma un sasniegt šādus minimālos reģenerācijas mērķus: - 65% pēc svara stiklam; - 83% pēc svara papīram un kartonam; - 50% pēc svara metāliem; - 41% pēc svara plastmasām, uzskaitot tikai tādus materiālus, kas pārstrādāti plastmasā; - 29% pēc svara kokam.	2015.gada 31.decembris
"Noteikumi par visa izlietotā iepakojuma reģenerācijas procentuālo apjomu (īpatsvaru) un termiņiem, reģistrēšanas un ziņojumu sniegšanas kārtību un veidlapu paraugiem, prasībām, kas komercsabiedrībai jāizpilda, lai tā tiktu reģistrēta kā iepakojuma apsaimniekotājs, iepakojuma definīcijas kritēriju piemērošanas piemēriem un izņēmumiem attiecībā uz smago metālu saturu iepakojumā".	Pārstrādāt 55% no izlietotā iepakojuma un sasniegt šādus minimālos reģenerācijas mērķus: - 60% pēc svara stiklam; - 60% pēc svara papīram un kartonam; - 50% pēc svara metāliem; - 22.5% pēc svara plastmasām, uzskaitot tikai tādus materiālus, kas pārstrādāti plastmasā; - 15% pēc svara kokam.	2015.gada 31.decembris

Direktīva	Sasniedzamie rezultatīvie rādītāji	Sasniedzamie termiņi
<p>Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 18.septembra Direktīva 2000/53/EK par nolietotiem transportlīdzekļiem (7.panta 2.punkts)</p> <p>Minētās prasības pārņemtas ar Ministru kabineta 2011.gada 22.februāra noteikumiem Nr. 135 "Noteikumi par nolietotu transportlīdzekļu pārstrādi un apstrādes uzņēmumiem noteiktajām vides prasībām".</p>	<p>Visus nolietotos transportlīdzekļus atkārtoti izmantot un reģenerēt vismaz 95% apmērā no transportlīdzekļa vidējās masas gadā.</p> <p>Visus nolietotos transportlīdzekļus atkārtoti izmantot un pārstrādāt vismaz 85% apmērā no transportlīdzekļa vidējās masas gadā.</p>	<p>2015.g. 1.janvāris</p>
<p>Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 27.janvāra Direktīva 2002/96/EK par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem (EEIA) (5.panta 5.punkts un 7.panta 2.punkts) un Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 4.jūlija Direktīva 2012/19/ES par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem (EEIA) (7.panta 1.un 3.punkts, 11.pants un V pielikums).</p>	<p>Nodrošināt, ka uz vienu iedzīvotāju gadā tiek savākti četri kilogrami māsaimniecības EEIA</p> <p>Palielināt elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu savākšanas apjomu līdz 40-45 % gadā, no to EEI vidējā svara, kuras ir laistas Latvijas tirgū trīs iepriekšējos gados.</p>	<p>No 2013.gada 1.janvāra līdz 2016. gada 13. augustam</p> <p>2016.gada 14.augusts</p>
<p>Direktīvas 2002/96/EK attiecīgās prasības pārņemtas ar Ministru kabineta 2011.gada 22.novembra noteikumiem Nr.897 "Elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu apsaimniekošanas noteikumi". Direktīva 2012/19/EK tiks transponēta līdz 2014.gada 14.februārim.</p>	<p>Palielināt elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu savākšanas apjomu līdz 65 % no to EEI vidējā svara, kuras ir laistas Latvijas tirgū trīs iepriekšējos gados, vai arī 85 % no Latvijas teritorijā radītajiem EEIA.</p> <p>Nodrošināt EEIA reģenerāciju un pārstrādi atbilstoši Direktīvas 2012/19/EK I pielikumā un III pielikumā noteiktajiem reģenerācijas un pārstrādes rādītājiem</p>	<p>2021.gada 14.augusts</p> <p>Visā plāna darbības laikā</p>
<p>Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006. gada 6.septembra 2006/66/EK par baterijām un akumulatoriem, un bateriju un akumulatoru atkritumiem un ar ko atceļ Direktīvu 91/157/EEK</p>	<p>Savākt 45 % no iepriekšējos trīs gados tirgū laistā pārnēsājamo bateriju un akumulatoru vidējā svara.</p>	<p>2016.gada 26.septembris</p>

Direktīva	Sasniedzamie rezultātīvie rādītāji	Sasniedzamie termiņi
(10.panta 2.b)punkts). Minētās prasības pārņemtas ar Ministru kabineta 2011.gada 21.jūnija noteikumiem Nr.485 "Atsevišķu veidu bīstamo atkritumu apsaimniekošanas kārtība".		

Ņemot vērā to, ka pašvaldības izstrādās atkritumu apsaimniekošanas reģionālos plānus, būtu jāpalielina arī iespējas pašvaldībām sadarboties atkritumu apsaimniekošanas jomā. Tāpēc, lai nodrošinātu ilgtspējīgu atkritumu apsaimniekošanas attīstību atkritumu apsaimniekošanas reģionā, attiecīgajā reģionā ietilpstošās pašvaldības var veidot RAAC.

1.2. Atkritumu apsaimniekošanas vispārīgās prasības

Atkritumu apsaimniekošana ir jāveic tā, lai neapdraudētu cilvēku dzīvību un veselību, Atkritumu apsaimniekošana nedrīkst negatīvi ietekmēt vidi, tai skaitā:

- 1) radīt apdraudējumu ūdeņiem, gaisam, augsnei, kā arī augiem un dzīvniekiem;
- 2) radīt traucējošus trokšņus vai smakas;
- 3) nelabvēlīgi ietekmēt ainavas un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas;
- 4) piesārņot un piegružot vidi. (**AAL 4.pants**).

Organizējot, plānojot un veicot atkritumu apsaimniekošanu, pašvaldības un atkritumu apsaimniekotāji ievēro šādas prasības (turpmāk minētajā prioritārajā secībā):

- 1) novērš atkritumu rašanās cēloņus;
- 2) samazina radīto atkritumu daudzumu (apjomu) un bīstamību;
- 3) sagatavo atkritumus atkārtotai izmantošanai;
- 4) atkārtoti izmanto pienācīgi sagatavotus atkritumus;
- 5) veic atkritumu pārstrādi;
- 6) veic atkritumu reģenerāciju citos veidos, piemēram, iegūstot enerģiju;
- 7) veic atkritumu apglabāšanu tādā veidā, lai netiktu apdraudēta vide, cilvēku dzīvība un veselība;

8) slēdz izgāztuves saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas plāniem, kā arī nodrošina slēgto izgāztuvju un atkritumu poligonu rekultivāciju (**AAL 5.pants**).

Šo darbību veikšanas plānošanai pašvaldības var izstrādāt savus atkritumu apsaimniekošanas plānus, kā arī, lai izstrādātu atkritumu apsaimniekošanas reģionālo plānu un koordinētu tā īstenošanu, apkopotu informāciju par sadzīves atkritumu plūsmu attiecīgajā atkritumu apsaimniekošanas reģionā, kā arī nodrošinātu to uzdevumu efektīvāku īstenošanu, kuri pašvaldībai noteikti sadzīves atkritumu apsaimniekošanas jomā, pašvaldības var veidot kopīgas iestādes, kā arī deleģēt pārvaldes uzdevumus privātpersonai un citai publiskai personai, ievērojot likuma "Par pašvaldībām" un Valsts pārvaldes iekārtas likuma noteikumus.

Pašvaldības izdod saistošos noteikumus par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu savā administratīvajā teritorijā, nosakot šīs teritorijas dalījumu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonās, prasības atkritumu savākšanai, arī minimālajam sadzīves atkritumu savākšanas biežumam, pārvadāšanai, pārkraušanai un uzglabāšanai, kā arī kārtību, kādā veicami maksājumi par šo atkritumu apsaimniekošanu.

1.3. Atkritumu apsaimniekotāja izvēles un līguma noslēgšanas prasības

Pašvaldība publisko iepirkumu vai publisko un privāto partnerību regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izvēlas atkritumu apsaimniekotāju, kurš veiks sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu un uzglabāšanu attiecīgajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonā, par piedāvājuma izvēles kritēriju nosakot saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu. Lai arī Publisko iepirkumu likums paredz, ka likuma normas nepiemēro tādas institūcijas sniegtajiem pakalpojumiem, kura atrodas pilnīgā pasūtītāja kontrolē un kura galvenokārt sniedz pakalpojumus pasūtītājam, nav pamatoti pašvaldībai pieņemt lēmumu iesaistīties kādā no esošajām cita atkritumu apsaimniekošanas reģiona AAR starp pašvaldību atkritumu apsaimniekošanas organizācijām, kas izveidotas konkrēta AAR ietvaros. Nav pieņemama un atbalstāma arī pieeja, ka pašvaldība veido savu komercsabiedrību, kas veic sadzīves atkritumu apsaimniekošanu pašvaldības administratīvajā teritorijā, ja pašvaldība nav iepriekš novērtējusi visus iespējamus tirgus piedāvājumus sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma sniegšanai saviem iedzīvotājiem. Tādā veidā nepamatoti tiek „apieta” publiskā iepirkuma procedūra. Šāda pieeja būtu pieņemama tikai tādā gadījumā, ja tirgū netiek piedāvāts atbilstošs pakalpojums par adekvātu cenu un kvalitāti vai iepirkuma procedūra beigusies bez rezultāta (AAVP).

Pašvaldība iekļauj darba uzdevumā prasības pretendenta darbinieku kvalifikācijai, spējai veikt sadzīves atkritumu apsaimniekošanu un tehniskajam vai finansiālajam nodrošinājumam sadzīves atkritumu apsaimniekošanas darbību veikšanai konkrētajā zonā, kā arī norāda atkritumu poligonu, kurā atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam un reģionālajam plānam apglabā šīs pašvaldības administratīvajā teritorijā radītos sadzīves atkritumus.

Pašvaldības, savstarpēji vienojoties, var noteikt kopīgu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonu, kurā ietilpst vairāku viena atkritumu apsaimniekošanas reģiona pašvaldību administratīvās teritorijas.

Pašvaldība organizē publiskā iepirkuma vai publiskās un privātās partnerības procedūru sadzīves atkritumu apsaimniekošanai noteiktā zonā tādā termiņā, lai nodrošinātu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma sniegšanas nepārtrauktību.

Pašvaldība slēdz līgumu ar atkritumu apsaimniekotāju, kurš izraudzīts publisko iepirkumu vai publisko un privāto partnerību regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un veiks sadzīves atkritumu savākšanu, tai skaitā dalīto savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu un uzglabāšanu attiecīgajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonā pēc iepriekšējā līguma darbības termiņa beigām.

Līgumu par atkritumu apsaimniekošanu pašvaldība un atkritumu apsaimniekotājs slēdz uz laiku, kas nav īsāks par trim gadiem un nav ilgāks par septiņiem gadiem. Normatīvajos aktos par publisko un privāto partnerību noteiktajā kārtībā līgumu var slēgt uz laiku, kas nav ilgāks par 20 gadiem.

Slēdzot līgumus ar sadzīves un sadzīves bīstamo atkritumu apsaimniekotāju, pašvaldībai ir jāņem vērā, ka atkritumu apsaimniekotājs pirms attiecīgo darbību veikšanas saņem Valsts vides dienesta atļauju atkritumu savākšanai, pārvadāšanai, pārkraušanai, šķirošanai vai uzglabāšanai, slēgtas vai rekultivētas atkritumu izgāztuves atrakšanai un atkritumu pāršķirošanai.

1.4. Atkritumu apsaimniekošanas nosacījumi

Atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam un atkritumu apsaimniekošanas reģionālajiem plāniem, kā arī vides aizsardzības prasībām pašvaldības sadarbībā ar atkritumu

apsaimniekotājiem **organizē sadzīves atkritumu, tai skaitā papīra, metāla, plastmasas un stikla atkritumu, atsevišķu savākšanu** pašvaldību administratīvajās teritorijās atbilstoši Ministru kabineta noteiktajām kategorijām un termiņam.

To pašvaldību administratīvajās teritorijās, kuras atrodas attiecīgajā atkritumu apsaimniekošanas reģionā, radītos sadzīves atkritumus apglabā tikai attiecīgā atkritumu apsaimniekošanas reģiona sadzīves atkritumu poligonā vai nodod tos attiecīgajās pārkraušanas stacijās. **Pašvaldība slēdz līgumu** ar šā poligona apsaimniekotāju par tās administratīvajā teritorijā savākto sadzīves atkritumu apglabāšanu.

Katra sadzīves atkritumu sākotnējā radītāja pienākums ir piedalīties pašvaldības organizētajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanā, ievērojot normatīvo aktu prasības atkritumu apsaimniekošanas jomā (arī pašvaldības saistošo noteikumus) un jānoslēdz līgums ar atkritumu apsaimniekotāju, kurš ir noslēdzis attiecīgu līgumu ar pašvaldību.

Pašvaldība informē atkritumu radītājus tās administratīvajā teritorijā par savas teritorijas dalījumu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonās un par sadzīves atkritumu apsaimniekotāju, ar kuru šī pašvaldība noslēgusi līgumu par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu un uzglabāšanu attiecīgajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonā, viena mēneša laikā no šā līguma noslēgšanas dienas.

Personas, kas ir pasūtītāji normatīvo aktu par publisko iepirkumu izpratnē vai publiskie partneri normatīvo aktu par publisko un privāto partnerību izpratnē, neveic sadzīves atkritumu savākšanas un pārvadāšanas publisko iepirkumu vai publiskās un privātās partnerības procedūru, bet slēdz līgumu ar sadzīves atkritumu apsaimniekotāju, kuru šajā pantā noteiktajā kārtībā izvēlējusies pašvaldība, par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu un uzglabāšanu.

Īpašniekam vai nomniekam, kura īpašuma teritorijā tiek radīti sadzīves atkritumi, ir pienākums nodrošināt vietu atkritumu konteineram un tā atkritumu apsaimniekotāja transportlīdzekļa piekļuvi sadzīves atkritumu savākšanas punktam, kurš ir noslēdzis līgumu ar pašvaldību par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu.

Pašvaldība saistošajos noteikumos var noteikt citus atkritumu savākšanas paņēmienus, ja zemes īpašnieks, kura īpašumā tiek radīti sadzīves atkritumi, objektīvu iemeslu dēļ nevar ievērot šā panta otrās daļas noteikumus.

Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.184 no 2013.gada "Noteikumi par atkritumu dalītu savākšanu, sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi un materiālu reģenerāciju" pašvaldība sadarbībā ar atkritumu apsaimniekotājiem, kas izraudzīti saskaņā ar normatīvajiem aktiem par atkritumu apsaimniekošanu, organizē dalītu sadzīves atkritumu savākšanu savā administratīvajā teritorijā atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam, atkritumu apsaimniekošanas reģionālajiem plāniem un normatīvajiem aktiem par atkritumu savākšanas, šķirošanas un bioloģiski noārdāmo atkritumu kompostēšanas vietām un līdz 2014.gada 31.decembrim izveido dalītas savākšanas sistēmu šādām atkritumu kategorijām:

- 2.1. papīru saturoši atkritumi;
- 2.2. metālu saturoši atkritumi;
- 2.3. plastmasu saturoši atkritumi;
- 2.4. stiklu saturoši atkritumi.

3. Atkritumu apsaimniekotāji, kuri sagatavo sadzīves atkritumus atkārtotai izmantošanai un pārstrādā tos, līdz 2020.gadam nodrošina atkritumu sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, to pārstrādi vai materiālu reģenerāciju (izņemot enerģijas reģenerāciju un atkritumu pārstrādi materiālos, kurus paredzēts izmantot kā degvielu) 50 % apjomā (pēc svara) no kalendāra gadā radītā sadzīves atkritumu daudzuma. Mērķa izpildi nosaka kā procentos izteiktu attiecību starp attiecīgajā kalendāra gadā atkārtotai izmantošanai sagatavoto, pārstrādāto vai materiālu reģenerācijai pakļauto sadzīves atkritumu svaru un radīto sadzīves atkritumu svaru.

4. Lai novērtētu šo noteikumu 3.punktā minētā mērķa izpildi, šo noteikumu 3.punktā minētie apsaimniekotāji nosaka atkārtotai izmantošanai sagatavotu, pārstrādātu vai materiālu reģenerācijai pakļautu atkritumu svaru.

6. Atsevišķi savāktus atkritumus vai šķirošanas iekārtās sašķirotus atkritumus, kurus nodod pārstrādei vai, lai veiktu citu reģenerācijas darbību, kur nenotiek ievērojami atkritumu masas zudumi, uzskata par tādiem atkritumiem, kas sagatavoti atkārtotai izmantošanai, pārstrādāti vai reģenerēti citā veidā.

10. Bioloģiski noārdāmo atkritumu aerobo un anaerobo apstrādi uzskata par pārstrādi, ja apstrādes rezultātā tiek saražots komposts vai atkritumu anaerobās apstrādes digestāts, ko izmanto atbilstoši atkritumu reģenerācijas kodam R10 saskaņā ar normatīvajiem aktiem par atkritumu reģenerācijas un apglabāšanas veidiem.

Savukārt Ministru kabineta noteikumi Nr.898 no 2011.gada "Noteikumi par atkritumu savākšanas un šķirošanas vietām" nosaka atkritumu savākšanas un šķirošanas vietu veidus, kā arī atkritumu savākšanas un šķirošanas vietu un bioloģisko atkritumu kompostēšanas vietu ierīkošanas un apsaimniekošanas prasības.

Noteikumi nosaka, ka sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punkts ir speciāli aprīkota vieta, kur konteineros dalīti savāc un īslaicīgi uzglabā dažādu veidu sadzīves atkritumus pirms to pārvadāšanas – ne ilgāk kā nedēļu bioloģiskos atkritumus un ne ilgāk kā sešas nedēļas – pārējos sadzīves atkritumus. Sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punktā nodrošina ne mazāk kā divu veidu sadzīves atkritumu dalītu savākšanu.

Šķirotu atkritumu savākšanas laukums ir speciāli aprīkota norobežota vieta, kur konteineros savāc un uzglabā dažādu veidu atkritumus pirms to apglabāšanas vai pārstrādes – ne ilgāk kā divas nedēļas bioloģiskos atkritumus un ne ilgāk kā trīs mēnešus – pārējos sadzīves atkritumus. Videi kaitīgu preču atkritumus, sadzīvē radušos bīstamos atkritumus, mēbeļu atkritumus un būvniecības atkritumus šķirotu atkritumu savākšanas laukumā drīkst uzglabāt ne ilgāk par gadu pēc to savākšanas dienas.

Noteikumos minētās atkritumu savākšanas un šķirošanas vietas (laukumus un šķirošanas centrus) var ierīkot arī slēgtās un rekultivētās sadzīves atkritumu izgāztuvēs, kuras ir slēgtas un rekultivētas atbilstoši normatīvajiem aktiem par atkritumu poligonu ierīkošanu, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanu, slēgšanu un rekultivāciju.

Videi kaitīgu preču atkritumu savākšanas punkts ir speciāli aprīkota vieta normatīvajos aktos par dabas resursu nodokli noteikto videi kaitīgu preču atkritumu savākšanai, pieņemšanai un īslaicīgai uzglabāšanai ne ilgāk kā trīs mēnešus pirms to tālākās apstrādes vai pārstrādes.

Videi kaitīgu preču atkritumus un sadzīvē radušos bīstamos atkritumus, kuri ir minēti Ministru kabineta 2011.gada 19.aprīļa noteikumu Nr.302 "Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus" 1.pielikuma 20.nodaļā, drīkst uzglabāt atkritumu savākšanas laukumos un šķirošanas centros, ja minētajiem atkritumu veidiem tiek nodrošināti atsevišķi konteineri vai arī šie atkritumi tiek uzglabāti atsevišķi no pārējiem atkritumiem.

1.5. Maksa par atkritumu apsaimniekošanu

Latvijā pielietotie instrumenti ir **maksa par atkritumu apsaimniekošanu, tarifs par atkritumu apglabāšanu, dabas resursu nodoklis**, kas ne tikai īsteno principu „piesārņotājs maksā”, bet arī stimulē ražotāju atbildības principa īstenošanu. Pareizi un pamatoti veidota maksa, kuras pamatā ir princips, ka atkritumu radītājam jāmaksā par faktiski radīto atkritumu apjomu (*PAYT* princips – *Pay-As-You-Throw*, kas izriet no ES vadlīnijām un uzstādījumiem par atkritumu apsaimniekošanu un to izdevumu segšanu), motivē iedzīvotājus šķirot atkritumus jau to rašanās avotā. *PAYT* princips pieļauj izlīdzinātu maksājumu par sadzīves

atkritumu apsaimniekošanu atsevišķā teritorijā vai zonā, kur tas ir ekonomiski pamatoti (AAVP).

Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pretendents (kandidāts) publiskā iepirkuma vai publiskās un privātās partnerības procedūras ietvaros iesniedz pašvaldībai izvērstu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas maksas aprēķinu.

Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas (izņemot sadzīves atkritumu reģenerāciju) maksas noteikšanas kārtību atkritumu radītājam vai valdītājam apstiprina pašvaldība ar saistošajiem noteikumiem (AAL 39.pants). Pamatojoties uz saistošajos noteikumos paredzēto kārtību, pašvaldība ar savu lēmumu nosaka maksu par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu (izņemot sadzīves atkritumu reģenerāciju), un to veido:

1) maksa par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu, uzglabāšanu, dalītās atkritumu savākšanas, šķirošanas un pārkraušanas infrastruktūras objektu uzturēšanu atbilstoši līgumam, kuru noslēgusi pašvaldība un šā likuma 18.panta pirmajā daļā minētais atkritumu apsaimniekotājs;

2) sabiedrisko pakalpojumu regulatora apstiprinātais tarifs par sadzīves atkritumu apglabāšanu atkritumu poligonos un izgāztuvēs;

3) dabas resursu nodoklis par atkritumu apglabāšanu normatīvajos aktos noteiktajā apmērā.

Atkritumu apsaimniekotājs, kuru izvēlējusies pašvaldība, nodrošina sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu, šķirošanu, uzglabāšanu, dalītās atkritumu savākšanas, šķirošanas un pārkraušanas infrastruktūras objektu uzturēšanu **par vienādu maksu visiem sadzīves atkritumu radītājiem attiecīgajā šo atkritumu apsaimniekošanas zonā** atbilstoši šajā likumā noteiktajā kārtībā noslēgtajam līgumam ar pašvaldību.

Atkritumu kompostēšanas izmaksas iekļauj:

1) sadzīves atkritumu apglabāšanas tarifā, ja bioloģiskos atkritumus kompostē sadzīves atkritumu poligonā;

2) maksā par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, ja bioloģiskos atkritumus kompostē vietās, kas speciāli ierīkotas bioloģisko atkritumu kompostēšanai.

1.6. Sodi par pārkāpumiem atkritumu saimniecībā

Pie politikas ieviešanas instrumentiem jāpiemin arī sodu piemērošana par pārkāpumiem atkritumu apsaimniekošanas jomā. Latvijā tas ir **administratīvais sods**, ko par pārkāpumiem, veicot vai neveicot darbības ar atkritumiem, piemēro gan fiziskajām, gan juridiskajām personām. **Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa**. 5.pantā- Pašvaldību domju tiesības paredzēt administratīvo atbildību norādīts, ka Pašvaldību domes ir tiesīgas izdot saistošos noteikumus un paredzēt administratīvo atbildību par to pārkāpšanu likumā "Par pašvaldībām" noteiktajos gadījumos.

Likumdošanas prasību kontrole

Likumdošanas prasību kontroli vides jomā veic Valsts vides dienests. Par normatīvo aktu pārkāpumiem tiek noteikti sodi atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksam, ko nosaka likums "Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss" ar grozījumiem. Kā būtiskākos pantus, kas nosaka sodus par vides prasību pārkāpumiem un atkritumu apsaimniekošanas noteikumu neievērošanu var minēt:

8.pants. Vides piesārņošana un piegružošana

Par gaisa, zemes, mežu vai iekšējo ūdeņu (virszemes vai pazemes) piesārņošanu ar notekūdeņiem, ķīmiskām vielām, tai skaitā bīstamām vai citām kaitīgām vielām, materiāliem

vai atkritumiem, piegružošanu vai citādu kaitīgu iedarbību uz tiem jebkādā veidā — uzliek naudas sodu fiziskajām personām no piecdesmit līdz piecsimt latiem, konfiscējot pārkāpuma izdarīšanai izmantotos transportlīdzekļus vai bez konfiskācijas, bet juridiskajām personām — no divsimt piecdesmit līdz divtūkstoš latiem, konfiscējot pārkāpuma izdarīšanai izmantotos transportlīdzekļus vai bez konfiskācijas.

75.pants. Atkritumu apsaimniekošanas noteikumu pārkāpšana

Par atkritumu apsaimniekošanas noteikumu vai atkritumu pārrobežu (starptautisko) pārvadājumu noteikumu pārkāpšanu - uzliek naudas sodu fiziskajām personām no piecdesmit līdz septiņsimt latiem, konfiscējot pārkāpuma izdarīšanai izmantotos transportlīdzekļus vai bez konfiskācijas, bet juridiskajām personām — no divsimt līdz tūkstoš piecsimt latiem, konfiscējot pārkāpuma izdarīšanai izmantotos transportlīdzekļus vai bez konfiskācijas.

75.2 pants. Azbesta atkritumu apsaimniekošanas noteikumu pārkāpšana

Par azbesta atkritumu apsaimniekošanas noteikumu pārkāpšanu — uzliek naudas sodu fiziskajām personām no piecdesmit līdz piecsimt latiem, bet juridiskajām personām — no divsimt līdz tūkstoš latiem. Par azbesta atkritumu apglabāšanu neparedzētās vietās — uzliek naudas sodu fiziskajām personām no simt piecdesmit līdz sešsimt latiem, bet juridiskajām personām — no divsimt piecdesmit līdz tūkstoš latiem.

Nosacījumu nezināšana vai informācijas trūkums nav attaisnojums, kā sodāma darbība ir arī vides informācijas slēpšana vai sagrozīšana:

84.pants. Vides informācijas slēpšana vai sagrozīšana

Par neziņošanu vides aizsardzības vai pašvaldību institūcijām par bīstamu vai citu kaitīgu vielu vai piesārņojošo vielu emisiju vidē, kā arī par vides informācijas slēpšanu vai tās atspoguļošanu sagrozītā veidā; par dabas resursu izmantošanas vai vides aizsardzības statistikas gada pārskatu vai ikgadējo pārskatu par siltumnīcefekta gāzu emisiju neiesniegšanu vai datu sagrozīšanu; par monitoringa datu slēpšanu vai sagrozīšanu — uzliek naudas sodu fiziskajām vai juridiskajām personām no simt piecdesmit līdz tūkstoš latiem. Par informācijas neiesniegšanu vai nepatiesas informācijas sniegšanu, pārkāpjot ietekmes uz vidi novērtējuma normatīvajos aktos noteiktās prasības, — uzliek naudas sodu fiziskajām personām no piecdesmit līdz divsimt latiem, amatpersonām — no piecdesmit līdz divsimt piecdesmit latiem, bet juridiskajām personām — no simt līdz četrsimt latiem.

1.7. Publisko iepirkumu likumā noteikto prasību izvērtējums atkritumu apsaimniekošanas jomā

Saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likuma 18.panta pirmo daļu pašvaldība publisko iepirkumu vai publisko un privāto partnerību regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izvēlas atkritumu apsaimniekotāju, kurš veiks sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu un uzglabāšanu attiecīgajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonā.

Tā paša likuma panta sestā un septītā daļa noteic, ka pašvaldība slēdz līgumu ar atkritumu apsaimniekotāju, kurš izraudzīts publisko iepirkumu vai publisko un privāto

partnerību regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un veiks sadzīves atkritumu savākšanu, tai skaitā dalīto savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu un uzglabāšanu attiecīgajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonā pēc iepriekšējā līguma darbības termiņa beigām uz laiku, kas nav īsāks par trim gadiem un nav ilgāks par septiņiem gadiem.

Saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma (turpmāk tekstā arī – PIL) 1.panta 14.punktu atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu līgums ir publisks pakalpojumu līgums, kas atbilst PIL 2.pielikuma A daļai, 16.kategorijai.

Saskaņā ar PIL 9.panta otro daļu paredzamo līgumcenu noteic kā pasūtītāja plānoto kopējo samaksu par līguma izpildi, ko piegādātājs var saņemt no pasūtītāja un citām personām. Pasūtītājs, plānojot kopējo samaksu, ņem vērā jebkuru izvēles iespēju un jebkurus līguma papildinājumus, visus saistībā ar līgumu maksājamus nodokļus (izņemot pievienotās vērtības nodokli), kā arī godalgu un maksājumu vērtību, ja pasūtītājs paredz kandidātiem, pretendentiem, konkursa dialoga dalībniekiem vai metu konkursa dalībniekiem piešķirt godalgas vai izmaksāt maksājumus. Ņemot vērā iepriekš minēto, secināms, ka atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma paredzamo līgumcenu nosaka, ņemot vērā Atkritumu apsaimniekošanas likuma 39.panta pirmajā daļā minētās izmaksas (maksu par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu, uzglabāšanu, dalītās atkritumu savākšanas, šķirošanas un pārkraušanas infrastruktūras objektu uzturēšanu, sabiedrisko pakalpojumu regulatora apstiprināto tarifu par sadzīves atkritumu apglabāšanu atkritumu poligonos un izgāztuvēs, dabas resursu nodokli par atkritumu apglabāšanu normatīvajos aktos noteiktajā apmērā), radīto atkritumu daudzumu visā attiecīgajā administratīvajā teritorijā un visu plānoto iepirkuma līguma termiņu.

Saskaņā ar PIL 8.panta pirmo daļu ir šādas iepirkuma procedūras:

- 1) atklāts konkurss;
- 2) slēgts konkurss;
- 3) sarunu procedūra;
- 4) konkursa dialogs;
- 5) metu konkurss.

Savukārt tā paša likuma panta otrā daļa noteic, ka šo likumu attiecinā uz šā panta pirmajā daļā minētajām iepirkuma procedūrām, ja publisku piegādes līgumu vai pakalpojumu līgumu līgumcena ir vienāda ar 42 000 euro vai lielāka un publisku būvdarbu līgumu līgumcena ir vienāda ar 170 000 euro vai lielāka. Slēdzot būvdarbu, piegādes vai pakalpojumu līgumus, ja to paredzamā līgumcena ir mazāka par minētajām līgumcenu robežām, bet vienāda ar 4000 euro vai lielāka piegādes vai pakalpojumu līgumiem un vienāda ar 14 000 euro vai lielāka būvdarbu līgumiem, pasūtītājs nepiemēro šā panta pirmajā daļā minētās iepirkuma procedūras, bet iepirkumu veic šā likuma 8.2 pantā noteiktajā kārtībā.

Ņemot vērā iepriekš minēto, un pēc Atkritumu apsaimniekošanas likumā noteiktā regulējuma attiecībā uz sadzīves atkritumu apsaimniekošanas līguma termiņu, kas nevar būt īsāks par 3 gadiem, secināms, ka atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumam kā publiskam pakalpojumam, kura līgumcena nevar būt mazāka par 42 000,00 EUR, ir piemērojamas PIL 8.panta pirmajā daļā minētās iepirkuma procedūras.

Saskaņā ar PIL 50.panta pirmo un otro daļu atklāts konkurss ir iepirkuma procedūra, kurā visi ieinteresētie piegādātāji ir tiesīgi iesniegt piedāvājumus, savukārt slēgts konkurss ir iepirkuma procedūra, kurā visi ieinteresētie piegādātāji var pieprasīt tiesības piedalīties, bet piedāvājumus var iesniegt tikai tie kandidāti, kurus pasūtītājs uzaicina.

Izvērtējot nosacījumus atklāta un slēgta konkursa piemērošanai, secināms, ka, izvēloties iepirkuma procedūru atkritumu apsaimniekošanas jomā, pasūtītājs var pēc saviem ieskatiem izvēlēties atklātu vai slēgtu konkursu.

Saskaņā ar PIL 61.pantu sarunu procedūra ir iepirkuma procedūra, kurā pasūtītājs apspriežas ar paša izraudzītajiem piegādātājiem un ar vienu vai vairākiem no viņiem rīko sarunas par līguma noteikumiem.

Savukārt tā paša likuma 62.panta pirmā daļa noteic, ka pasūtītājs var piemērot sarunu procedūru, iepriekš publicējot paziņojumu par līgumu, ja:

1) atklātā, slēgtā konkursā vai konkursa dialogā ir iesniegti iepirkuma procedūras dokumentos noteiktajām prasībām neatbilstoši piedāvājumi vai arī kandidāti vai pretendenti neatbilst pasūtītāja izvirzītajām kvalifikācijas prasībām un iepirkuma līguma noteikumi būtiski neatšķiras no iepriekš izsludinātajā attiecīgajā iepirkuma procedūrā paredzētajām līguma izpildei nepieciešamajām prasībām;

2) iepirkuma priekšmets ir tādi pakalpojumi, īpaši šā likuma 2.pielikuma 6.kategorijā minētie pakalpojumi un intelektuālie pakalpojumi (piemēram, projektēšana), kuru raksturs neļauj pietiekami precīzi paredzēt līguma izpildei nepieciešamās prasības, un tādēļ nav iespējams izvēlēties atbilstošāko piedāvājumu atklātā vai slēgtā konkursā;

3) līguma priekšmets ir būvdarbi un tos veic zinātnes, pētniecības vai inovāciju nolūkos bez mērķa gūt peļņu vai atgūt ar tiem saistītās izmaksas.

Saskaņā ar PIL 64.¹pantu konkursa dialogs ir iepirkuma procedūra, kuru pasūtītājs ir tiesīgs piemērot, ja iepirkuma līgums ir uzskatāms par sevišķi sarežģītu.

Izvērtējot iepriekš minētos PIL nosacījumus attiecībā uz tādu iepirkuma procedūru kā sarunu procedūru un konkursa dialogs, secināts, ka pasūtītājs ir tiesīgs izvēlēties sarunu procedūru tikai gadījumā, ja iepriekš izvēlētais iepirkuma procedūras - atklāts vai slēgts konkurss, ir noslēgušas bez rezultātiem, savukārt konkursa dialogs šajā jomā nav piemērojams vispār, jo nav konstatējams, ka sadzīves atkritumu apsaimniekošanas līgums ir tiks sarežģīts, ka pasūtītājam nav iespējams pašam bez piegādātāju palīdzības noteikt prasības tā izpildei.

Saskaņā ar PIL 70.panta pirmo daļu metu konkurss ir iepirkuma procedūra, kas pasūtītājam dod iespēju iegūt metu (plānu vai projektu), ko žūrijas komisija atzinusi par labāko konkursā ar godalgu piešķiršanu vai bez tās, galvenokārt pilsētu un jebkuras citas teritorijas plānošanas, arhitektūras, būvniecības vai datu apstrādes (tai skaitā valsts informācijas sistēmu) jomā. Ņemot vērā iepriekšminēto, secināms, ka šī iepirkuma procedūra nav piemērojama atkritumu apsaimniekotāja izvēlei.

Organizējot iepirkuma procedūru ar mērķi izvēlēties sadzīves atkritumu apsaimniekotāju, pasūtītājam jāņem vērā sekojošais:

1) Saskaņā ar PIL 16.panta pirmo daļu centralizēto iepirkumu institūcija var iepirkt preces un pakalpojumus, kā arī veikt iepirkumus un iepirkuma procedūras iepirkuma līgumu un vispārīgo vienošanos noslēgšanai citu pasūtītāju un sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju, tajā skaitā citu valstu pasūtītāju un sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju, vajadzībām. Šādā gadījumā centralizēto iepirkumu institūcija piemēro šajā likumā noteiktās prasības.

Ievērojot minēto, secināms, ka vairākas pašvaldības var veikt iepirkuma procedūru centralizēti, dibinot kopīgu iepirkuma komisiju, kurā katra pašvaldībā ieceļ vienu vai vairākus pārstāvjus. Šis noteikums ir piemērojams gadījumā, ja atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas likuma 18.panta trešajai daļai pašvaldības, savstarpēji vienojoties, izvēlas noteikt kopīgu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonu, kurā ietilpst vairāku viena atkritumu apsaimniekošanas reģiona pašvaldību administratīvās teritorijas. Kā izriet no tā paša likuma panta sestās daļas šajā gadījumā līgumu ar izraudzīto atkritumu apsaimniekotāju katra pašvaldība slēdz atsevišķi.

2) Saskaņā ar PIL 23.panta otro un trešo daļu, izveidojot iepirkuma komisiju, nodrošina, lai šī komisija būtu kompetenta tā iepirkuma jomā, par kuru slēdz līgumu. Iepirkuma komisija, pildot savus pienākumus, ir tiesīga pieaicināt ekspertus. Pasūtītājs izveido iepirkuma komisiju, kuras sastāvā ir vismaz trīs locekļi. Ja iepirkuma paredzamā

līgumcena ir lielāka par 711 000 eiro, pasūtītājs izveido iepirkuma komisiju, kuras sastāvā ir vismaz pieci locekļi.

Ievērojot minēto un ņemot vērā līgumcenas veidošanās kārtību un principus, secināms, ka iepirkuma komisija atkritumu apsaimniekotāja izvēlei visbiežāk ir veidojama vismaz 5 locekļu sastāvā.

3) Saskaņā ar PIL 37.panta pirmo daļu pasūtītājs atlasa kandidātus un pretendentes saskaņā ar šā likuma 40., 41., 42., 43. un 44.pantā noteiktajām kvalifikācijas prasībām, pārbauda piedāvājumu atbilstību iepirkuma procedūras dokumentos noteiktajām prasībām un izvēlas piedāvājumu vai piedāvājumus saskaņā ar noteikto piedāvājuma izvēles kritēriju.

4) Saskaņā ar PIL 46.panta pirmo daļu ir šādi piedāvājuma izvēles kritēriji:

a) saimnieciski visizdevīgākais piedāvājums, kurā ņemti vērā tādi faktori kā piegāžu vai līguma izpildes termiņi, ekspluatācijas izmaksas un citas izmaksas, to efektivitāte, būvdarbu, preču vai pakalpojumu kvalitāte, estētiskais un funkcionālais raksturojums, vides prasību ievērošana, tehniskās priekšrocības, rezerves daļu pieejamība, piegāžu drošība, cena un citi ar līguma priekšmetu saistīti faktori, kuriem jābūt konkrēti izteiktiem un objektīvi salīdzināmiem vai izvērtējamiem;

b) piedāvājums ar viszemāko cenu.

Šī tiesību norma ir piemērojama tikai kopā ar Atkritumu apsaimniekošanas likuma 18.panta pirmo daļu, kas noteic, ka par iepirkuma procedūrā atkritumu apsaimniekotāja izvēlei piedāvājuma izvēles kritēriju nosaka tikai saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu.

3) PIL 39¹.pants nosaka pretendentu izslēgšanas nosacījumus. Jāpievērš uzmanība, ka minētajā tiesību normā iekļautais izslēgšanas gadījumu uzskaitījums ir izsmeļošs, taču tajā nav paredzēta pretendenta izslēgšana par vides aizsardzības tiesību pārkāpumiem. Līdz ar to pasūtītājam nav tiesību izslēgt kandidātu vai pretendentu no turpmākas dalības konkursā gadījumā, ja pasūtītājam ir kļuvis zināms par pretendenta vai kandidāta pārkāpumiem vides aizsardzības jomā.

4) Kandidātam vai pretendentam ir jāspēj pierādīt gan savu saimniecisko un finansiālo stāvokli, gan savas tehniskās un profesionālās spējas - iepriekšējo pieredzi, tehnisko nodrošinājumu, pakalpojuma sniegšanā iesaistītā personāla kvalifikāciju un tml. PIL 41.pants sniedz neizsmeļošu to pierādījumu uzskaitījumu, kas ir nepieciešami finansiālā un saimnieciskā stāvokļa apliecināšanai, jo minētais normatīvais regulējums piešķir pasūtītājam, pirmkārt lemt par nepieciešamību noteikt finanšu apgrozījuma prasību, otrkārt, lemt par nosakāmā finanšu apgrozījuma apjomu, treškārt, lemt par to, vai prasība par finanšu apgrozījumu tiks izvirzīta attiecībā uz kopējo apgrozījumu (gada vai noteikta perioda ietvaros) vai apgrozījumu konkrētā iepirkumu jomā. Līdz ar to pasūtītājam konkrētajā gadījumā ir rīcības brīvība attiecībā gan uz prasību izvirzīšanu, gan attiecīgo pierādījumu pieprasīšanu. Publisko iepirkumu likums nenosaka ne minimālo, ne maksimālo finanšu apgrozījuma apmēru, kādu pasūtītājs drīkst izvirzīt kandidātiem vai pretendentiem, tāpēc pasūtītājam ir jāizvērtē konkrēto minimālo prasību efekts, t.i., kādā apmērā tās ierobežo piegādātāju brīvu konkurenci un vai šāds ierobežojums ir pamatots ar nozīmīgāku interešu aizsardzību. Tai pašā laikā, attiecībā uz tehniskajām un profesionālajām spējām PIL 42.panta otrā un trešā daļa sniedz izsmeļošu pierādījumu uzskaitījumu, kuru pasūtītājs nedrīkst paplašināt. Līdz ar to pasūtītājam ir jāizvēlas atbilstošs pierādījumu veids tikai no minētajā tiesību normā piedāvātajiem.

5) Saskaņā ar PIL 17.panta pirmo daļu tehniskās specifikācijas tiek ietvertas iepirkuma procedūras dokumentos. Tehniskās specifikācijas nodrošina vienādas iespējas visiem pretendentiem un nerada nepamatotus ierobežojumus konkurencei iepirkuma procedūrās. Savukārt tā paša likuma panta trešā daļa noteic, ka tehniskajās specifikācijās publiskiem piegādes un pakalpojumu līgumiem nosaka nepieciešamajām piegādēm un pakalpojumiem izvirzītās prasības. Publiskiem pakalpojumu līgumiem papildus nosaka pakalpojumu mērķi,

izmantojamās metodes un resursus (ja nepieciešams), kā arī galarezultātu. Tehniskajās specifikācijās publiskiem piegādes un pakalpojumu līgumiem papildus iekļauj tehniskos aprakstus, kas ietver tādas pasūtītāja noteiktās prasības attiecībā uz precī vai pakalpojumu kā kvalitātes līmenis, noteikumi par vides aizsardzību un klimata pārmaiņu novēršanas veicināšanu, konstrukcijas prasības (arī prasības attiecībā uz invalīdu piekļuves iespējām), izpildes prasības, preces lietošanas prasības, drošības noteikumi, izmēri, terminoloģija, simboli, pārbaudes noteikumi un metodes, prasības attiecībā uz preces nosaukumu, ar kādu tā tiek pārdota, iesaiņojumu un marķēšanu, lietotāja instrukcijas, ražošanas procesi un metodes, kā arī atbilstības noteikšanas metodes. Minētais likuma pants ir piemērojams tikai kopā ar Atkritumu apsaimniekošanas likuma 18.panta otro daļu, kura noteic, ka pašvaldība iekļauj darba uzdevumā prasības pretendenta darbinieku kvalifikācijai, spējai veikt sadzīves atkritumu apsaimniekošanu un tehniskajam vai finansiālajam nodrošinājumam sadzīves atkritumu apsaimniekošanas darbību veikšanai konkrētajā zonā, kā arī norāda atkritumu poligonu, kurā atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam un reģionālajam plānam apglabā šīs pašvaldības administratīvajā teritorijā radītos sadzīves atkritumus.

6) Saskaņā ar PIL 48.panta pirmo daļu, ja piedāvājums konkrētam publiskam būvdarbu, piegādes vai pakalpojumu līgumam ir nepamatoti lēts, pasūtītājs pirms šā piedāvājuma iespējamās noraidīšanas rakstveidā pieprasa detalizētu paskaidrojumu par būtiskajiem piedāvājuma nosacījumiem. Minētais likuma pants ir piemērojams kopā ar Atkritumu apsaimniekošanas likuma 18.panta piekto daļu, kura noteic, ka sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pretendents (kandidāts) publiskā iepirkuma vai publiskās un privātās partnerības procedūras ietvaros iesniedz pašvaldībai izvērstu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas maksas aprēķinu. Minētā speciālā tiesību norma atšķir iepirkuma procedūru atkritumu apsaimniekotāja izvēlei no pārējām, jo padara vieglāku nepamatoti lēta piedāvājuma noteikšanas procesu. Ja iesniedzot piedāvājumu, tajā jau ir ticis iekļauts izvērstas līguma cenas aprēķins, tad pasūtītājam, arī nepieprasot papildus paskaidrojumus, ir iespējams pārliecināties par piedāvātās cenas pamatotību, tai skaitā par to, vai tā atbilst tirgus situācijai un vai konkrēto pakalpojumu ir iespējams par šādu cenu veikt. Šajā gadījumā pasūtītājam ir iespēja pieprasīt paskaidrojumus detalizēti arī par kādu atsevišķu pozīciju.

Papildus uzmanība ir pievēršama PIL 3.panta pirmās daļas 7.punktam, atbilstoši kuram šo likumu nepiemēro, ja pasūtītājs slēdz līgumu par tādas institūcijas veiktajiem būvdarbiem vai piegādēm vai sniegtajiem pakalpojumiem, kura vienlaikus atbilst šādiem kritērijiem:

- a) tā atrodas viena vai vairāku pasūtītāju pilnīgā kontrolē (šāda kontrole izpaužas kā tiesības ietekmēt kontrolē esošās institūcijas darbības būtiskus mērķus un lēmumus),
- b) vismaz 80 procentus tās gada finanšu apgrozījuma veido konkrētu uzdevumu izpilde kontrolējošo pasūtītāju interesēs vai citu pasūtītāju interesēs, kurus kontrolē šo institūciju kontrolējošie pasūtītāji,
- c) tās kapitāla daļas vai akcijas pilnībā pieder pasūtītājiem, kas to kontrolē.

Saskaņā ar likuma "Par pašvaldībām" 15.panta pirmās daļas 2.punktu viena no pašvaldības autonomajām funkcijām ir gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību, tai skaitā tā ir atkritumu savākšanas un izvešanas kontrole. Tā paša likuma 14.panta pirmās daļas 1.punkts noteic, ka, pildot savas funkcijas, pašvaldībām likumā noteiktajā kārtībā ir tiesības dibināt kapitālsabiedrības, kā arī ieguldīt savus līdzekļus kapitālsabiedrībās.

Ievērojot minēto, secināms, ka ikvienai pašvaldībai, pirms tā organizē iepirkuma procedūru, ir tiesības izvērtēt iespēju uzdot tai piederošai kapitālsabiedrībai (ja tāda ir nodibināta) pienākumu apsaimniekot sadzīves atkritumus tās administratīvajā teritorijā. Vērtējot iespēju piemērot PIL 3.panta pirmās daļas 7.punktu, jāņem vērā Valsts pārvaldes

iekārtas likuma 87.panta pirmās daļas regulējums, atbilstoši kuram publiskā persona privāto tiesību jomā darbojas:

- 1) veicot darījumus, kas nepieciešami tās darbības nodrošināšanai;
- 2) sniedzot pakalpojumus;
- 3) veicot komercdarbību.

Gadījumi, kuros publiskās personas ir tiesīgas nodarboties ar komercdarbību, ir noteikti Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmajā daļā. Atbilstoši minētajai tiesību normai publiskā persona komercdarbību var veikt:

- 1) ja tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā;
- 2) nozarē, kurā pastāv dabiskais monopols, tādējādi nodrošinot sabiedrībai attiecīgā pakalpojuma pieejamību;
- 3) stratēģiski svarīgā nozarē;
- 4) jaunā nozarē;
- 5) nozarē, kuras infrastruktūras attīstībai nepieciešami lieli kapitālieguldījumi;
- 6) nozarē, kurā atbilstoši sabiedrības interesēm nepieciešams nodrošināt augstāku kvalitātes standartu.

Kā paredzēts Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta otrajā daļā, komercdarbības veikšanai publiskā persona (publiskās personas) dibina kapitālsabiedrību.

Kā ir norādījis Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments lietā Nr.A42958509 (SKA – 340/2010), tad ierobežojumi publisko personu komercdarbībai ir paredzēti tamdēļ, ka publisko personu mērķis nav peļņas gūšana, turklāt šo personu iesaistīšanās komercdarbībā rada tirgus izkropļojuma risku. Tāpēc publisko personu komercdarbība ir pieļaujama tikai izņēmuma gadījumos, kad pastāv sevišķs attaisnojums šādas komercdarbības veikšanai. Kā norādīts iepriekš, minētie attaisnojumi ir uzskaitīti Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmajā daļā. Senāts ir norādījis, ka, ja publiskās personas veiktajai komercdarbībai trūkst attaisnojuma un ja tādējādi pastāv bažas, ka neattaisnoti var tikt izkropļots tirgus, tad uz šādiem gadījumiem nav attiecināmi noteikumi, kas paredz vēl papildu konkurences ierobežojumus. Pie šādiem noteikumiem pieskaitāms arī Publisko iepirkumu likuma 3.panta pirmās daļas 7.punkts, kas paredz iespēju nerīkot iepirkuma procedūru.

Apkopojot visu iepriekš minēto, secināms, ka:

1. Atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu līgums ir publisks pakalpojumu līgums, kas tiek noslēgts uz laiku no 3 līdz 7 gadiem, ja tā noslēgšanai tiek piemērotas PIL iepirkuma procedūras un nevis Publiskās un privātās partnerības likumā minētās procedūras;
2. Atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma paredzamo līgumcenu nosaka, ņemot vērā:
 - 2.1. Atkritumu apsaimniekošanas likuma 39.panta pirmajā daļā minētās izmaksas (maksu par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu, uzglabāšanu, dalītās atkritumu savākšanas, šķirošanas un pārkraušanas infrastruktūras objektu uzturēšanu, sabiedrisko pakalpojumu regulatora apstiprināto tarifu par sadzīves atkritumu apglabāšanu atkritumu poligonos un izgāztuvēs, dabas resursu nodokli par atkritumu apglabāšanu normatīvajos aktos noteiktajā apmērā),
 - 2.2. radīto atkritumu daudzumu visā attiecīgajā administratīvajā teritorijā un
 - 2.3. visu plānoto iepirkuma līguma termiņu;
3. Atkritumu apsaimniekotāja izvēlei piemēro iepirkuma procedūras – atklātu vai slēgtu konkursu;

4. Gadījumā, ja pašvaldības, savstarpēji vienojoties, izvēlas noteikt kopīgu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonu, kurā ietilpst vairāku viena atkritumu apsaimniekošanas reģiona pašvaldību administratīvās teritorijas, pašvaldības var izveidot kopīgu iepirkuma komisiju;
5. Piedāvājumu izvēles kritērijs var būt tikai saimnieciski izdevīgākais piedāvājums;
6. Pasūtītājs var piemērot PIL 3.panta pirmās daļas 7.punktu, ja ir iestājies kāds no Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmajā daļā minētajiem nosacījumiem.

2. Noslēgto līgumu atkritumu apsaimniekošanas jomā (līgumu, kuri noslēgti starp pašvaldību un atkritumu apsaimniekotāju; līgumu, kuri noslēgti starp atkritumu apsaimniekotāju un atkritumu radītāju vai valdītāju) izvērtējums

2.1. Līgumu, kuri noslēgti starp pašvaldību un atkritumu apsaimniekotāju izvērtējums

Pašvaldību līgumu ar atkritumu apsaimniekotājiem analīzei līgumu izlasei izmantoti kritēriji:

- Lai līguma paraugi būtu izvēlēti no visiem atkritumu apsaimniekošanas reģioniem;
- Vēlams, lai līgumi būtu gan ar pašvaldību uzņēmumiem, gan Publiskā iepirkuma procedūrā izvēlētiem apsaimniekotājiem.

Izlasē iekļauti 32 līgumi, no tiem 31 pašvaldības un atkritumu apsaimniekotāja līgums un 1 līgumu projekts no SIA "ZAAO".

SIA "Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas organizācija" (SIA "ZAAO") sniedz pakalpojumu 28 pašvaldībās - Strenču novada, Valmieras, Limbažu novada, Cēsu novada, Smiltenes novada, Valkas novada, Priekule novada, Salacgrīvas novada, Burtnieku novada, Rūjienas novada, Alojās novada, Kocēnu novada, Amatas novada, Līgatnes novada, Raunas novada, Mazsalacas novada, Vecpiebalgas novada, Beverīnas novada, Jaunpiebalgas novada, Naukšēnu novada, Krimuldas novada, Saulkrastu novada, Apes novada, Balvu novada, Rugāju novada, Pārgaujas novada, Baltinavas novada, Viļakas novada. Izlasē Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas reģionam ir iekļautas 2 pašvaldības un SIA "ZAAO" biedrībai "LASA" iesniegtais līgumu projekts, kas ir visu līgumu pamatā.

2.1.tabula.Izlasē iekļautās pašvaldības

Reģions	Pašvaldība	Apsaimniekotājs
Austrumlatgales atkritumu apsaimniekošanas reģions	Rēzekne	SIA "Austrumlatgales atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība"
Austrumlatgales atkritumu apsaimniekošanas reģions	Ludzas novads	SIA "Ludzas apsaimniekotājs"
Austrumlatgales atkritumu apsaimniekošanas reģions	Viļāni	SIA "Austrumlatgales atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība"
Dienvidlatgales atkritumu apsaimniekošanas reģions	Daugavpils	SIA "Clean-R"
Dienvidlatgales atkritumu apsaimniekošanas reģions	Dagdas novads	SIA "DOVA"
Dienvidlatgales atkritumu apsaimniekošanas reģions	Aglonas novads	AS "Daugavpils specializētais autotransporta uzņēmums"
Liepājas atkritumu apsaimniekošanas reģions	Brocēni	SIA "Viduskurzemes atkritumu apsaimniekošanas organizācija"
Liepājas atkritumu apsaimniekošanas reģions	Saldus	SIA "VAAO"
Liepājas atkritumu apsaimniekošanas reģions	Skrundas novads	SIA "Skrundas komunālā saimniecība"
Liepājas atkritumu apsaimniekošanas reģions	Rucavas novads	SIA "Nordia"; SIA "EKO Kurzeme"
Malienas atkritumu apsaimniekošanas reģions	Gulbenes novads	SIA "Vides pakalpojumu grupa"

Malienas atkritumu apsaimniekošanas reģions	Balvi	SIA "SIA "Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas organizācija""
Malienas atkritumu apsaimniekošanas reģions	Lubānas novads	SIA "ALBA"
Piejūras atkritumu apsaimniekošanas reģions	Talsu novads	SIA "Eco Baltia vide"
Piejūras atkritumu apsaimniekošanas reģions	Mērsraga novads	SIA "Eco Baltia vide"
Piejūras atkritumu apsaimniekošanas reģions	Jaunpils novads	SIA "Eco Baltia vide"
Piejūras atkritumu apsaimniekošanas reģions	Kandavas novads	SIA "Eco Baltia vide"
Pierīgas atkritumu apsaimniekošanas reģions	Mālpils novads	SIA "Ragn-Sells"
Pierīgas atkritumu apsaimniekošanas reģions	Ādažu novads	SIA "Eco Baltia vide"
Pierīgas atkritumu apsaimniekošanas reģions	Sējas novads	SIA "Clean R"
Pierīgas atkritumu apsaimniekošanas reģions	Carnikavas novads	SIA "Vides pakalpojuma grupa"
Vidusdaugavas atkritumu apsaimniekošanas reģions	Jaunjelgava	KS "Euro Concord A"
Vidusdaugavas atkritumu apsaimniekošanas reģions	Krustpils novads	SIA "Spuņģēni- Daugavieši"
Vidusdaugavas atkritumu apsaimniekošanas reģions	Salas novads	SIA "Vīgants"
Vidusdaugavas atkritumu apsaimniekošanas reģions	Neretas novads	SIA "Aizkraukles KUK"
Zemgales atkritumu apsaimniekošanas reģions	Iecavas novads	SIA "Dzīvokļu komunālā saimniecība"
Zemgales atkritumu apsaimniekošanas reģions	Ozolnieku novads	SIA "Clean R" (L&T)
Zemgales atkritumu apsaimniekošanas reģions	Auces novads	SIA "Auces komunālie pakalpojumi"
Ventspils atkritumu apsaimniekošanas reģions	Ventspils novads	Pašvaldības SIA "Ventspils labiekārtošanas kombināts"
Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas reģions	Cēsis	SIA "Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas organizācija"
Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas reģions		SIA "Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas organizācija"
Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas reģions	Mazsalacas novads	SIA "Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas organizācija"

Kā analizējamie kritēriji tika izvēlēti:

1. Patērētāju tiesību aizsardzības centra izvēlētie kritēriji, uzraudzības projektā laika posmā no 29.04.2013. līdz 06.05.2014. „Līgumu noteikumu un komercprakses/reklāmas uzraudzība sadzīves atkritumu apsaimniekošanas jomā”:

- Kārtība, kādā iesniedz atkritumu apsaimniekotāja ikgadējo ziņojumu par atkritumu apsaimniekošanas gaitu, rezultātiem un problēmām, to sagatavošanas nepieciešamība – Atkritumu apsaimniekošanas likums nosaka, ka atkritumu apsaimniekotājam pēc pieprasījuma ir jāsniedz informācija pašvaldībai par atkritumu apsaimniekošanu. VARAM ieteikumos ir noteikts, ka līgumos būtu jāiekļauj prasība atkritumu apsaimniekotājam sagatavot ikgadēju ziņojumu par atkritumu apsaimniekošanas gaitu, rezultātiem un problēmām;
- atkritumu apsaimniekošanas maksas pārskatīšanas kārtība – Saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likumu pašvaldība ar savu lēmumu nosaka maksu par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu. VARAM ieteikumos ir iekļauta prasība noteikt kārtību un noteikumus atkritumu apsaimniekošanas maksas pārskatīšanai.
- iedzīvotāju informēšana par maksas izmaiņām – VARAM ieteikumi paredz noteikt līgumā ar atkritumu apsaimniekotāju kārtību, kādā atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu saņēmēji tiek informēti par maksas apmēra izmaiņām.
- informācijas par noslēgtajiem līgumiem ar iedzīvotājiem nodošanas kārtība jaunajam atkritumu apsaimniekotājam – VARAM ieteikumos ir noteikts, ka pašvaldības līgumos ar atkritumu apsaimniekotāju noteikti ir jāparedz kārtība, kādā informācija par noslēgtajiem līgumiem ar iedzīvotājiem tiks nodota jaunajam atkritumu apsaimniekotājam.

2. Kritēriji par:

- kārtību, kādā atkritumu apsaimniekotājs pieprasa un pašvaldība sniedz informāciju t.sk. par tās teritorijā esošo ceļu tehnisko stāvokli;
- vai tiek atsevišķi noteikta maksa citiem atkritumu veidiem, ko nosaka Apsaimniekotājs;
- vai tiek atsevišķi noteikta maksa citiem atkritumu veidiem, ko nosaka saskaņojot ar pašvaldību.
- vai pašvaldība ir noteikusi atsevišķu savākšanu metālam, papīram, plastmasai un stiklam.

Pēdējie trīs kritēriji izvēlēti, lai sniegtu ieskatu, vai pašvaldības paredz dalīto atkritumu savākšanu un, ja paredz, tad vai Līgumā ir noteikta atsevišķa maksa par dalītiem atkritumiem vai arī tiek paredzēts, ka Apsaimniekotājs pats var noteikt maksu, nesaskaņojot ar pašvaldību. Ja netiek paredzēta dalītā atkritumu savākšana, tad ir apdraudēta Atkritumu apsaimniekošanas plāna izpilde par atkritumu pārstrādi.

Izvērtējot pašvaldību noslēgtos atkritumu apsaimniekošanas līgumus ar atkritumu apsaimniekotājiem, tika analizēts, vai iepriekš minētie noteikumi līgumos ir iekļauti, kā arī vai pašvaldības, kuras slēdza līgumus pēc VARAM ieteikumu nosūtīšanas 23.05.2013., ir ievērojušas VARAM ieteikumus. Novērtējuma rezultātus par izlasē iekļauto pašvaldību līgumos iekļautajiem noteikumiem skatīt tabulās no 2.2.līdz 2.10.

2.2.Tabula. Austrumlatgales atkritumu apsaimniekošanas reģions (Apsaimniekotāji nav izvēlēti Publiskā iepirkumā)

	Līgumi, kas noslēgti pirms VARAM ieteikumu saņemšanas		Līgumi, kas noslēgti pēc VARAM ieteikumu saņemšanas
	Austrumlatgales atkritumu apsaimniekošanas reģions		
Līguma slēgšanas datums	15.11.2012.; 03.02.2014.	28.12.2010.	22.02.2013.; 24.02.2014.
Ieteikums	Viļānu novada pašvaldība	Ludzas novada pašvaldība	Rēzeknes novada pašvaldība
1. Atkritumu apsaimniekotāja ikgadēju ziņojumu par atkritumu apsaimniekošanas gaitu, rezultātiem un problēmām sagatavošanas nepieciešamība	<i>Noteikta pēc pašvaldības pieprasījuma, bet nav kārtības</i>	<i>Noteikta pēc pašvaldības pieprasījuma, bet nav kārtības</i>	<i>Noteikta pēc pašvaldības pieprasījuma, bet nav kārtības</i>
2. Atkritumu apsaimniekošanas maksas pārskatīšanas noteikumi un kārtība	<i>Noteikta</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Noteikta</i>
3. Kārtība, kādā iedzīvotāji tiek informēti par atkritumu apsaimniekošanas maksas izmaiņām	<i>Pašvaldība absolās, bet nav noteikta kārtība</i>	<i>Noteikta, Pašvaldība publicē laikrakstā</i>	<i>Noteikta, Pašvaldība publicē laikrakstā</i>
4. Informācijas par noslēgtajiem līgumiem ar iedzīvotājiem nodošanas kārtība, uzsākot darbu jaunajam atkritumu apsaimniekotājam	<i>Noteikta</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Noteikta</i>
Jānorāda kārtība, kādā atkritumu apsaimniekotājs pieprasa un pašvaldība sniedz informāciju t.sk. par tās teritorijā esošo ceļu tehnisko stāvokli	<i>Par ceļiem nav, bet ir, ka abas apsolās dot informāciju, nav kārtības</i>	<i>Par ceļiem nav, bet ir, ka abas apsolās dot informāciju, nav kārtības</i>	<i>Par ceļiem nav, bet ir, ka abas apsolās dot informāciju, nav kārtības</i>
Atsevišķi noteikta maksa citiem atkritumu veidiem, ko nosaka Apsaimniekotājs	-	<i>Lielgabarīta, SBA, ražošanas u.c.</i>	-
Atsevišķi noteikta maksa citiem atkritumu veidiem, ko nosaka saskaņojot ar pašvaldību	<i>Lielgabarīta, celtniecības, azbesta, <u>dalīto</u></i>		<i>Lielgabarīta, celtniecības, azbesta, <u>dalīto</u></i>

**2.3.tabula. Dienvidlatgales atkritumu apsaimniekošanas reģions (Apsaimniekotāji
izvēlēti Publiskā iepirkumā)**

	Līgumi, kas noslēgti pēc VARAM ieteikumu saņemšanas		
	Dienvidlatgales atkritumu apsaimniekošanas reģions		
Līguma slēgšanas datums	02.01.2013	2014.	09.05.2014.
Ieteikums	Dagdas novada pašvaldība	Aglonas novada pašvaldība	Daugavpils pilsētas dome
<i>1. Atkritumu apsaimniekotāja ikgadēju ziņojumu par atkritumu apsaimniekošanas gaitu, rezultātiem un problēmām sagatavošanas nepieciešamība</i>	<i>Noteikta pēc pašvaldības pieprasījuma, bet nav kārtības</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Noteikta</i>
<i>2. Atkritumu apsaimniekošanas maksas pārskatīšanas noteikumi un kārtība</i>	<i>Nav noteikta</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Noteikta</i>
<i>3. Kārtība, kādā iedzīvotāji tiek informēti par atkritumu apsaimniekošanas maksas izmaiņām</i>	<i>Pašvaldība apsolās, bet nav noteikta kārtība</i>	<i>Noteikta, bet nav kārtība</i>	<i>Noteikta</i>
<i>4. Informācijas par noslēgtajiem līgumiem ar iedzīvotājiem nodošanas kārtība, uzsākot darbu jaunajam atkritumu apsaimniekotājam</i>	<i>Nav noteikta</i>	<i>Nav noteikta</i>	<i>Noteikta</i>
<i>Jānorāda kārtība, kādā atkritumu apsaimniekotājs pieprasa un pašvaldība sniedz informāciju t.sk. par tās teritorijā esošo ceļu tehnisko stāvokli</i>	<i>Ir, bet nav kārtības</i>	<i>Nav noteikta</i>	<i>Nav noteikta</i>
<i>Atsevišķi noteikta maksa citiem atkritumu veidiem, ko nosaka Apsaimniekotājs</i>	<i>Nav noteikta</i>	<i>Nav noteikta</i>	<i>Atsevišķi nav. Lielgabarīta, SBA iekļauta maksā</i>
<i>Atsevišķi noteikta maksa citiem atkritumu veidiem, ko nosaka saskaņojot ar pašvaldību</i>	<i>Nav noteikta</i>	<i>Nav noteikta</i>	

2.4.tabula.Liepājas atkritumu apsaimniekošanas reģions (Apsaimniekotāji izvēlēti arī Publiskā iepirkumā)

	Līgumi, kas noslēgti pirms VARAM ieteikumu saņemšanas		Līgumi, kas noslēgti pēc VARAM ieteikumu saņemšanas
	Liepājas atkritumu apsaimniekošanas reģions		
Līguma slēgšanas datums	01.01.2002.; 01.01.2004.	01.03.2012.	2013.
Ieteikums	Rucavas novada pašvaldība	Saldus novada pašvaldība	Skrundas novada pašvaldība
<i>1. Atkritumu apsaimniekotāja ikgadēju ziņojumu par atkritumu apsaimniekošanas gaitu, rezultātiem un problēmām sagatavošanas nepieciešamība</i>	<i>Nav noteikta</i>	<i>Nav noteikta</i>	<i>Noteikta</i>
<i>2. Atkritumu apsaimniekošanas maksas pārskatīšanas noteikumi un kārtība</i>	<i>Ja mainās Saistošie noteikumi</i>	<i>Nav noteikta</i>	<i>Noteikta</i>
<i>3. Kārtība, kādā iedzīvotāji tiek informēti par atkritumu apsaimniekošanas maksas izmaiņām</i>	<i>Nav noteikta</i>	<i>Nav noteikta</i>	<i>Pašvaldība apsolās nekavējoties, bet nav noteikta kārtība</i>
<i>4. Informācijas par noslēgtajiem līgumiem ar iedzīvotājiem nodošanas kārtība, uzsākot darbu jaunajam atkritumu apsaimniekotājam</i>	<i>Nav noteikta</i>	<i>Nav noteikta</i>	<i>Noteikta</i>
<i>Jānorāda kārtība, kādā atkritumu apsaimniekotājs pieprasa un pašvaldība sniedz informāciju t.sk. par tās teritorijā esošo ceļu tehnisko stāvokli</i>	<i>Pašvaldība informē</i>	<i>Nav noteikta</i>	<i>Par ceļiem nav, bet ir, ka abas apsolās dot informāciju, nav kārtības</i>
<i>Vai ir atsevišķi noteikta maksa citiem atkritumu veidiem, ko nosaka Apsaimniekotājs</i>	<i>Lielgabarīta, kokmat., lapas, šķidrie, akmeņi, celtn., pelni, zeme</i>	<i>Nav noteikta</i>	<i>Lielgabarīta</i>
<i>Vai ir atsevišķi noteikta maksa citiem atkritumu veidiem, ko nosaka saskaņojot ar pašvaldību</i>	-	<i>Nav noteikta</i>	-

2.5.tabula. Malienas atkritumu apsaimniekošanas reģions (Apsaimniekotāji izvēlēti Publiskā iepirkumā)

	Līgumi, kas noslēgti pirms VARAM ieteikumu saņemšanas	Līgumi, kas noslēgti pēc VARAM ieteikumu saņemšanas	
	Malienas atkritumu apsaimniekošanas reģions		
Līguma slēgšanas datums	26.04.2012.	2014.	14.10.2013.
Ieteikums	Balvu novada pašvaldība	Gulbenes novada pašvaldība	Lubānas novada pašvaldība
<i>1. Atkritumu apsaimniekotāja ikgadēju ziņojumu par atkritumu apsaimniekošanas gaitu, rezultātiem un problēmām sagatavošanas nepieciešamība</i>	<i>Noteikta pēc pašvaldības pieprasījuma, bet nav kārtības</i>	<i>Noteikta pēc pašvaldības pieprasījuma, bet nav kārtības</i>	<i>Nav noteikta</i>
<i>2. Atkritumu apsaimniekošanas maksas pārskatīšanas noteikumi un kārtība</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Noteikta</i>
<i>3. Kārtība, kādā iedzīvotāji tiek informēti par atkritumu apsaimniekošanas maksas izmaiņām</i>	<i>Pašvaldība apsolās, bet nav noteikta kārtība</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Pašvaldība sadarbojās ar Apsaimniekotāju informēšanā, kārtība nav noteikta</i>
<i>4. Informācijas par noslēgtajiem līgumiem ar iedzīvotājiem nodošanas kārtība, uzsākot darbu jaunajam atkritumu apsaimniekotājam</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Noteikta</i>
<i>Jānorāda kārtība, kādā atkritumu apsaimniekotājs pieprasa un pašvaldība sniedz informāciju t.sk. par tās teritorijā esošo ceļu tehnisko stāvokli</i>	<i>Puses apsolās dot informāciju, nav kārtības</i>	<i>Nav noteikta</i>	<i>Nav noteikta</i>
<i>Atsevišķi noteikta maksa citiem atkritumu veidiem, ko nosaka Apsaimniekotājs</i>	<i>Lielgabarīta, SBA, ražošanas u.c.</i>	<i>Var noteikt maksu</i>	<i>Nav noteikta</i>
<i>Atsevišķi noteikta maksa citiem atkritumu veidiem, ko nosaka saskaņojot ar pašvaldību</i>	<i>Pašvaldībai ir sava infrastruktūra daļētiem atkritumiem, ko Apsaimniekotājs ar atsevišķu līgumu apsaimniekos</i>	<i>Jāapkalpo daļēto atkritumu savākšanas punkti</i>	<i>Nav noteikta</i>

2.6.tabula. Piejūras atkritumu apsaimniekošanas reģions atkritumu apsaimniekošanas reģions (Apsaimniekotāji izvēlēti Publiskā iepirkumā)

	Līgumi, kas noslēgti pēc VARAM ieteikumu saņemšanas			
	Piejūras atkritumu apsaimniekošanas reģions			
Līguma slēgšanas datums	31.05.2013.; 22.07.2014.	27.03.2013.	27.03.2013.	27.03.2013.
Ieteikums	Mērsraga novada pašvaldība	Talsu novada pašvaldība	Jaunpils novada pašvaldība	Kandavas novada pašvaldība
<i>1. Atkritumu apsaimniekotāja ikgadēju ziņojumu par atkritumu apsaimniekošanas gaitu, rezultātiem un problēmām sagatavošanas nepieciešamība</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Noteikta</i>
<i>2. Atkritumu apsaimniekošanas maksas pārskatīšanas noteikumi un kārtība</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Noteikta</i>
<i>3. Kārtība, kādā iedzīvotāji tiek informēti par atkritumu apsaimniekošanas maksas izmaiņām</i>	<i>Pašvaldība laikrakstā, mājaslapā. Norādīts, ka klients tiek informēts normatīvajos aktos noteiktā kārtībā</i>	<i>Pašvaldība laikrakstā, mājaslapā. Norādīts, ka klients tiek informēts normatīvajos aktos noteiktā kārtībā</i>	<i>Pašvaldība laikrakstā, mājaslapā. Norādīts, ka klients tiek informēts normatīvajos aktos noteiktā kārtībā</i>	<i>Pašvaldība laikrakstā, mājaslapā. Norādīts, ka klients tiek informēts normatīvajos aktos noteiktā kārtībā</i>
<i>4. Informācijas par noslēgtajiem līgumiem ar iedzīvotājiem nodošanas kārtība, uzsākot darbu jaunajam atkritumu apsaimniekotājam</i>	<i>Nav noteikta</i>	<i>Nav noteikta</i>	<i>Nav noteikta</i>	<i>Nav noteikta</i>
<i>Jānorāda kārtība, kādā atkritumu apsaimniekotājs pieprasa un pašvaldība sniedz informāciju t.sk. par tās teritorijā esošo ceļu tehnisko stāvokli</i>	<i>Par ceļiem nav, bet ir, ka Pašvaldība apsolās dot informāciju, nav kārtības</i>	<i>Par ceļiem nav, bet ir, ka Pašvaldība apsolās dot informāciju, nav kārtības</i>	<i>Par ceļiem nav, bet ir, ka Pašvaldība apsolās dot informāciju, nav kārtības</i>	<i>Par ceļiem nav, bet ir, ka Pašvaldība apsolās dot informāciju, nav kārtības</i>
<i>Atsevišķi noteikta maksa citiem atkritumu veidiem, ko nosaka Apsaimniekotājs</i>	<i>Nav noteikta, bet netieši ir norāde, ka šķiroti atkritumi ir jāsavāc</i>	<i>Nav noteikta, bet netieši ir norāde, ka šķiroti atkritumi ir jāsavāc</i>	<i>Nav noteikta, bet netieši ir norāde, ka šķiroti atkritumi ir jāsavāc</i>	<i>Nav noteikta, bet netieši ir norāde, ka šķiroti atkritumi ir jāsavāc</i>
<i>Atsevišķi noteikta maksa citiem atkritumu veidiem, ko nosaka saskaņojot ar pašvaldību</i>				

2.7.tabula. Pierīgas atkritumu apsaimniekošanas reģions atkritumu apsaimniekošanas reģions (Apsaimniekotāji izvēlēti Publiskā iepirkumā)

	Līgumi, kas noslēgti pēc VARAM ieteikumu saņemšanas			
	Pierīgas atkritumu apsaimniekošanas reģions			
Līguma slēgšanas datums	27.02.2014.	23.07.2014.	31.05.2013.	28.04.2014.
Ieteikums	Ādažu novada pašvaldība	Sējas novada pašvaldība	Carnikavas novada pašvaldība	Mālpils novada pašvaldība
<i>1. Atkritumu apsaimniekotāja ikgadēju ziņojumu par atkritumu apsaimniekošanas gaitu, rezultātiem un problēmām sagatavošanas nepieciešamība</i>	<i>Noteikta pēc pašvaldības pieprasījuma, bet nav kārtības</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Noteikta</i>
<i>2. Atkritumu apsaimniekošanas maksas pārskatīšanas noteikumi un kārtība</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Noteikta</i>
<i>3. Kārtība, kādā iedzīvotāji tiek informēti par atkritumu apsaimniekošanas maksas izmaiņām</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Norādīts, ka Apsaimniekotāj am jāinformē klients normatīvajos aktos noteiktā kārtībā</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Norādīts, ka Apsaimniekotājam jāinformē klients normatīvajos aktos noteiktā kārtībā un rakstiski</i>
<i>4. Informācijas par noslēgtajiem līgumiem ar iedzīvotājiem nodošanas kārtība, uzsākot darbu jaunajam atkritumu apsaimniekotājam</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Nav noteikta</i>	<i>Nav noteikta kārtība, bet ir ka jāpārņem iepriekšējās saistības</i>	<i>Noteikta</i>
<i>Jānorāda kārtība, kādā atkritumu apsaimniekotājs pieprasa un pašvaldība sniedz informāciju t.sk. par tās teritorijā esošo ceļu tehnisko stāvokli</i>	<i>Nav noteikta</i>	<i>Nav noteikta</i>	<i>Par ceļiem nav, bet ir, ka Pašvaldība apsolās dot informāciju, nav kārtības</i>	<i>Nav noteikta</i>
<i>Atsevišķi noteikta maksa citiem atkritumu veidiem, ko nosaka Apsaimniekotājs</i>	<i>Nav noteikta. Jāuzsāk visu dalīto atkritumu punktu darbība.</i>	<i>Nav noteikta, bet ziņojumā ir jānorāda cik no savāktajiem atkritumiem ir lielgabarīta un cik dalītie atkritumi</i>	<i>Nav noteikta, lielgabarīta un dalītie atkritumi ir iekļauti izmaksās</i>	<i>Nav noteikta. Jāveic dalīto atkritumu savākšana</i>
<i>Atsevišķi noteikta maksa citiem atkritumu veidiem, ko nosaka saskaņojot ar pašvaldību</i>				

2.8.tabula. Vidusdaugavas atkritumu apsaimniekošanas reģions atkritumu apsaimniekošanas reģions (Apsaimniekotāji ir arī izvēlēti Publiskā iepirkumā)

	Līgumi, kas noslēgti pirms VARAM ieteikumu saņemšanas	Līgumi, kas noslēgti pēc VARAM ieteikumu saņemšanas		
	Vidusdaugavas atkritumu apsaimniekošanas reģions			
Līguma slēgšanas datums	06.11.2012.	08.07.2013.	27.12.2013.	2014.g. decembris
Ieteikums	Jaunjelgavas novada pašvaldība	Neretas novada pašvaldība	Krustpils novada pašvaldība	Salas novada pašvaldība
<i>1. Atkritumu apsaimniekotāja ikgadēju ziņojumu par atkritumu apsaimniekošanas gaitu, rezultātiem un problēmām sagatavošanas nepieciešamība</i>	<i>Nav noteikta</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Noteikta</i>
<i>2. Atkritumu apsaimniekošanas maksas pārskatīšanas noteikumi un kārtība</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Noteikta</i>
<i>3. Kārtība, kādā iedzīvotāji tiek informēti par atkritumu apsaimniekošanas maksas izmaiņām</i>	<i>Nav noteikta</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Nav noteikta</i>	<i>Nav noteikta</i>
<i>4. Informācijas par noslēgtajiem līgumiem ar iedzīvotājiem nodošanas kārtība, uzsākot darbu jaunajam atkritumu apsaimniekotājam</i>	<i>Nav noteikta kārtība, bet ir ka jāpārņem iepriekšējās saistības</i>	<i>Nav noteikta kārtība, bet ir ka jāpārņem iepriekšējās saistības</i>	<i>Nav noteikta</i>	<i>Nav noteikta</i>
<i>Jānorāda kārtība, kādā atkritumu apsaimniekotājs pieprasa un pašvaldība sniedz informāciju t.sk. par tās teritorijā esošo ceļu tehnisko stāvokli</i>	<i>Nav noteikta</i>	<i>Par ceļiem nav, bet ir, ka abas apsolas dot informāciju, nav kārtības</i>	<i>Nav noteikta, bet tas ir pašvaldības uzņēmums</i>	<i>Nav noteikta, bet tas ir pašvaldības uzņēmums</i>
<i>Atsevišķi noteikta maksa citiem atkritumu veidiem, ko nosaka Apsaimniekotājs</i>	<i>Nav noteikta</i>	<i>Drīkst noteikt maksu par cita veida atkritumiem, kas nav minēti līgumā</i>	<i>Nav noteikta</i>	<i>Nav noteikta</i>
<i>Atsevišķi noteikta maksa citiem atkritumu veidiem, ko nosaka saskaņojot ar pašvaldību</i>	<i>Nav noteikta</i>	<i>Jāveic dalītā atkritumu vākšana (iekļauta izmaksās), par lielgabarīta atsevišķi vienojās</i>	<i>Nav noteikta, bet veicina dalīto atkritumu savākšanu</i>	<i>Nav noteikta</i>

2.9.tabula.Zemgales atkritumu apsaimniekošanas reģions atkritumu apsaimniekošanas reģions (Apsaimniekotāji ir arī izvēlēti Publiskā iepirkumā)

	Līgumi, kas noslēgti pirms VARAM ieteikumu saņemšanas	Līgumi, kas noslēgti pēc VARAM ieteikumu saņemšanas	
	Zemgales atkritumu apsaimniekošanas reģions		
Līguma slēgšanas datums	17.11.2011.	02.03.2015.	21.03.2014.
Ieteikums	Iecavas novada pašvaldība	Auces novada pašvaldība	Ozolnieku novada pašvaldība
<i>1. Atkritumu apsaimniekotāja ikgadēju ziņojumu par atkritumu apsaimniekošanas gaitu, rezultātiem un problēmām sagatavošanas nepieciešamība</i>	<i>Noteikta pēc pašvaldības pieprasījuma, bet nav kārtības</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Noteikta pēc pašvaldības pieprasījuma, bet nav kārtības</i>
<i>2. Atkritumu apsaimniekošanas maksas pārskatīšanas noteikumi un kārtība</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Noteikta</i>
<i>3. Kārtība, kādā iedzīvotāji tiek informēti par atkritumu apsaimniekošanas maksas izmaiņām</i>	<i>Pašvaldība laikrakstā, mājaslapā. Norādīts, ka klients tiek informēts līgumā noteiktā kārtībā</i>	<i>Nav noteikta</i>	<i>Noteikta</i>
<i>4. Informācijas par noslēgtajiem līgumiem ar iedzīvotājiem nodošanas kārtība, uzsākot darbu jaunajam atkritumu apsaimniekotājam</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Nav noteikta</i>	<i>Noteikta</i>
<i>Jānorāda kārtība, kādā atkritumu apsaimniekotājs pieprasa un pašvaldība sniedz informāciju t.sk. par tās teritorijā esošo ceļu tehnisko stāvokli</i>	<i>Par ceļiem nav, bet ir, ka abas apsolas dot informāciju, nav kārtības</i>	<i>Nav noteikta, bet tas ir pašvaldības uzņēmums</i>	<i>Par ceļiem nav, bet ir, ka Pašvaldība apsolas dot informāciju, nav kārtības</i>
<i>Atsevišķi noteikta maksa citiem atkritumu veidiem, ko nosaka Apsaimniekotājs</i>	<i>Drīkst noteikt maksu par dalītiem atkritumiem</i>	<i>Nav noteikta</i>	<i>Drīkst noteikt maksu</i>
<i>Atsevišķi noteikta maksa citiem atkritumu veidiem, ko nosaka saskaņojot ar pašvaldību</i>	-	<i>Nav noteikta</i>	<i>Nav noteikta. Jāuzsāk visu dalīto atkritumu punktu darbība.</i>

2.10.tabula. Ventspils atkritumu apsaimniekošanas reģions atkritumu apsaimniekošanas reģions (Apsaimniekotājs izvēlēts Publiskajā iepirkumā) un Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas reģions atkritumu apsaimniekošanas reģions (Apsaimniekotājs nav izvēlēts Publiskajā iepirkumā)

	Līgumi, kas noslēgti pēc VARAM ieteikumu saņemšanas			Līgumi, kas noslēgti pirms VARAM ieteikumu saņemšanas
	Ventspils atkritumu apsaimniekošanas reģions	Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas reģions		
Līguma slēgšanas datums	26.03.2014.	24.09.2013.	2014.gads	22.03.2012.
Ieteikums	Ventspils novada pašvaldība	Mazsalacas novada pašvaldība	SIA "ZAAO" līgumu projekts	Cēsu novada pašvaldība
<i>1. Atkritumu apsaimniekotāja ikgadēju ziņojumu par atkritumu apsaimniekošanas gaitu, rezultātiem un problēmām sagatavošanas nepieciešamība</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Noteikta</i>
<i>2. Atkritumu apsaimniekošanas maksas pārskatīšanas noteikumi un kārtība</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Noteikta</i>
<i>3. Kārtība, kādā iedzīvotāji tiek informēti par atkritumu apsaimniekošanas maksas izmaiņām</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Pašvaldība publicē vietējā laikrakstā</i>	<i>Pašvaldība publicē vietējā laikrakstā</i>	<i>Pašvaldība publicē vietējā laikrakstā un mājaslapā</i>
<i>4. Informācijas par noslēgtajiem līgumiem ar iedzīvotājiem nodošanas kārtība, uzsākot darbu jaunajam atkritumu apsaimniekotājam</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Noteikta</i>	<i>Noteikta</i>
<i>Jānorāda kārtība, kādā atkritumu apsaimniekotājs pieprasa un pašvaldība sniedz informāciju t.sk. par tās teritorijā esošo ceļu tehnisko stāvokli</i>	<i>Par ceļiem nav, bet ir, ka abas apsolas dot informāciju, nav kārtības</i>	<i>Par ceļiem nav, bet ir, ka abas apsolas dot informāciju, nav kārtības</i>	<i>Par ceļiem nav, bet ir, ka Pašvaldība apsolas dot informāciju, nav kārtības</i>	<i>Par ceļiem nav, bet ir, ka Pašvaldība apsolas dot informāciju, nav kārtības</i>

<i>Atsevišķi noteikta maksa citiem atkritumu veidiem, ko nosaka Apsaimniekotājs</i>	<i>Drīkst noteikt maksu Lielgabarīta, SBA, ražošanas u.c.</i>	<i>Drīkst noteikt maksu Lielgabarīta, ražošanas, bio un zaļo u.c. Jāpiedāvā dalīto atkritumu vākšana un SBA</i>	<i>Drīkst noteikt maksu Lielgabarīta, ražošanas, bio un zaļo u.c. Jāpiedāvā dalīto atkritumu vākšana un SBA</i>	<i>Drīkst noteikt maksu Lielgabarīta, SBA, ražošanas u.c.</i>
<i>Atsevišķi noteikta maksa citiem atkritumu veidiem, ko nosaka saskaņojot ar pašvaldību</i>	<i>Nav noteikta</i>	<i>Nav noteikta</i>	<i>Nav noteikta</i>	<i>Ir saskaņota zaļo atkritumu</i>

Secinājumi:

Izvērtējot izlasē iekļauto 31 pašvaldību spēkā esošo līgumu ar atkritumu apsaimniekotājiem, tika konstatēta atšķirīga pieeja VARAM ieteikumu piemērošanā. Attiecīgi par noteiktajiem kritērijiem ir šādi rezultāti:

1. *Atkritumu apsaimniekotāja ikgadēju ziņojumu par atkritumu apsaimniekošanas gaitu, rezultātiem un problēmām sagatavošanas nepieciešamība* - Viena pašvaldība, kas nav iekļāvusi ziņojuma sagatavošanu, līgumus ir noslēgusi pēc VARAM ieteikumu sagatavošanas 23.05.2013., bet trīs pašvaldības pirms VARAM ieteikumu sagatavošanas. 18 pašvaldības ir noteikušas ziņojumu sagatavošanu un noteikušas arī kārtību kādā, tas darāms (cik bieži informācija par atkritumu apsaimniekošanas gaitu būtu jāsaņem, kāda informācija pašvaldībai jāsniedz). Savukārt 10 līgumos ir noteikts, ka jāsniedz pēc pašvaldības pieprasījuma, bet nav kārtības kādā to darīt. Tā kā no četrām pašvaldībām lielākā daļa Apsaimniekotāju ir pašvaldības uzņēmumi, tad var secināt, ka pašvaldības ir informētas ko dara viņu uzņēmumi, līdz ar to jāsecina, ka pašreiz pašvaldībām ir pietiekama informācija, lai kvalitatīvi organizētu sadzīves atkritumu apsaimniekošanu un kontrolētu atkritumu savākšanu un izvešanu.

2. *Atkritumu apsaimniekošanas maksas pārskatīšanas noteikumi un kārtība* – Nav noteikušas tikai 2 pašvaldības, no kurām viena līgumu ir noslēgusi pēc 23.05.2013. Pārējās izlasē iekļautās pašvaldības ir noteikušas, cik bieži, kādos gadījumos un kādas darbības ir veicamas, lai pārskatītu atkritumu apsaimniekošanas maksu. Jāsecina, ka pašvaldības ir noteikušas savas tiesības kontrolēt maksas izmaiņu pamatotību, lai novērstu nepamatotu atkritumu apsaimniekošanas izmaksu pieaugumu iedzīvotājiem.

3. *Kārtība, kādā iedzīvotāji tiek informēti par atkritumu apsaimniekošanas maksas izmaiņām* – Izlasē iekļautās pašvaldības sešos līgumos nav iekļāvušas nepieciešamību informēt, no kurām trīs līgumi ir noslēgti pēc VARAM ieteikumu saņemšanas. Pārējās pašvaldības līgumos ir iekļāvušas kārtību, kādā iedzīvotāji tiek informēti par maksas izmaiņām, bet pieejas ir atšķirīgas:

- pašvaldība informē iedzīvotājus pašvaldības laikrakstā (un mājaslapā 1 pašvaldība) – 5 pašvaldības, no kurām 3 pēc VARAM ieteikumu saņemšanas;
- atkritumu apsaimniekotājs informē savus klientus normatīvajos aktos noteiktā kārtībā un rakstiski, kā arī pašvaldība informē – 14 pašvaldības, no kurām 13 pēc VARAM ieteikumu saņemšanas, kā arī 7 no tām noteikušas pilnu kārtību (arī termiņus);
- Pašvaldība apsolās informēt, bet nav noteikta kārtība – 6 pašvaldības, no kurām 4 pēc VARAM ieteikumu saņemšanas.

Atkritumu apsaimniekošanas maksas izmaiņu publiskošana masu medijos negarantē to, ka katrs patērētājs, kas noslēdzis līgumu ar pakalpojuma sniedzēju, noteikti iepazīsies ar šo informāciju un tā viņam būs zināma, saņemot kārtējo rēķinu. Patērētājs par atkritumu apsaimniekošanas maksas izmaiņām ir informējams individuāli abām līgumslēdzējām pusēm pieņemamā veidā (piemēram, ar pasta starpniecību vai sniedzot šo informāciju rēķinā). Ņemot vērā, ka 14 no 32 izlasē iekļautajiem pašvaldību līgumiem ar atkritumu apsaimniekotāju ir noteikts pienākums rakstiski informēt iedzīvotājus par atkritumu apsaimniekošanas maksas izmaiņām, var secināt, ka patērētājiem netiek nodrošināta iespēja saņemt informāciju par atkritumu apsaimniekošanas maksas izmaiņām skaidrā un labi saprotamā veidā atbilstoši normatīvā akta prasībām.

4. Informācijas par noslēgtajiem līgumiem ar iedzīvotājiem nodošanas kārtība, uzsākot darbu jaunajam atkritumu apsaimniekotājam – VARAM ieteikums attiecībā uz līgumu pēctecības nodrošināšanu ir iekļauts 16 no 32 līgumiem, no kuriem 11 ir noslēgti pēc VARAM ieteikumu saņemšanas. Pārējās izlasē ietilpstošās pašvaldības nav iekļāvušas, no kurām 3 līgumus ir noslēgušas pirms VARAM ieteikumu saņemšanas. No līgumiem ar neiekļautajiem nosacījumiem, 4 nav noteikta kārtība, bet ir noteikts, ka Apsaimniekotājam ir jāpārņem iepriekšējās saistības. Lielākai daļai no pašvaldībām, kas nav iekļāvušas informācijas nodošanu par līgumiem ar iedzīvotājiem jaunam atkritumu apsaimniekotājam, līgums ir noslēgts ar Pašvaldības uzņēmumu.

Analizējot līgumus ir ievērots, ka ir daži neskaidri formulējumi – noteikts, ka līguma darbības izbeigšanas gadījumā, nodod “līgumu reģistru kopijas”; vai “datu bāzi” (bez nosacījumiem kādu informāciju); “nodod noslēgto līgumu kopijas” (ja papīra formātā, tad liels resursu patēriņš); “nodod informāciju par klientiem (adrese, nosaukums, vārds, uzvārds, kontaktinformācija, sniegtā pakalpojuma apjoms, izvešanas biežums)”, bet nav norādīts kā nodod.

5. Jānorāda kārtība, kādā atkritumu apsaimniekotājs pieprasa un pašvaldība sniedz informāciju t.sk. par tās teritorijā esošo ceļu tehnisko stāvokli – 20 pašvaldību līgumos nav norādīta kārtība, taču ir noteikts, ka Pašvaldība apsolās dot informāciju, kas nepieciešama Līguma izpildei, kas varētu nozīmēt arī informāciju par ceļu stāvokli un plānotiem remontiem. 12 līgumos nav iekļauts, no kuriem 2 ir noslēgti pēc VARAM ieteikumu saņemšanas, bet no šiem 12 līgumiem, 3 ir pašvaldību uzņēmumi un var pieņemt, ka pašvaldības uzņēmums ir informēts par plānotiem remonta darbiem pašvaldības teritorijā.

6. Vai ir iekļauta atsevišķi noteikta maksa citiem atkritumu veidiem, ko nosaka Apsaimniekotājs – 12 līgumos Apsaimniekotājs drīkst noteikt maksu, nesaskaņojot ar Pašvaldību, bet informējot klientus, galvenokārt lielgabarīta, bīstamiem atkritumiem, kas radušies sadzīvē, ražošanas u.c., bet 19 līgumos nav norādīts, no kuriem 1 līgumā ir iekļauts, ka lielgabarīta atkritumi un bīstamie atkritumi, kas radušies sadzīvē, ir iekļauti maksā un 1 līgumā, ka lielgabarīta atkritumi un dalītie atkritumi ir iekļauti maksā.

Analizējot līgumus ir ievērots, ka ir daži neskaidri formulējumi dalīto atkritumu savākšanā: “Iespēju robežās nodrošināt lielgabarīta un citu atkritumu savākšanu.”; “Piedāvāt klientiem dalīto atkritumu vākšanas iespējas” (nav norādīti atkritumu veidi); ”Piedāvāt klientiem dalītās atkritumu vākšanas iespējas slēdzot atsevišķus līgumus”

Kopumā, apsaimniekošanas līgumi nelielās pašvaldībās, kur darbojas pašvaldības uzņēmums, ir vienkāršāki, un pamatojas uz pašvaldību saistošajiem noteikumiem, kā arī tajos visbiežāk trūkst VARAM ieteikumu piemērošana par informācijas sniegšanu.

Piejūras atkritumu apsaimniekošanas reģionā pašvaldībās, kuru līgumi tika analizēti ir viens apsaimniekotājs un līgumu nosacījumi ir vienādi analizētajām pašvaldībām.

2.2. Līgumu, kuri noslēgti starp atkritumu apsaimniekotāju un atkritumu radītāju vai valdītāju izvērtējums

Klientu līgumu ar atkritumu apsaimniekotājiem analīzes izlasei izmantoti kritēriji:

- Lai līgums būtu katrā atkritumu apsaimniekošanas reģionā;
- Vēlams, lai līgumi būtu gan ar pašvaldību uzņēmumiem, gan Publiskā iepirkuma procedūrā izvēlētiem apsaimniekotājiem.

Izlasē iekļauti 32 līgumi, no tiem 31 pašvaldībā un 1 no SIA “ZAAO” kā līgumu projekts, kas var tikt piemērojams 28 pašvaldību klientiem (3.1.tabula). Trīsdesmit divi līgumi ir slēgti ar 20 dažādiem atkritumu apsaimniekotājiem, no kuriem ar SIA “Clean R” ir slēgti 6 līgumi dažādos atkritumu apsaimniekošanas reģionos, ar SIA “Eco Baltia vide” 6 līgumi, no kuriem 5 ir slēgti Piejūras atkritumu apsaimniekošanas reģionā un ar SIA “ZAAO” 2 līgumi Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas reģionā (3.1.tabula).

Līgumi ar klientiem ir divējādi:

- Ar fiziskām personām;
- Ar juridiskām personām, tai skaitā ar pašvaldību.

SIA “Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas organizācija” (SIA “ZAAO”) sniedz pakalpojumu 28 pašvaldībās - Strenču novada, Valmieras, Limbažu novada, Cēsu novada, Smiltenes novada, Valkas novada, Priekuļu novada, Salacgrīvas novada, Burtnieku novada, Rūjienas novada, Alojas novada, Kocēnu novada, Amatas novada, Līgatnes novada, Raunas novada, Mazsalacas novada, Vecpiebalgas novada, Beverīnas novada, Jaunpiebalgas novada, Naukšēnu novada, Krimuldas novada, Saulkrastu novada, Apes novada, Balvu novada, Rugāju novada, Pārgaujas novada, Baltinavas novada, Viļakas novada.

3.1.tabula.Izlasē iekļautie klientu līgumi

Reģions	Pašvaldība	Apsaimniekotājs
Austrumlatgales atkritumu apsaimniekošanas reģions	Rēzekne (līgums ar fizisku personu)	SIA “Austrumlatgales atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība”
Austrumlatgales atkritumu apsaimniekošanas reģions	Ludzas novads (līgums ar juridisku personu)	SIA “Ludzas apsaimniekotājs”
Austrumlatgales atkritumu apsaimniekošanas reģions	Kārsavas novads (līgums ar juridisku personu)	SIA “Austrumlatgales atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība”
Dienvidlatgales atkritumu apsaimniekošanas reģions	Daugavpils (līgums ar fizisku personu un juridisku personu)	SIA “Clean-R”
Dienvidlatgales atkritumu apsaimniekošanas reģions	Dagdas novads (līgums ar juridisku personu)	SIA “DOVA”
Dienvidlatgales atkritumu apsaimniekošanas reģions	Aglonas novads (līgums ar fizisku personu)	AS “Daugavpils specializētais autotransporta uzņēmums”
Liepājas atkritumu apsaimniekošanas reģions	Aizputes novads (līgums ar fizisku personu un juridisku personu)	SIA “Eco Baltia vide”

Liepājas atkritumu apsaimniekošanas reģions	Saldus (līgums ar fizisku personu)	SIA "Viduskurzemes atkritumu apsaimniekošanas organizācija"
Liepājas atkritumu apsaimniekošanas reģions	Skrundas novads (līgums ar fizisku personu un juridisku personu)	SIA "Skrundas komunālā saimniecība"
Malienas atkritumu apsaimniekošanas reģions	Gulbenes novads (līgums ar fizisku personu)	SIA "Vides pakalpojumu grupa"
Malienas atkritumu apsaimniekošanas reģions	Lubānas novads (līgums ar fizisku personu)	SIA "ALBA"
Piejūras atkritumu apsaimniekošanas reģions	Talsu novads (līgums ar fizisku personu)	SIA "Eco Baltia vide"
Piejūras atkritumu apsaimniekošanas reģions	Mērsraga novads (līgums ar juridisku personu)	SIA "Eco Baltia vide"
Piejūras atkritumu apsaimniekošanas reģions	Jaunpils novads (līgums ar juridisku personu)	SIA "Eco Baltia vide"
Piejūras atkritumu apsaimniekošanas reģions	Kandavas novads (līgums ar juridisku personu)	SIA "Eco Baltia vide"
Piejūras atkritumu apsaimniekošanas reģions	Engures novads (līgums ar juridisku personu)	SIA "Eco Baltia vide"
Pierīgas atkritumu apsaimniekošanas reģions	Sējas novads (līgums ar fizisku personu)	SIA "Clean R"
Pierīgas atkritumu apsaimniekošanas reģions	Stopiņu novads (līgums ar fizisku un juridisku personu)	SIA "Clean R"
Pierīgas atkritumu apsaimniekošanas reģions	Baldones novads (līgums ar fizisku personu)	Ogres SIA "Marss"
Vidusdaugavas atkritumu apsaimniekošanas reģions	Viesītes novads (līgums ar fizisku personu)	SIA "Viesītes komunālā pārvalde"
Vidusdaugavas atkritumu apsaimniekošanas reģions	Kokneses novads (līgums ar fizisku personu)	SIA "Clean R"
Vidusdaugavas atkritumu apsaimniekošanas reģions	Varakļānu novads (līgums ar fizisku personu)	SIA Varakļānu "Dzīvokļu komunālais uzņēmums"
Vidusdaugavas atkritumu apsaimniekošanas reģions	Krustpils novads (līgums ar fizisku personu)	SIA "Spunģēni- Daugavieši"
Vidusdaugavas atkritumu apsaimniekošanas reģions	Jaunjelgavas novads (līgums ar fizisku personu)	KS "Euro Concord A"

Zemgales atkritumu apsaimniekošanas reģions	Iecavas novads (līgums ar juridisku personu)	SIA "Dzīvokļu komunālā saimniecība"
Zemgales atkritumu apsaimniekošanas reģions	Ozolnieku novads (līgums ar fizisku personu)	SIA "Clean R" (L&T)
Zemgales atkritumu apsaimniekošanas reģions	Tērvetes novads (līgums ar juridisku personu)	SIA "Clean R" (L&T)
Zemgales atkritumu apsaimniekošanas reģions	Auces novads (līgums ar fizisku personu)	SIA "Auces komunālie pakalpojumi"
Ventspils atkritumu apsaimniekošanas reģions	Ventspils novads (līgums ar fizisku personu)	Pašvaldības SIA "Ventspils labiekārtošanas kombināts"
Ventspils atkritumu apsaimniekošanas reģions	Kuldīgas novads (līgums ar juridisku personu)	SIA "Kuldīgas komunālie pakalpojumi"
Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas reģions	Priekuļu novads (līgums ar juridisku personu)	SIA "Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas organizācija"
Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas reģions	Līgumu projekts 28 pašvaldībām (līgums ar fizisku personu)	SIA "Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas organizācija"

Atkritumu apsaimniekošanas līgumus, kas tiek slēgti ar iedzīvotājiem, sagatavo atkritumu apsaimniekotājs, un to saturs un noteikumi katrā pašvaldībā atšķiras, ja ir atšķirīgs atkritumu apsaimniekotājs.

Pozitīvi var vērtēt, ka Apsaimniekotāji, kas līgumu noteikumus pārskatījuši 2014.gadā, ir ietvēruši pēc iespējas visus aizrādījumus no Patērētāju tiesību aizsardzības centra aizrādījumiem. Savukārt līgumos, kas noslēgti agrāk un nav pārskatīti, it īpaši agrāk par 2012.gadu, joprojām ir aktuāli Patērētāju tiesību aizsardzības centra aizrādījumi. 3.2.tabulā norādītie biežāk sastopamie netaisnīgie vai nepilnīgie līguma noteikumi ir tikai daļa no sadzīves atkritumu apsaimniekošanas līgumos norādītajiem.

3.2.tabula. Norādītie biežāk sastopamie netaisnīgie vai nepilnīgie līguma sadzīves atkritumu apsaimniekošanas līgumos

<p>Norādīts, kas aizliegts izbērt sadzīves atkritumu (SA) konteinerā, ir norādīts, ka daļu no tiem var savākt Izpildītājs vienojoties ar pasūtītāju, bet Līgumā nav norādīta maksa par šiem pakalpojumiem un nav pievienots cenrādis, kā arī nav norādīts, kādā kārtībā savācamie pārējie aizliegtie atkritumi.</p> <p>Nav norādīts pieļaujamais piejaukumu %, atbilstoši "aizliegtajiem" atkritumu veidiem.</p> <p>Norādīts, ka "speciālie" atkritumi tiek izvesti pēc pieteikuma un apmaksāti pēc "faktiski izpildītiem darbiem", taču nav norādīts cenrādis.</p> <p>Norādīts, ka, ja konteinerā tiek konstatēti "speciālie atkritumi", tad uz vietas tiek sastādīts akts par fakta</p>	<p>kas ir neskaidri formulēti – <i>līguma noteikumi formulējami vienkāršā un saprotamā valodā, bet neskaidri un neprecīzi noteikumi tiek tulkoti par labu patērētājam.</i></p>
---	--

konstatāciju, taču nav norādīta kārtība kā fiksē un kā apstiprina.	
Ir norādīts, ka Izpildītājam ir tiesības neveikt SA izvešanu, ja ceļa seguma stāvoklis ir neatbilstošs tā autotransportam un var radīt risku Pasūtītāja un Izpildītāja īpašumam. Taču nav noteikta kārtība, kā šajā gadījumā ir jāinformē pasūtītājs, kā arī nav norādīts termiņš, kurā tomēr ir jāveic Pakalpojums. Ir tikai norādīts, ka Izpildītājs dara visu iespējamo, lai sniegtu Pakalpojumu un iespēju robežās informētu Pasūtītāju. Turklāt, Izpildītājs neuzņemas atbildību par saistību neizpildi.	kas atļauj pakalpojuma sniedzējam veikt vienpusējas izmaiņas līguma noteikumos
Ir norādīts, ka Izpildītājam ir tiesības neveikt SA izvešanu, ja ceļa seguma stāvoklis ir neatbilstošs tā autotransportam un var radīt risku Pasūtītāja un Izpildītāja īpašumam. Taču nav noteikta kārtība, kā šajā gadījumā ir jāinformē pasūtītājs, kā arī nav norādīts termiņš, kurā tomēr ir jāveic Pakalpojums. Ir tikai norādīts, ka Izpildītājs dara visu iespējamo, lai sniegtu Pakalpojumu un iespēju robežās informētu Pasūtītāju. Turklāt, Izpildītājs neuzņemas atbildību par saistību neizpildi.	kas nosaka gadījumus, kad pakalpojuma sniedzējs ir tiesīgs nesniegt pakalpojumu
Noteikts, ka konteineri no Izpildītāja jānomā pa maksu un pēc līguma beigām jāatgriež atpakaļ, taču nav ņemts vērā konteineru "mūža" ilgums, kas vairumā gadījumu ir tieši tik garš vai pat īsāks nekā līguma termiņš ar Izpildītāju. Noteikts, ka, ja neatgriež konteineri Izpildītājam, tad jāatmaksā pilna konteineru vērtība.	Netaisni konteineru nomas maksas noteikumi.
Nav norādīta dalīto atkritumu: metāla, stikla, papīra un plastmasas savākšanas kārtība. Nav norādīta dalīto atkritumu: bioloģisko atkritumu savākšanas kārtība.	Nav norādīta dalīto atkritumu savākšana, kas ir noteikta ar normatīviem.
"sadzīves atkritumi, kas atbilst <u>speciālo atkritumu klasifikatoram</u> – "un seko visu atsevišķi savācamo atkritumu uzskaitījums, tai skaitā liela izmēra atkritumi, ielu tīrīšanas atkritumi un zaļie atkritumi. Normatīvajos aktos nav šāda apzīmējuma "speciālais atkritumu klasifikators". "Cietie sadzīves atkritumi (CSA)" – ir tulkojums no angļu valodas "municipal solid waste", latviešu valodā ir termins "sadzīves atkritumi".	Neprecīzi formulējumi
Nav norādīts minimālais atkritumu konteineru iztukšošanas biežums	Nepilnīgs līgums
Norādīts, ka papildīts CSA konteineru svars 120 l ir <u>16.5 kg</u> . Taču nav norādīts kā notiks svēršana, lai pārbaudītu. Vai to darīs Apsaimniekotājs katru savākšanas reizi?	Pārmērīga precizitāte

Pozitīvi var vērtēt, ka 3 Apsaimniekotāju līgumos fiziskai personai ir jānorāda deklarēto iedzīvotāju skaits. Tas liecina, ka Izpildītājs gatavojas sniegt Pašvaldībai apsaimniekošanas izpildes rādītājus, piemēram, savākto atkritumu daudzumu uz vienu iedzīvotāju. Kaut gan šo informāciju ir arī iespējams, kopā ar mājsaimniecību adresēm, iegūt pašvaldībā.

Kā būtisku trūkumu līgumos var vērtēt, ka tikai daži līgumi ietver dalīti vākto atkritumu apsaimniekošanas kārtību, kas liecina, ka vēl joprojām pašvaldības neaktivizē sadzīves atkritumu dalīto vākšanu, kā tas ir noteikts normatīvajos aktos.

3. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas 2013.gadā sagatavoto „Vispārīgo ieteikumu procedūru organizēšanā, pašvaldībām, izvēloties atkritumu apsaimniekotāju”, „Ieteikumu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas līgumu būtiskajiem nosacījumiem starp pašvaldību un atkritumu apsaimniekotāju” un „Atkritumu apsaimniekošanas jomas iepirkumu procedūru analīzes” izvērtējums

3.1. “Vispārīgo ieteikumu procedūru organizēšanā, pašvaldībām izvēloties atkritumu apsaimniekotāju” izvērtējums

Iepazīstoties ar Vides aizsardzības un reģionālās ministrijas (turpmāk tekstā – ministrijas) sagatavotajiem “Vispārīgajiem ieteikumiem procedūru organizēšanā, pašvaldībām izvēloties atkritumu apsaimniekotāju”, konstatēts, ka, organizējot iepirkuma procedūru,

1. pasūtītājam jānodrošina no vienas puses konkurence piegādātāju starpā, bet no otrās puses – valsts un pašvaldību līdzekļu efektīva izmantošana un pasūtītāja riska maksimāla samazināšana. Lai samazinātu savu risku, pasūtītājs nosaka prasības piegādātājiem, tādējādi nodrošinot, ka iepirkuma procedūras rezultātā iepirkuma līgumu noslēgs ar tādu piegādātāju, kuram ir pietiekamas finansiālās un tehniskās spējas līguma izpildei. Pie šādām prasībām ir pieskaitāma prasība par pretendenta finanšu apgrozījuma apliecināšanu. Ministrija norāda, ka Publisko iepirkumu likuma 41.pants piešķir pasūtītājam rīcības brīvību, pirmkārt lemt par nepieciešamību noteikt finanšu apgrozījuma prasību, otrkārt, lemt par nosakāmā finanšu apgrozījuma apjomu, treškārt, lemt par to, vai prasība par finanšu apgrozījumu tiks izvirzīta attiecībā uz kopējo apgrozījumu (gada vai noteikta perioda ietvaros) vai apgrozījumu konkrētā iepirkumu jomā. Ministrija norāda, ka Publisko iepirkumu likums nenosaka ne minimālo, ne maksimālo finanšu apgrozījuma apmēru, kādu pasūtītājs drīkst izvirzīt kandidātiem vai pretendentiem, tāpēc pasūtītājam ir jāizvērtē konkrēto minimālo prasību efekts, t.i. kādā apmērā tās ierobežo piegādātāju brīvu konkurenci un vai šāds ierobežojums ir pamatots ar nozīmīgāku interešu aizsardzību;
2. paredzamā līgumcena ir nosakāma, ņemot vērā visu pašvaldības administratīvajā teritorijā radīto atkritumu apjomu, nevis tikai to apjomu, kuru pasūtītājs apmaksā no saviem līdzekļiem par pasūtītāja administrēto objektu radīto atkritumu apsaimniekošanu;
3. pasūtītājam ir jāpārlicinās, vai piedāvājums nav nepamatoti lēts, pieprasot no pretendenta ne tikai sniegt paskaidrojumus, bet arī iesniegt attiecīgus pierādījumus, piemēram, pretendenta noslēgtos līgumus ar attiecīgiem pakalpojuma sniegšanā nepieciešamo preču piegādātājiem vai ražotājiem, to apliecinājumus par piedāvājumā norādīto cenu atbilstību (iespējamību), tādējādi gūstot pārliecību, ka piedāvātā attiecīgā (zemākā) cena atbilst tirgus situācijai;
4. pasūtītājam ir jānosaka tehniskā specifikācija, ievērojot pasūtītāja objektīvas vajadzības, neiekļaujot norādes, kas rada nepamatotas priekšrocības konkrētiem piegādātājiem un nepamatoti ierobežo ieinteresēto piegādātāju loku. Ministrija norāda, ka ieteicams izmantot standartus un nozarē vispāratzītas tehniskās

specifikācijas, un noteikumus, jo tas nodrošina vienotu izpratni par prasībām. Tai pašā laikā ministrija uzsver, ka katrā gadījumā ir jāizvērtē, vai ir objektīvi nepieciešams ievērot standartu pilnībā;

5. pasūtītāja izvirzītām prasībām ir jābūt pamatotām un objektīvām. Ministrija min vairākās kļūdas, kuras tiek pieļautas, nosakot pretendentu kvalifikācijas prasības: nekorekti formulēti izslēgšanas nosacījumi, konkurenci ierobežojošas prasības, neviennozīmīgi formulētas pieredzes prasības, informācijas pieprasīšana, kura vēlāk netiek vērtēta u.c.

Izvērtējot Ministrijas Vispārīgos ieteikumus iepirkuma procedūru organizēšanā, pašvaldībām izvēloties atkritumu apsaimniekotāju, ir secināts, ka tajā iekļautās atziņas ir pamatotas un vērā ņemamas, izstrādājot iepirkuma procedūras dokumentāciju atkritumu apsaimniekotāja izvēlei.

3.2. “Ieteikumu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas līgumu būtiskajiem nosacījumiem starp pašvaldību un atkritumu apsaimniekotāju” izvērtējums

Iepazīstoties ar Ministrijas sagatavotajiem “Ieteikumiem sadzīves atkritumu apsaimniekošanas līgumu būtiskajiem nosacījumiem starp pašvaldību un atkritumu apsaimniekotāju”, konstatēts, ka ministrija ir apkopojusi galvenos līguma nosacījumus, kuri obligāti ir iekļaujami sadzīves atkritumu apsaimniekošanas līgumos starp pašvaldību un atkritumu apsaimniekotāju. Kā papildus punktu būtu nepieciešams pieminēt saistību izpildes garantiju, kura ir iekļaujama līgumā kā obligāts noteikums, un kura izpaužas sekojoši: uz līguma noslēgšanas brīdi atkritumu apsaimniekotājs iemaksā pašvaldības kontā saistību izpildes garantijas summu iepirkuma procedūras nolikumā noteiktā apmērā. Šo summu visam līguma izpildes periodam veido līguma izpildes garantijas summa katram gadam. Pašvaldība ir tiesīga izmantot saistību izpildes garantijas summu tikai ieturējumu veikšanai līgumā atrunātajos gadījumos un apmēros. Vienam gadam līguma izpildes periodā beidzoties, pašvaldība atmaksā atkritumu apsaimniekotājam saistību izpildes garantijas summas daļu, kas nodrošināja saistību izpildi attiecīgajā gadā, pēc ieturējumu izdarīšanas (ja tādi ir bijuši).

3.3. „Atkritumu apsaimniekošanas jomas iepirkumu procedūru analīzes” izvērtējums

Atkritumu apsaimniekošanas jomas iepirkumu procedūru analīzes izvērtējums satur apkopojumu no virknes iesniegto iepirkumu dokumentācijas nosacījumiem, kas izanalizēti IUB, sniedzot paskaidrojumus par atbilstoši sagatavotu dokumentu tekstu. Dokumentu izvērtējums mūsu gadījumā veikts, sagrupējot analizētās prasības atbilstoši to skartajai tēmai.

Prasības pretendentam

Finanšu prasības

Prasības par finanšu apgrozījumu mērķis ir pārliecināties par Piegādātāja iespējām uzņemties noteikta apjoma finansiālas saistības noteiktā periodā, un Pasūtītājam, izvirzot prasības attiecībā uz finanšu apgrozījuma apmēru gadā, jāņem vērā konkrētā līguma specifika,

tai skaitā tā izpildes specifika, maksājumu kārtība un darbības termiņš, izvērtējot, cik liela apjoma saistības pretendents jāuzņemas gada ietvaros. Uzsākot līguma izpildi, pretendents ir nepieciešams nodrošināt aprīkojumu līguma izpildei, līdz ar to tā finanšu ieguldījumi, uzsākot līgumu, būs lielāki. Te var noteikt, ka konkursā tiek salīdzināts iepriekšējo gadu finanšu apgrozījuma apmērs (trīs reizes lielāks) pret piedāvāto līgumcenu viena gada periodam.

Lielajiem atkritumu apsaimniekotājiem līdz piedāvājuma iesniegšanas termiņam pēdējā gada pārskati var nebūt vēl sagatavoti un apstiprināti ar revidenta parakstu. Tāpēc nosacījuma forma ir jāsagatavo pēc norādījuma piem. – Prasība, ka “Pretendents un tā piedāvāto apakšuzņēmēju vai personas apvienību dalībnieku apliecinājumi, ka to pašu kapitāls uz iepriekšējā gada noslēgumu nav negatīvs, iesniedzot, attiecīgā gada pārskatu un revidenta slēdzienu. Pretendents, kuri atbilst Gada pārskatu likuma 24.pantā kritērijiem, un kuri gada pārskatus ir tiesīgi iesniegt Valsts ieņēmumu dienestam 66. pantā noteiktajos termiņos, iesniedz iepriekšējā gada pārskatu un revidenta slēdzienu”.

Piedāvājuma sagatavošana un iesniegšana

Labojumu (jeb grozījumu) veikšana jau iesniegtajā piedāvājumā kā tāda nav pieļaujama.

Ja piedāvājumu iesniedz personu grupa, ņemot vērā, ka personu grupa tiek izveidota, noslēdzot līgumu starp divām vai vairākām personām un jau šajā līgumā var tikt norādīta persona, kas personu grupas vārdā tiek pilnvarota gan sagatavot, gan parakstīt visus piedāvājuma dokumentus, vai arī personu grupa var iesniegt speciālu pilnvaru attiecīgajai personai un, ja šāds personu grupas izveides līgums vai pilnvara tiek iesniegta piedāvājumā, nav nepieciešams, lai pieteikumu parakstītu visas personas, kas ietilpst personu grupā, bet ir pietiekami, ka to paraksta personu grupas attiecīgi pilnvarotā persona.

Prasības tehniskajā nodrošinājumā un prasību izpildē

Ir loģiski jānopamato izvirzītās prasības pretendents. Pretendents tiesības veikt atkritumu apsaimniekošanu apstiprina vienīgi Valsts vides dienesta izsniegta atļauja.

Ir jāparedz iespēja pretendents piedāvājumā iesniegt dokumentālu apstiprinājumu (piemēram, nodomu jeb cerību līgumu), ka gadījumā, ja pretendents tiks atzīts par uzvarētāju Konkursā, tā īpašumā vai tiesiskajā valdījumā līguma izpildes uzsākšanas brīdī būs nepieciešamais speciālais transports (piem. vismaz viena automašīna, kuras pilna masa nepārsniedz septiņas tonnas). Konkursa nolikumā izvirzītā prasība, ka transportlīdzekļiem jābūt aprīkoti ar GPS, ir nepieciešama tieši līguma izpildes periodā. Konkursa nolikumā izvirzītā prasība jau uz piedāvājumu iesniegšanas brīdi atkritumu apsaimniekošanas transportlīdzekļus aprīkot ar GPS nav samērīga un tai nav tiesiska pamata, jo šāda prasība ierobežo tos ieinteresētos piegādātājus, kuru līdzšinējā darbībā nav bijusi nepieciešamība transportlīdzekļus aprīkot ar GPS. Prasība ir nosakāma kā iepirkuma līguma noslēgšanas priekšnoteikums, nevis kā pretendents dalības Konkursā priekšnoteikums.

Gadījumā, ja pasūtītājs uzskata, ka papildus atkritumu tvertņu dezinfekcijas pakalpojumiem ir veicami arī deratizācijas un dezinfekcijas pakalpojumi, vienlaikus ievērojot to, ka šo pakalpojumu sniedzēju loks ir atšķirīgs no atkritumu savākšanas un izvešanas pakalpojumu sniedzēju loka, pasūtītājam ir nepieciešams Konkursa nolikumā paredzēt

minimālo dezinfekcijas un deratizācijas reižu skaitu, kā arī norādīt, ka samaksa par šiem pakalpojumiem ir iekļaujama piedāvātajā apsaimniekošanas maksā.

Nosakot prasības atkritumu uzglabāšanai, ir jāievēro, ka tā iespējama ne vien speciāli ierīkotās vietās ilgstoši, bet arī īslaicīgi vietās, kas nav attiecīgi paredzētas ilgstošai atkritumu uzglabāšanai un kas atsevišķi nav jāsaskaņo ar reģionālo vides pārvaldi,

Konkursa nolikuma prasītie pakalpojumi – sadzīves atkritumu savākšana un pārvadāšana – pēc būtības nav atšķirīgi atkarībā no tā, kādā teritorija tie ir nodrošināmi. Piem. Attiecībā uz Pasūtītāja norādītajiem argumentiem – specifisks iestāžu darba grafiks un šauras ielas dārzkopības kooperatīvos – IUB norādīja, ka nosacījumi par pakalpojumu sniegšanu (t.sk. pakalpojuma sniegšanas laikiem) šajos objektos ir atrunājami, slēdzot iepirkuma līgumu un sastādot atkritumu izvešanas grafiku.

Par sadzīves atkritumiem nav uzskatāmi „zaļie” un celtniecības atkritumi, proti, tie ir atsevišķi atkritumu veidi. Vienlaikus, lai gan Konkursa nolikumā kā iepirkuma priekšmets ir definēti vienīgi sadzīves atkritumi, IUB ieskatā ir pieļaujams, ka sadzīves atkritumu apsaimniekotājs vienlaicīgi nodrošina arī „zaļo” un celtniecības atkritumu savākšanu un izvešanu.

Tehniskajā specifikācijā nebūtu lietderīgi uzskaitīt visu iespējamo bīstamo atkritumu kodus, kurus, iespējams, iedzīvotāji varētu izmest kopējā atkritumu tvertnē, IUB ieskatā Tehniskajā specifikācijā Pasūtītājam būtu pietiekami iekļaut skaidrojumu par to, kas šī nolikuma izpratnē ir saprotams ar terminu „sadzīvē radušies bīstamie atkritumi”. Tāpat IUB uzskatīja par pamatotu pretendenta norādi, ka liela izmēra atkritumi, būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumi un „sadzīvē radušies bīstamie atkritumi” nav uzskatāmi par sadzīves atkritumu veidiem.

Publisko iepirkumu likuma 43.pants nav tulkojams kā pasūtītāja tiesības pieprasīt tikai un vienīgi kādu noteiktu kvalitātes pārvaldības sistēmas sertifikātu. Minētā likuma norma nosaka, ka pasūtītājam ir arī jāatzīst ekvivalentus sertifikātus, ko izdevušas institūcijas citās Eiropas Savienības dalībvalstīs, kā arī jāakceptē citus piegādātāja iesniegtos pierādījumus par kvalitātes nodrošinājuma pasākumiem, no kā izriet, ka Pasūtītājs nevar ierobežot iespējamo pretendentu loku, nosakot, ka pretendents sava uzņēmuma kvalitātes nodrošināšanas sistēmu var apliecināt ar tā uzņēmumā ieviestu ISO 14001 sertifikātu, Gadījumā, ja Pasūtītājs vēlas pārliecināties par pretendenta spējām sniegt kvalitatīvus pakalpojumus, tas atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 42.panta otrās daļas 4.punktam var pieprasīt pretendentam iesniegt aprakstu par to, kādā veidā tiks nodrošināta sniegto pakalpojumu kvalitāte.

Piedāvājuma cenas novērtējums

Tehnisko piedāvājumu salīdzināšanai un objektīvam novērtējumam tiek sniegts attiecīgs piemērs - „Pēc tehnisko piedāvājumu atbilstības pārbaudes Komisija salīdzina un vērtē tos piedāvājumus, kas nav noraidīti tehniskā piedāvājuma atbilstības pārbaudē, izvēloties piedāvājumu ar zemāko piedāvāto maksu par vienu m³ sadzīves atkritumu apsaimniekošanu”. Vērtējot piedāvājumus, Komisijai būtu jāņem vērā cena bez pievienotās vērtības nodokļa. Pasūtītājam ir jābūt pārliecinātam, ka piedāvātā attiecīgā (zemākā) cena atbilst tirgus situācijai un nav nepamatoti lēta, tādējādi Pasūtītājam ir jāpārliecinās par to, ka konkrēto pakalpojumu par šādu cenu ir iespējams veikt, pieprasot pretendentam sniegt attiecīgus pierādījumus, piemēram, pretendentu noslēgtos līgumus ar attiecīgiem pakalpojuma sniegšanā nepieciešamo preču piegādātājiem vai ražotājiem, to apliecinājumus par piedāvājumā norādīto cenu atbilstību (iespējamību). Sniedzot uz Pasūtītāja pieprasījumu

konkursā piedāvātās cenas atšifrējumu, kā paša pretendenta aprakstus un aprēķinus, tas pats par sevi nekādā veidā nepierāda, ka piedāvātā cena ir atbilstoša, piemēram, ja no sniegtajiem paskaidrojumiem nav iespējams objektīvi pārliecināties par pretendenta norādītās degvielas cenas iespējamību (pieejamību), ko objektīvi apliecinātu, piemēram, pretendenta vienošanās ar attiecīgo degvielas piegādātāju, kurā norādīta degvielas piegādes cena pretendentam.

Precīzi jānorāda papildus finansējuma noteikumi, ja tādi minēti nolikumā. Piem. Samaksa par atkritumu apsaimniekošanu talku rīkošanas gadījumos.

Saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 9.panta otro daļu paredzamo līgumcenu noteic kā pasūtītāja plānoto kopējo samaksu par līguma izpildi, ko piegādātājs var saņemt no pasūtītāja un citām personām, IUB ieskatā, vērtējot pakalpojuma cenu, jāņem vērā arī izmaksas, kas saistītas ar atkritumu maisu izsniegšanu atkritumu radītājiem, vērtējot tās atsevišķi vai cenas par 1 m³ atkritumu apsaimniekošanu ietvaros, līdz ar to arī paša pretendenta ziņā atstājot izvēli, ar kādiem maisiem nodrošināt kvalitatīva pakalpojuma sniegšanu (nosakot vienīgi objektīvas minimālās prasības).

IUB uzskatīja, ka Pasūtītājs tehniskās specifikācijā, nosakot kārtību, kādā pretendentiem ir jāveic pārrēķins no tilpuma uz masas vienībām, ir nepamatoti ierobežojis pretendentu tiesības izvēlēties metodiku, pārrēķina no atkritumu tilpuma vienībām uz masas vienībām veikšanai. IUB norādīja, ka pretendentiem var būt individuāla pieredze un atšķirīgas pielietotās metodes atkritumu savākšanā, glabāšanā un pārvadāšanā, kas var ietekmēt arī savāktu atkritumu masu, līdz ar to nav pamatoti izvirzīt prasību par vienas metodikas piemērošanu pārrēķina no tilpuma uz masas vienībām veikšanai, ja pretendents līdz šim ir pielietojis citu metodiku.

Poligonā novietojamiem atkritumiem aprēķini tiek veikti pēc svara un noteikti atbilstoši poligona maksai un dabas resursu nodoklim par apglabājamiem atkritumiem. Atkritumu apsaimniekošanas maksā ir jābūt ietvertam arī sabiedrisko pakalpojumu regulatora apstiprinātajam tarifam par sadzīves atkritumu apglabāšanu atkritumu poligonā un dabas resursu nodoklim, tādējādi Pasūtītājam gan finanšu piedāvājumā, gan iepirkuma līguma bija jāietver prasība piedāvātajā maksā par 1 m³ sadzīves atkritumu apsaimniekošanu iekļaut apglabāšanas atkritumu poligonā tarifa apmēru un dabas resursu nodokļa apmēru.

Tāpat IUB norādīja, ka gadījumā, ja Pasūtītājs kā vērtēšanas kritērijus ir paredzējis kritēriju „Apsaimniekošanas cena par 1m³ „zaļo” atkritumu” un kritēriju „Apsaimniekošanas cena par 1m³ celtniecība atkritumu”, šo kritēriju īpatsvars (piešķiramo punktu skaits) ir nosakāms samērīgi salīdzinājumā ar sadzīves atkritumu apjomu, kas ir būtiskākais konkrētā iepirkuma priekšmeta apjoms. sadzīves atkritumu apsaimniekošanas maksā (tarifa nemainīgajā daļā) ir iekļaujamas arī izmaksas, kuras līguma darbības periodā (5 gadi) var paaugstināties no pakalpojumu sniedzēja neatkarīgu iemeslu dēļ, piemēram, darbaspēka nodokļu likmju izmaiņu gadījumā, neparedzot iespējas veikt izmaiņas arī tarifa t.s. nemainīgajā izmaksu daļā minēto iemeslu dēļ, var tikt apdraudēta iepirkuma līguma pienācīga izpilde un izpilde vispār. IUB uzskatīja, ka, tā kā iepirkuma līgums ir slēdzams uz ievērojamu laika periodu, t.i., 5 gadiem, līgumā ir jāparedz mehānisms, atbilstoši kuram atsevišķos gadījumos būtu pieļaujams veikt izmaiņas arī tarifa t.s. nemainīgo izmaksu daļā, proti, izmaksām, kas objektīvi var mainīties turpmāko 5 gadu laikā un kuru nākotnē iespējamās izmaiņas uz līguma slēgšanas brīdi nevar paredzēt neviena no līgumslēdzējpusēm. IUB ieskatā šajā gadījumā būtiska nozīme ir arī tādiem apstākļiem, kā, piemēram, neprecīza vai faktiskajai situācijai neatbilstoša atkritumu apjoma noteikšana iepirkuma procedūras dokumentācijā.

Atkritumu apsaimniekošanas kārtība

1. Sadzīves atkritumu apsaimniekotājam jāattīra konteineru laukumus no sadzīves atkritumiem, ja to piegružošana radusies noteiktā izvešanas režīma neievērošanas

rezultātā un atkritumu apsaimniekotājs ir vainojams par šī režīma neievērošanu, vai arī piegružošanas radusies konteineru iztukšošanas brīdī, izņemot, ja piegružojums radies konteineru pārpildīšanas dēļ”.

2. Nolikumā iespējams paredzēt, ka atkritumu apsaimniekotājs, slēdzot līgumu ar klientu, pēc iespējas piedāvā klientam izvēlēties atkritumu izvešanas dienu un biežumu.
3. Nolikumā var noteikt, ka gadījumā, ja atsevišķos objektos sadzīves atkritumu apjoms ir lielāks vai mazāks, nekā uzstādīto atkritumu konteineru skaits, vai ir plānota sadzīves atkritumu apjoma palielināšanās vai samazināšanās, tiek sastādīta papildus vienošanās šiem objektiem par papildus atkritumu konteineru uzstādīšanu vai atkritumu konteineru skaita samazināšanu.

Pasūtītāja sniegtā informācija

IUB norāda, ka pasūtītājam ir pienākums iekļaut informāciju par iepirkuma priekšmetu, t.sk. sniedzot pēc iespējas izsmeļošāku informāciju par sniedzamā pakalpojuma apjomu (t.sk. atkritumu radītāju saražoto atkritumu daudzumu iepriekšējos periodos) u.c. informāciju, kas pretendentiem ir būtiski nepieciešama piedāvājuma sagatavošanai un piedāvātās cenas aprēķināšanai.

Ja nolikumu raksta par zonu, tehniskajā specifikācijā ietvertajām prasībām jāatbilst atsevišķu zonā ietilpstošu u pašvaldību nolikumiem. Ja nepieciešams, prasības daļa pēc pašvaldību nolikumiem. Piem. minimālais atkritumu izvešanas biežums Talsu, Dundagas, Engures, Jaunpils, Mērsraga, Rojas, Tukuma novados ir 1 x mēnesī, Kandavas novadā – 1 x 3 mēnešos Attiecīgi, tā kā līguma izpilde ietver visu novada iedzīvotāju radīto atkritumu apsaimniekošanu, nosakot līguma apjomu (līguma ietvaros savācamo atkritumu apjomu) un paredzamo līgumcenu, Pasūtītājam ir jāņem vērā viss novada teritorijā radītais atkritumu apjoms, nevis tikai Pasūtītāja objektos radītais.

Precīzi ir jānorāda plānoto objektu (šķirošanas laukumu, punktu, u.c.) skaits. Tomēr, tā kā Pasūtītājs konkrētajā gadījumā Konkursa nolikumā ir paredzējis vērtēt pretendenta piedāvāto apsaimniekošanas maksu par „zaļajiem” un celtniecības atkritumiem, piešķirot punktus saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma noteikšanā, IUB ieskatā nav pieļaujams, ka Konkursa nolikumā nav noteikts „zaļo” un celtniecības atkritumu apjoms, kas ir būtiski nepieciešams, lai pretendenti objektīvi varētu sagatavot un Pasūtītājs objektīvi varētu salīdzināt un izvērtēt pretendenta piedāvājumus. Pasūtītājam ir jāievēro Publisko iepirkumu likuma 17.panta prasības un Tehniskajā specifikācijā ir jānosaka aptuveni iespējamie šo atkritumu apjomi, kaut vai, piemēram, procentuāli no Konkursa nolikumā norādītā sadzīves atkritumu prognozētā apjoma.

Pasūtītājam Konkursa nolikumā būtu jāietver informācija (konkrētas prasības) attiecībā uz eko laukumiem, piemēram, kādai jābūt laukuma platībai, ar kādām iekārtām eko laukumam ir jābūt aprīkotam u.tml., lai pretendenti varētu sagatavot piedāvājumu un noteikt objektīvu līgumcenu un lai Pasūtītājs būtu spējīgs izvērtēt iesniegtos piedāvājumus. Ņemot vērā to, ka atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu organizēšana ir viena no Pasūtītāja kā pašvaldības autonomajām funkcijām un prasība par eko laukumu ierīkošanu nolikumā ir noteikta kā obligāta, Pasūtītājam jau nolikumā ir jāparedz nosacījumi attiecībā uz iespējamo Pasūtītāja valdījumā esošo zemes gabalu izmantošanu šī iepirkuma ietvaros paredzēto pakalpojumu sniegšanai. IUB vienlaikus vērsa uzmanību, ka šajā gadījumā nav uzskatāms, ka attiecīgie zemesgabali tiktu nodoti lietošanā privātpersonai, bet gan Pasūtītājs norādītu zemesgabalus, kuros ir iespējama minēto “eko laukumu” ierīkošana. Turklāt IUB nesaskatīja

racionālu pamatu, kāpēc pretendentiem būtu jānomā nepieciešamie zemesgabali, piemēram, no privātpersonām, ja Pasūtītāja rīcībā ir atbilstoši zemesgabali, kuros ir iespējams izveidot “eko laukumus”.

4. Patērētāju tiesību aizsardzības centra uzraudzības projekta „Līgumu noteikumu un komercprakses/reklāmas uzraudzības sadzīves atkritumu apsaimniekošanas jomā” (2014) izvērtējums

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk tekstā – Centrs) laikā posmā no 2013.gada 29.aprīļa līdz 2014.gada 6.maijam īstenoja uzraudzības projektu “Līgumu noteikumu un komercprakses/reklāmas uzraudzība sadzīves atkritumu apsaimniekošanas jomā” (turpmāk tekstā – Projekts), kura ietvaros sniedza atzinumu par vairākiem līguma noteikumiem, kuri ir visbiežāk sastopami šobrīd noslēgtajos sadzīves atkritumu apsaimniekošanas līgumos (turpmāk tekstā arī - līgumi).

Iepazīstoties ar Centra izdarītajiem secinājumiem, konstatēts, ka sadzīves atkritumu apsaimniekošanas līgumos, kuri ir noslēgti starp sadzīves atkritumu apsaimniekotāju kā pakalpojuma sniedzēju un atkritumu radītāju/valdītāju kā pakalpojuma saņēmēju, ir sastopami atsevišķi noteikumi, kuri neatbilst Patērētāju tiesību aizsardzības likumā iekļautām tiesību normām, kas veicina patērētāju aizsardzību, un tāpēc tie ir atzīstami par netaisnīgiem un esošā redakcijā nav piemērojami. Tai pašā laikā, Centrs savā atzinumā neizslēdz iespēju iekļaut līdzīgā satura regulējumu turpmāk noslēdzamajos līgumos pie nosacījuma, ka šie līguma noteikumi tiks precizēti atbilstoši Centra norādījumiem, tādējādi nepieļaujot konstatēto pārkāpumu iestāšanos patērētāju tiesību aizsardzības jomā.

Vērtējot Projektu nolūkā izstrādāt vienotus noteikumus turpmāk noslēdzamajiem sadzīves atkritumu apsaimniekošanas līgumiem, tiek ņemta vērā šīs jomas specifika, proti tas, ka līgumi starp atkritumu apsaimniekotāju un atkritumu radītāju/valdītāju tiek slēgti, pamatojoties uz attiecīgas pašvaldības noslēgto līgumu ar iepirkuma procedūras rezultātā izraudzītu atkritumu apsaimniekotāju. Līdz ar to būtiski līgumos nošķirt atkritumu radītāju/valdītāju un pašvaldības atbildību attiecībā ar atkritumu apsaimniekotāju.

Centrs norāda, ka līguma noteikumi, kas paredz patērētājam tiesības iesniegt pretenziju par saņemto pakalpojumu nevis 2 gadu laikā, bet īsākā laika periodā, piemēram, 24 stundu laikā, 1 dienas laikā, 3 dienu laikā, ir vērtējami kā netaisnīgi līguma noteikumi. Neapstrīdot šo atzinumu, ir norādams, ka sadzīves atkritumu apsaimniekošanas līgumos līdz šim ietveramais noteikums par pretenziju pieteikšanas termiņu ir bijis vērst arī uz ātrāku informācijas apmaiņas veicināšanu starp pakalpojuma sniedzēju un pakalpojuma saņēmēju. Ņemot vērā, ka sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojums ir atkārtotīgs un periodisks, pakalpojuma sniedzējam būtiski ir saņemt pretenziju tūlīt pēc attiecīga pakalpojuma sniegšanas, jo vēlāk var būt grūti noteikt, tieši par kuru pakalpojuma sniegšanas reizi klientam ir neapmierinātība. Pie šādiem apstākļiem, un lai ievērotu Centra atzinumu un līdzsvarotu uzņēmēju intereses, turpmāk noslēdzamajos līgumos ir nepieciešams nošķirt patērētāja tiesības pieteikt prasījumu par pakalpojuma neatbilstību līguma noteikumiem, kuras patērētājs realizē brīvprātīgi Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 27.panta pirmajā daļā noteiktajā termiņā, un patērētāja pienākumu ziņot par nesaņemto vai neatbilstoši saņemto pakalpojumu pēc iespējas īsākā laika periodā, tādējādi veicinot pakalpojuma sniedzēja informētību par pakalpojuma neatbilstošu kvalitāti un ļaujot to uzlabot. Tādējādi turpmāk noslēdzamajos līgumos ir ietverami 2 atsevišķi punkti: par strīdu izskatīšanu, paredzot pakalpojuma saņēmējam tiesības pieteikt prasījumu 2 gadu laikā, un par informācijas

apmaiņu, paredzot pakalpojuma saņēmējam pienākumu ziņot pakalpojuma sniedzējam līgumā noteiktajā kārtībā par pakalpojuma sniegšanas laikā konstatētajām problēmām.

Centrs norāda, ka līguma noteikumi, kas nosaka līgumsoda vai cita veida kompensācijas piemērošanu, ir īpaši izskaidrojami katrā atsevišķā gadījumā.

Ņemot vērā, ka sadzīves atkritumu apsaimniekošanas līgumos atkritumu radītāja/valdītāja sodīšana lielākoties ir paredzēta par neatbilstošu atkritumu ievietošanu konteineros, tad šis punkts ir skatāms kopsakarā ar līguma noteikumiem, kas paredz aizliegumu patērētājam ievietot sadzīves atkritumu konteineros noteikta veida atkritumus. Centrs ir atzinis šādus līguma noteikumus par neskaidriem, jo to interpretācija katrā konkrētā gadījumā ir atkarīga no sadzīves atkritumu apsaimniekotāja subjektīva vērtējuma.

Līdz ar to turpmāk noslēdzamajos līgumos ir iekļaujami sekojošie noteikumi:

1. atsevišķi tiek uzskaitīti ierobežojumi atkritumu radītājam/valdītājam attiecībā uz konteineru ievietojamiem atkritumiem, tos iedalot atkritumos, kuri noteikti nedrīkst atrasties konteinerā, piemēram degošas, sprāgstošas, radioaktīvas vielas, un atkritumos, kuri drīkst atrasties nelielā daudzumā, piemēram, smiltis, lapas un tml., nosakot šo daudzumu procentos no kopēja apjoma un nepieciešamības gadījumā ieviešot sīkāku procentuālo iedalījumu (5%, 10% u.tml.);
2. atsevišķi tiek atrunāta kārtība, kādā atkritumu apsaimniekotājs pārbauda sadzīves atkritumu konteineru saturu, paziņo par konstatētu ierobežojumu neievērošanu atkritumu radītājam/valdītājam, paredzot iespēju atkritumu radītājam/valdītājam novērst pārkāpumu, ja tas ir iespējams;
3. atsevišķi tiek norādīts līgumsods par katra ierobežojuma neievērošanu. Līgumsodu ieteicams noteikt naudā procentuāli no rēķina summas, bet ne vairāk kā 10% atbilstoši Civillikuma 1716.panta trešajai daļai. Līgumsodu piemēro tikai tad, ja atkritumu radītājs/valdītājs nav novērsis pārkāpumu vai to novērst nebija iespējams.

Centrs norāda, ka līguma noteikumi, kas nosaka gadījumus, kad pakalpojuma sniedzējs ir tiesīgs nesniegt pakalpojumu, tādējādi samazinot viņa atbildību, ir atzīstami par netaisnīgiem līguma noteikumiem. Jāpiekrīt Centra izdarītajam secinājumam par to, ka līguma noteikumos uzskaitītie gadījumi - neiztīrīts ceļš, liels nokrišņu daudzums, zema gaisa temperatūra, avārija un tml., nevar tikt uzskatīti par nepārvaramas varas apstākļiem Civillikuma 1773.-1744.pantu izpratnē. Līdz ar to šādu apstākļu iestāšanās nevar atbrīvot atkritumu apsaimniekotāju no savu saistību izpildes. Tātad šie apstākļi nav iekļaujami līguma noteikumos, kas atrunā kārtību, kādā līgumslēdzējpusēs tiek atbrīvotas no atbildības par savu saistību neizpildi. Tai pašā laikā, kā ir atzinis pats Centrs, šo apstākļu iestāšanās var ietekmēt pakalpojuma sniegšanas procesu, to paildzinot. Tādējādi, turpmāk noslēdzamajos līgumos ir nepieciešams nošķirt nepārvaramas varas apstākļus, kad atkritumu apsaimniekotājs ir atbrīvots no atbildības par saistību neizpildi vispār, un apstākļus, kad atkritumu apsaimniekotājam ir tiesības sniegt pakalpojumu citā laikā. Izstrādājot līguma noteikumus, kas paredz šādas tiesības atkritumu apsaimniekotājam, tajos jāiekļauj:

1. to apstākļu uzskaitījums, kas var kavēt atkritumu apsaimniekotājam pildīt savas saistības līgumā noteiktā laikā un apjomā. Īpaša uzmanība ir pievēršama ceļu tīrīšanai un uzturēšanai. Kā pareizi ir atzinis Centrs, tad ceļu tīrīšana un uzturēšana ir attiecīgā ceļa īpašnieka pienākums. Saskaņā ar likuma "Par autoceļiem" 3.panta pirmo daļu visi ceļi ir iedalāmi valsts, pašvaldības un privātajos ceļos. Ņemot vērā atkritumu apsaimniekošanas jomas specifiku, ir

atzīstams, ka lielākoties atkritumu apsaimniekotāji pārvietojas pa ceļiem, kuri atrodas tās pašvaldības pārziņā, ar kuru attiecīgam atkritumu apsaimniekotājam ir noslēgts līgums par tiesībām apsaimniekot atkritumus. Turklāt, ikvienai pašvaldībai atbilstoši likuma "Par pašvaldībām" 15.panta pirmās daļas 14.punktam un Būvniecības likuma 7.panta pirmās daļas 1.punktam ir pienākums nodrošināt savas administratīvās teritorijas būvniecības procesa tiesiskumu, kā arī atbilstoši likuma "Par pašvaldībām" 15.panta pirmās daļas 2.punktam ir pienākums gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu. Pie šādiem apstākļiem atzīstams, ka ikvienas pašvaldības rīcībā ir jābūt aktuālai informācijai gan par tās teritorijā esošo ceļu tehnisko stāvokli, gan par to uzturēšanas kārtību un grafikiem, gan par izdotām būvatļaujām valsts, pašvaldības un privāto ceļu būvniecībai. Tādējādi secināms, ka starp atkritumu apsaimniekotāju un pašvaldību noslēdzamajā līgumā īpaši ir jāatrunā kārtība, kādā atkritumu apsaimniekotājs pieprasa un pašvaldība sniedz informāciju par tās teritorijā esošo ceļu tehnisko stāvokli. Tāpat ikviena pašvaldība, slēdzot līgumu ar atkritumu apsaimniekotāju, saskaņo atkritumu izvešanas maršrutus, kas padara turpmāku informācijas apmaiņu vēl vieglāku un kvalitatīvāku. Pie šādiem apstākļiem secināms, ka līgumos, kuri tiek slēgti starp atkritumu apsaimniekotāju un atkritumu radītāju/valdītāju nav lietderīgi iekļaut ceļu tehnisko stāvokli kā apstākli, kas var kavēt atkritumu apsaimniekotājam pildīt savas saistības līgumā noteiktā laikā un apjomā;

2. kārtība, kādā notiek informācijas apmaiņa starp atkritumu apsaimniekotāju un atkritumu radītāju/valdītāju, iestājoties attiecīgam apstāklim, kas apgrūtina līguma saistību izpildi;
3. laika periodam, kurā atkritumu apsaimniekotājam jānodrošina pakalpojuma sniegšana.

Centrs norāda, ka līguma noteikumi, kas nosaka nevienlīdzīgas tiesības līgumslēdzējpusēm, ir vērtējami kā netaisnīgi līgumā noteikumi. Pie šādiem noteikumiem tiek pieskaitīti līguma punkti, kas atrunā patērētāja pienākumu nodrošināt atkritumu apsaimniekotājam brīvu un drošu piekļūšanu atkritumu konteineram, uzturot piebraucamo ceļu labā tehniskā stāvoklī atbilstoši meteoroloģiskiem apstākļiem. Kā jau tika minēts iepriekš, analizējot apstākļus, kas var kavēt atkritumu apsaimniekotāja saistību izpildi, ceļu uzturēšana gulstas uz tā īpašnieku, kas ne vienmēr ir atkritumu radītājs/valdītājs, kurš ir pasūtījis atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu. Ņemot vērā, ka atkritumu apsaimniekošanas jomā atkritumu apsaimniekotājs slēdz līgumu ne tikai ar atkritumu radītāju/valdītāju, bet arī ar attiecīgu pašvaldību, kurai ir informācija gan par atkritumu apsaimniekotāja maršrutiem tās teritorijā, gan par visiem veicamiem būvdarbiem uz ceļiem, gan par ceļu tehnisko stāvokli, tad gan atkritumu apsaimniekotājam, gan pašvaldībai ir jāuzņemas noteikta atbildība, nodrošinot abpusējas informācijas apmaiņu savstarpēji noslēgtā līguma ietvaros. Līgumā starp atkritumu apsaimniekotāju un atkritumu radītāju/valdītāju ir jāparedz vispārīgs noteikums, ka pakalpojuma saņēmējs nodrošina atkritumu apsaimniekotājam brīvu un drošu piekļūšanu atkritumu konteineram tikai sava īpašuma robežās.

Centrs norāda, ka līguma noteikumi, kas atļauj pakalpojuma sniedzējam veikt vienpusējas izmaiņas līguma noteikumos, ir netaisnīgi līguma noteikumi. Pie šādiem līguma noteikumiem Centrs pieskaitīja līguma punktus, kas piešķir atkritumu apsaimniekotājam tiesības bez īpaša iemesla pagarināt pakalpojuma sniegšanas laiku, piemēram līdz 24 stundām, atkāpjoties no līgumā ietvertā grafika. Piekrītot Centra atzinumam, ka šāda prakse nav pieļaujama, ir jāsecina, ka turpmāk noslēdzamajos līgumos ir jāparedz tiesības atkritumu apsaimniekotājam pagarināt pakalpojuma sniegšanas laiku tikai gadījumos, kad ir iestājušies apstākļi, kas var kavēt atkritumu apsaimniekotājam pildīt savas saistības līgumā noteiktā laikā un apjomā. Pārējos gadījumos atkritumu apsaimniekotājam ir jāspēj sniegt pakalpojumu līgumā atrunātajā laikā un kārtībā, pakalpojuma nesniegšanas gadījumā uzņemoties par to atbildību.

Centrs norāda, ka līguma noteikumi, kas paredz patērētāja bezierunu piekrišanu atkritumu apsaimniekotāja veiktajiem pierakstiem attiecībā uz atkritumu pārbirumiem, konteineru pieejamību, konteineru bojājumiem un sastāvu, ierobežo patērētāja tiesības apstrīdēt rēķinu triju gadu laikā. Pie šādiem apstākļiem atzīstams, ka turpmāk noslēdzamajos līgumos šis punkts ir precizējams tādējādi, ka patērētājam ir saistoši tie pieraksti, kurus atkritumu apsaimniekotājs ir veicis patērētāja klātbūtnē, taču par citādi izrakstītiem rēķiniem patērētājs ir tiesīgs celt iebildumus normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Kopumā izvērtējot Centra uzraudzības projektu, ir secināts, ka tajā norādītie iebildumi ir pamatoti un vērā ņemami, izstrādājot līguma projektu, kurš turpmāk būs noslēdzams par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu starp atkritumu apsaimniekotāju un atkritumu radītāju/valdītāju.

5. Izstrādātie nosacījumi

Pamatojoties uz veikto normatīvo aktu un dokumentu analīzi un veiktajām konsultācijām ar atkritumu apsaimniekošanas nozares speciālistiem (atkritumu apsaimniekošanas komersantiem, asociācijām), iepirkumu speciālistiem un pašvaldībām nosacījumu sagatavošanas laikā, izstrādāti detalizēti nosacījumi par:

- sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma iepirkumos iekļaujamajiem nosacījumiem;
- starp pašvaldību un atkritumu apsaimniekotāju noslēgtajos atkritumu apsaimniekošanas līgumos iekļaujamajiem nosacījumiem;
- starp atkritumu apsaimniekotāju un atkritumu radītāju vai valdītāju noslēgtajos atkritumu apsaimniekošanas līgumos iekļaujamajiem nosacījumiem.

5.1. Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma iepirkumos iekļaujamie nosacījumi

Izstrādātie nosacījumi iekļauj Latvijas Republikā spēkā esošo normatīvo aktu prasības attiecībā uz atkritumu apsaimniekošanu un ar tās organizēšanu saistītās prasības. Teksts sadalīts atsevišķās apakšnodalās, atvieglojot tā izmantošanu iepirkumu nosacījumu izstrādē pašvaldībām. Kā piemērs, veidojot tehnisko specifikāciju, ir sniegts asociācijas speciālistu izstrādātie noteikumi atkritumu apsaimniekošanas konkursa veidošanā.

Nosacījumi	Normatīvais akts
Vispārējās prasības	
Pašvaldība organizē iedzīvotājiem komunālos pakalpojumus (tai skaitā sadzīves atkritumu apsaimniekošanu) neatkarīgi no tā, kā īpašumā atrodas dzīvojamais fonds, gādā par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību, veic atkritumu savākšanas un izvešanas kontroli.	Likums "Par pašvaldībām"
Pašvaldība: 1) organizē visu sadzīves atkritumu, tai skaitā sadzīvē radušos bīstamo atkritumu, apsaimniekošanu savā administratīvajā teritorijā atbilstoši pašvaldības saistošajiem noteikumiem par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, ievērojot atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu un reģionālos plānus; 2) pieņem lēmumus par jaunu sadzīves atkritumu savākšanas, dalītas vākšanas, šķirošanas, sagatavošanas pārstrādei un reģenerācijas objektu izvietojumu savā administratīvajā teritorijā atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam un reģionālajiem plāniem; 3) nosaka teritorijas daļījumu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonās, prasības atkritumu savākšanai, arī minimālajam sadzīves atkritumu savākšanas biežumam, pārvadāšanai, pārkraušanai un uzglabāšanai, kārtību, kādā veicami maksājumi par šo atkritumu apsaimniekošanu, kā arī nosaka pašvaldības pilnvarotas institūcijas un amatpersonas, kuras kontrolē saistošo noteikumu ievērošanu un ir tiesīgas sastādīt administratīvā pārkāpuma protokolu;	Atkritumu apsaimniekošanas likums

4) organizē atkritumu dalītu vākšanu savā administratīvajā teritorijā atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam un reģionālajiem plāniem.	
<p>Pašvaldība sadarbībā ar atkritumu apsaimniekotājiem, kas izraudzīti saskaņā ar normatīvajiem aktiem par atkritumu apsaimniekošanu, organizē dalītu sadzīves atkritumu savākšanu savā administratīvajā teritorijā atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam, atkritumu apsaimniekošanas reģionālajiem plāniem un normatīvajiem aktiem par atkritumu savākšanas, šķirošanas un bioloģiski noārdāmo atkritumu kompostēšanas vietām un līdz 2014.gada 31.decembrim izveido dalītas savākšanas sistēmu šādām atkritumu kategorijām:</p> <p>2.1. papīru saturoši atkritumi; 2.2. metālu saturoši atkritumi; 2.3. plastmasu saturoši atkritumi; 2.4. stiklu saturoši atkritumi.</p>	Nr.184 no 2013.gada "Noteikumi par atkritumu dalītu savākšanu, sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi un materiālu reģenerāciju"
Atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumam kā publiskam pakalpojumam, kura līgumcena ir lielāka par 42 000,00 EUR, ir piemērojamas PIL 8.panta pirmajā daļā minētās iepirkuma procedūras.	Publisko iepirkumu likums (PIL)
Izvēloties iepirkuma procedūru atkritumu apsaimniekošanas jomā, pasūtītājs var pēc saviem ieskatiem izvēlēties atklātu vai slēgtu konkursu.	Publisko iepirkumu likums
Pašvaldība publisko iepirkumu vai publisko un privāto partnerību regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izvēlas atkritumu apsaimniekotāju, kurš veiks sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu un uzglabāšanu attiecīgajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonā, par piedāvājuma izvēles kritēriju nosakot saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu.	Atkritumu apsaimniekošanas likums
Pašvaldība organizē publiskā iepirkuma vai publiskās un privātās partnerības procedūru sadzīves atkritumu apsaimniekošanai noteiktā zonā tādā termiņā, lai nodrošinātu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma sniegšanas nepārtrauktību.	Atkritumu apsaimniekošanas likums
Iepirkuma konkursa noteikumu izstrāde	
Noteikumos izmantotajiem termiņiem un definīcijām ir jāatbilst "Atkritumu apsaimniekošanas likumā" un Ministru kabineta noteikumos sniegtajiem formulējumiem	
Pašvaldībā jānodrošina dalītās savākšanas iespējas sadzīves atkritumos esošajam papīram (arī kartonam), plastmasai, stiklam un metālam. Minētās savākšanas iespējas nodrošina pašvaldības sadarbībā ar atkritumu apsaimniekotājiem, kas veic sadzīves atkritumu apsaimniekošanu attiecīgo pašvaldību administratīvajās teritorijās.	Nr.184 no 2013.gada "Noteikumi par atkritumu dalītu savākšanu, sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi un materiālu reģenerāciju"
Publiskiem pakalpojumu līgumiem papildus nosaka pakalpojumu	Publisko

mērķi, izmantojamās metodes un resursus (ja nepieciešams), kā arī galarezultātu.	iepirkumu likums
Prasības pretendentam	
Darba uzdevumā tiek noteiktas:	Atkritumu apsaimniekošanas likums
prasības pretendenta darbinieku kvalifikācijai	
spējai veikt sadzīves atkritumu apsaimniekošanu	
tehniskajam nodrošinājumam sadzīves atkritumu apsaimniekošanas darbību veikšanai konkrētajā zonā	
finansiālajam nodrošinājumam sadzīves atkritumu apsaimniekošanas darbību veikšanai konkrētajā zonā	
Pašvaldība norāda atkritumu poligonu, kurā atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam un reģionālajam plānam, apglabā šīs pašvaldības administratīvajā teritorijā radītos sadzīves atkritumus Pašvaldība slēdz līgumu ar šā poligona apsaimniekotāju par tās administratīvajā teritorijā savāktu sadzīves atkritumu apglabāšanu.	Atkritumu apsaimniekošanas likums
Līguma slēgšanas nosacījumi	
Pašvaldība slēdz līgumu ar atkritumu apsaimniekotāju, kurš izraudzīts publisko iepirkumu vai publisko un privāto partnerību regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un veiks sadzīves atkritumu savākšanu, tai skaitā dalīto savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu un uzglabāšanu attiecīgajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonā pēc iepriekšējā līguma darbības termiņa beigām.	Atkritumu apsaimniekošanas likums
Līgumu par atkritumu apsaimniekošanu pašvaldība un atkritumu apsaimniekotājs slēdz uz laiku, kas nav īsāks par trim gadiem un nav ilgāks par septiņiem gadiem. Normatīvajos aktos par publisko un privāto partnerību noteiktajā kārtībā līgumu var slēgt uz laiku, kas nav ilgāks par 20 gadiem.	Atkritumu apsaimniekošanas likums
Slēdzot līgumus ar sadzīves un sadzīves bīstamo atkritumu apsaimniekotāju, pašvaldībai ir jāņem vērā, ka atkritumu apsaimniekotājs pirms attiecīgo darbību veikšanas saņem Valsts vides dienesta atļauju atkritumu savākšanai, pārvadāšanai, pārkraušanai, šķirošanai vai uzglabāšanai.	Atkritumu apsaimniekošanas likums
Atkritumu apsaimniekotāji, kuri sagatavo sadzīves atkritumus atkārtotai izmantošanai un pārstrādā tos, līdz 2020.gadam nodrošina atkritumu sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, to pārstrādi vai materiālu reģenerāciju (izņemot enerģijas reģenerāciju un atkritumu pārstrādi materiālos, kurus paredzēts izmantot kā degvielu) 50 % apjomā (pēc svara) no kalendāra gadā radītā sadzīves atkritumu daudzuma Mērķa izpildi nosaka kā procentos izteiktu attiecību starp attiecīgajā kalendāra gadā atkārtotai izmantošanai sagatavoto, pārstrādāto vai materiālu reģenerācijai pakļauto sadzīves atkritumu svaru un radīto sadzīves atkritumu svaru. Lai novērtētu šo noteikumu 3.punktā minētā mērķa izpildi, šo noteikumu 3.punktā minētie apsaimniekotāji nosaka atkārtotai izmantošanai sagatavotu, pārstrādātu vai materiālu reģenerācijai pakļauto atkritumu svaru.	Nr.184 no 2013.gada "Noteikumi par atkritumu dalītu savākšanu, sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi un materiālu reģenerāciju"
Izvirzot prasības par sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punktu	Nr.898 no

<p>izveidi ir jāņem vērā, ka tā ir speciāli aprīkota vieta, kur konteineros dalīti savāc un īslaicīgi uzglabā dažādu veidu sadzīves atkritumus pirms to pārvadāšanas – ne ilgāk kā nedēļu bioloģiskos atkritumus un ne ilgāk kā sešas nedēļas – pārējos sadzīves atkritumus. Sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punktā nodrošina ne mazāk kā divu veidu sadzīves atkritumu dalītu savākšanu.</p>	<p>2011.gada “Noteikumi par atkritumu savākšanas un šķirošanas vietām”</p>
<p>Izvirzot prasības par šķiroto atkritumu savākšanas laukuma izveidi ir jāņem vērā, ka šķiroto atkritumu savākšanas laukums ir speciāli aprīkota norobežota vieta, kur konteineros savāc un uzglabā dažādu veidu atkritumus pirms to apglabāšanas vai pārstrādes – ne ilgāk kā divas nedēļas bioloģiskos atkritumus un ne ilgāk kā trīs mēnešus – pārējos sadzīves atkritumus. Videi kaitīgu preču atkritumus, sadzīvē radušos bīstamos atkritumus, mēbeļu atkritumus un būvniecības atkritumus šķiroto atkritumu savākšanas laukumā drīkst uzglabāt ne ilgāk par gadu pēc to savākšanas dienas.</p>	<p>Nr.898 no 2011.gada “Noteikumi par atkritumu savākšanas un šķirošanas vietām”</p>
<p>Maksa par atkritumu apsaimniekošanu</p>	
<p>Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pretendents (kandidāts) publiskā iepirkuma vai publiskās un privātās partnerības procedūras ietvaros iesniedz pašvaldībai izvērstu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas maksas aprēķinu.</p>	<p>Atkritumu apsaimniekošanas likums</p>
<p>Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas (izņemot sadzīves atkritumu reģenerāciju) maksas noteikšanas kārtību atkritumu radītājam vai valdītājam apstiprina pašvaldība ar saistošajiem noteikumiem</p>	<p>Atkritumu apsaimniekošanas likums</p>
<p>Maksu par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu (izņemot sadzīves atkritumu reģenerāciju) veido:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) maksa par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu, uzglabāšanu, dalītās atkritumu savākšanas, šķirošanas un pārkraušanas infrastruktūras objektu uzturēšanu atbilstoši līgumam, kuru noslēgusi pašvaldība un šā likuma 18.panta pirmajā daļā minētais atkritumu apsaimniekotājs; 2) sabiedrisko pakalpojumu regulatora apstiprinātais tarifs par sadzīves atkritumu apglabāšanu atkritumu poligonos un izgāztuvēs; 3) dabas resursu nodoklis par atkritumu apglabāšanu normatīvajos aktos noteiktajā apmērā. 	<p>Atkritumu apsaimniekošanas likums</p>
<p>Atkritumu apsaimniekotājs, kuru izvēlējusies pašvaldība, nodrošina sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu, šķirošanu, uzglabāšanu, dalītās atkritumu vākšanas, šķirošanas un pārkraušanas infrastruktūras objektu uzturēšanu par vienādu maksu visiem sadzīves atkritumu radītājiem attiecīgajā šo atkritumu apsaimniekošanas zonā</p>	<p>Atkritumu apsaimniekošanas likums</p>
<p>Atkritumu kompostēšanas izmaksas iekļauj:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) sadzīves atkritumu apglabāšanas tarifa, ja bioloģiskos atkritumus kompostē sadzīves atkritumu poligonā; 2) maksā par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, ja bioloģiskos atkritumus kompostē vietās, kas speciāli ierīkotas bioloģisko atkritumu 	<p>Atkritumu apsaimniekošanas likums</p>

kompostēšanai.	
<p>Paredzamo līgumcenu noteic kā pasūtītāja plānoto kopējo samaksu par līguma izpildi, ko piegādātājs var saņemt no pasūtītāja un citām personām. Pasūtītājs, plānojot kopējo samaksu, ņem vērā jebkuru izvēles iespēju un jebkurus līguma papildinājumus, visus saistībā ar līgumu maksājamus nodokļus (izņemot pievienotās vērtības nodokli), kā arī godalgu un maksājumu vērtību, ja pasūtītājs paredz kandidātiem, pretendentiem, konkursa dialoga dalībniekiem vai metu konkursa dalībniekiem piešķirt godalgas vai izmaksāt maksājumus.</p>	Publisko iepirkumu likums
<p>Saskaņā ar PIL 23.panta otro un trešo daļu, izveidojot iepirkuma komisiju, nodrošina, lai šī komisija būtu kompetenta tā iepirkuma jomā, par kuru slēdz līgumu. Iepirkuma komisija, pildot savus pienākumus, ir tiesīga pieaicināt ekspertus. Pasūtītājs izveido iepirkuma komisiju, kuras sastāvā ir vismaz trīs locekļi. Ja iepirkuma paredzamā līgumcena ir lielāka par 711 000 eiro, pasūtītājs izveido iepirkuma komisiju, kuras sastāvā ir vismaz pieci locekļi.</p>	Publisko iepirkumu likums
Sodi	
<p>Par gaisa, zemes, mežu vai iekšējo ūdeņu (virszemes vai pazemes) piesārņošanu ar notekūdeņiem, ķīmiskām vielām, tai skaitā bīstamām vai citām kaitīgām vielām, materiāliem vai atkritumiem, piegružošanu vai citādu kaitīgu iedarbību uz tiem jebkādā veidā — uzliek naudas sodu fiziskajām personām no piecdesmit līdz piecsimt latiem, konfiscējot pārkāpuma izdarīšanai izmantotos transportlīdzekļus vai bez konfiskācijas, bet juridiskajām personām — no divsimt piecdesmit līdz divtūkstoš latiem, konfiscējot pārkāpuma izdarīšanai izmantotos transportlīdzekļus vai bez konfiskācijas.</p>	"Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss"
<p>Par atkritumu apsaimniekošanas noteikumu vai atkritumu pārrobežu (starptautisko) pārvadājumu noteikumu pārkāpšanu - uzliek naudas sodu fiziskajām personām no piecdesmit līdz septiņsimt latiem, konfiscējot pārkāpuma izdarīšanai izmantotos transportlīdzekļus vai bez konfiskācijas, bet juridiskajām personām — no divsimt līdz tūkstoš piecsimt latiem, konfiscējot pārkāpuma izdarīšanai izmantotos transportlīdzekļus vai bez konfiskācijas.</p>	"Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss"
<p>Par neziņošanu vides aizsardzības vai pašvaldību institūcijām par bīstamu vai citu kaitīgu vielu vai piesārņojošo vielu emisiju vidē, kā arī par vides informācijas slēpšanu vai tās atspoguļošanu sagrozītā veidā; par dabas resursu izmantošanas vai vides aizsardzības statistikas gada pārskatu vai ikgadējo pārskatu par siltumnīcefekta gāzu emisiju neiesniegšanu vai datu sagrozīšanu; par monitoringa datu slēpšanu vai sagrozīšanu — uzliek naudas sodu fiziskajām vai juridiskajām personām no simt piecdesmit līdz tūkstoš latiem.</p>	"Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss"
Piedāvājuma novērtējums	
<p>Saskaņā ar PIL 23.panta otro un trešo daļu, izveidojot iepirkuma komisiju, nodrošina, lai šī komisija būtu kompetenta tā iepirkuma jomā, par kuru slēdz līgumu. Iepirkuma komisija, pildot savus pienākumus, ir tiesīga pieaicināt ekspertus. Pasūtītājs izveido iepirkuma komisiju, kuras</p>	Publisko iepirkumu likums

<p>sastāvā ir vismaz trīs locekļi. Ja iepirkuma paredzamā līgumcena ir lielāka par 711 000 eiro, pasūtītājs izveido iepirkuma komisiju, kuras sastāvā ir vismaz pieci locekļi.</p>	
<p>Saimnieciski visizdevīgākais piedāvājums, ir piedāvājums, kurā ņemti vērā tādi faktori kā piegāžu vai līguma izpildes termiņi, ekspluatācijas izmaksas un citas izmaksas, to efektivitāte, būvdarbu, preču vai pakalpojumu kvalitāte, estētiskais un funkcionālais raksturojums, vides prasību ievērošana, tehniskās priekšrocības, rezerves daļu pieejamība, piegāžu drošība, cena un citi ar līguma priekšmetu saistīti faktori, kuriem jābūt konkrēti izteiktiem un objektīvi salīdzināmiem vai izvērtējamiem;</p>	<p>Publisko iepirkumu likums</p>
<p>Piegādātāja tehniskās un profesionālās spējas atbilstoši pakalpojuma raksturam, kvantitātei un svarīguma pakāpei var apliecināt ar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • informāciju par sniegtajiem pakalpojumiem ne vairāk kā trijos iepriekšējos gados, norādot summas, laiku un saņēmējus (publiskas vai privātas personas). Informācijai pievieno pircēja atsauksmes vai piegādātāja apliecinājumus; • ziņām par tehnisko personālu vai institūcijām, kas atbild par kvalitātes kontroli, • aprakstu par tehniskajām iekārtām un līdzekļiem, ko pakalpojumu sniedzējs kvalitātes nodrošināšanai; • pārbaudi, ko veic pasūtītājs vai tā vārdā preču piegādātāja vai pakalpojumu sniedzēja valsts kompetenta institūcija, ja piegādājamām precēm vai sniedzamajiem pakalpojumiem ir sarežģīts raksturs vai šīs preces vai pakalpojumi ir paredzēti īpašam mērķim. Minētā pārbaude attiecas uz preču piegādātāja ražošanas iespējām vai pakalpojumu sniedzēja tehniskajām iespējām un, ja nepieciešams, uz kvalitātes kontroles nodrošināšanas pasākumiem, kurus tas veiks; • pakalpojumu sniedzēja vadošā personāla izglītību vai profesionālo kvalifikāciju apliecinājošiem dokumentiem, it sevišķi par personām, kuras ir atbildīgas par pakalpojumu sniegšanu; • publiskiem pakalpojumu līgumiem — aprakstu, norādot pasākumus vides aizsardzības prasību nodrošināšanai, ko piegādātājs ir spējīgs īstenot, izpildot līgumu; • informāciju par pakalpojumu sniedzēja vidējo nodarbināto skaitu gadā un vadošā personāla skaitu pēdējo triju gadu laikā; • informāciju par instrumentiem, iekārtām un tehnisko aprīkojumu, kas pieejams pakalpojumu sniedzējam līguma izpildei; • norādi uz līguma daļu, ko pakalpojumu sniedzējs paredzējis nodot apakšuzņēmējiem; <p>Pasūtītājs nenosaka prasības attiecībā uz minimālo kandidāta vai pretendenta darbības laiku.</p>	<p>Publisko iepirkumu likums</p>

<p>Ja piedāvājums konkrētam publiskam būvdarbu, piegādes vai pakalpojumu līgumam ir nepamatoti lēts, pasūtītājs pirms šā piedāvājuma iespējamās noraidīšanas rakstveidā pieprasa detalizētu paskaidrojumu par būtiskajiem piedāvājuma nosacījumiem. Minētais likuma pants ir piemērojams kopā ar Atkritumu apsaimniekošanas likuma 18.panta piekto daļu, kura noteic, ka sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pretendents (kandidāts) publiskā iepirkuma vai publiskās un privātās partnerības procedūras ietvaros iesniedz pašvaldībai izvērstu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas maksas aprēķinu. Minētā speciālā tiesību norma atšķir iepirkuma procedūru atkritumu apsaimniekotāja izvēlei no pārējām, jo padara vieglāku nepamatoti lēta piedāvājuma noteikšanas procesu. Ja iesniedzot piedāvājumu, tajā jau ir ticis iekļauts izvērsts līguma cenas aprēķins, tad pasūtītājam, arī nepieprasot papildus paskaidrojumus, ir iespējams pārlicināties par piedāvātās cenas pamatotību, tai skaitā par to, vai tā atbilst tirgus situācijai un vai konkrēto pakalpojumu ir iespējams par šādu cenu veikt. Šajā gadījumā pasūtītājam ir iespēja pieprasīt paskaidrojumus detalizēti arī par kādu atsevišķu pozīciju.</p>	<p>Publisko iepirkumu likums</p>
<p>Tehniskā specifikācija</p>	
<p>Tehniskās specifikācijas nodrošina vienādas iespējas visiem pretendentiem un nerada nepamatotus ierobežojumus konkurencei iepirkuma procedūrās.</p>	<p>Publisko iepirkumu likums</p>
<p>Tehniskajās specifikācijās publiskiem piegādes un pakalpojumu līgumiem nosaka nepieciešamajām piegādēm un pakalpojumiem izvirzītās prasības. Publiskiem pakalpojumu līgumiem papildus nosaka pakalpojumu mērķi, izmantojamās metodes un resursus (ja nepieciešams), kā arī galarezultātu. Tehniskajās specifikācijās publiskiem piegādes un pakalpojumu līgumiem papildus iekļauj tehniskos aprakstus, kas ietver tādas pasūtītāja noteiktās prasības attiecībā uz precī vai pakalpojumu kā kvalitātes līmenis, noteikumi par vides aizsardzību un klimata pārmaiņu novēršanas veicināšanu, konstrukcijas prasības (arī prasības attiecībā uz invalīdu piekļuves iespējām), izpildes prasības, preces lietošanas prasības, drošības noteikumi, izmēri, terminoloģija, simboli, pārbaudes noteikumi un metodes, prasības attiecībā uz preces nosaukumu, ar kādu tā tiek pārdota, iesaiņojumu un marķēšanu, lietotāja instrukcijas, ražošanas procesi un metodes, kā arī atbilstības noteikšanas metodes.</p> <p>Pašvaldība iekļauj darba uzdevumā prasības pretendenta darbinieku kvalifikācijai, spējai veikt sadzīves atkritumu apsaimniekošanu un tehniskajam vai finansiālajam nodrošinājumam sadzīves atkritumu apsaimniekošanas darbību veikšanai konkrētajā zonā, kā arī norāda atkritumu poligonu, kurā atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam un reģionālajam plānam apglabā šīs pašvaldības administratīvajā teritorijā radītos sadzīves atkritumus.</p>	<p>Publisko iepirkumu likums Atkritumu apsaimniekošanas likums</p>

Pamatprasības atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumam tiek noteiktas pašvaldības izstrādātajā tehniskajā specifikācijā. Tālāk tiek sniegts tās projekts, kas var kalpot par pamatu pašvaldības speciālistiem, izstrādājot tehnisko specifikāciju atkritumu apsaimniekošanas konkursam.

Tehniskās specifikācijas projekts
atklāta konkursa „Sadzīves atkritumu apsaimniekotāja izvēlenovadā”
(identifikācijas Nr. _____)

.... novada pašvaldība (turpmāk – Pašvaldība) atklāta konkursa rezultātā izvēlas sadzīves atkritumu apsaimniekotāju(-us) novada administratīvās teritorijas atkritumu apsaimniekošanas zonās (turpmāk tekstā – Apsaimniekotājs), kurš ir saņēmis Valsts vides dienesta izdotās attiecīgās atļaujas atkritumu apsaimniekošanai, piesārņojošo darbību veikšanai attiecīgiem komercdarbības veidiem un apņemas veikt atkritumu apsaimniekošanu atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas likumam (28.10.2010.), Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam 2013.–2020.gadam, kā arī Pašvaldības Saistošajiem noteikumiem „.... novada sadzīves atkritumu apsaimniekošanas noteikumi”

I. Vispārīga informācija

1. Tehniskajā specifikācijā lietotie termini

- 1) **atkritumi** - jebkurš priekšmets vai viela, no kuras tās valdītājs atbrīvojas, ir nolēmis vai spiests atbrīvoties;
- 2) **sadzīves atkritumi** – mājāsaimniecībā, tirdzniecībā, pakalpojumu sniegšanas procesā vai citur radušies atkritumi, ja tie īpašību ziņā ir pielīdzināmi mājāsaimniecībās radītajiem atkritumiem;
- 3) **bīstamie atkritumi** – atkritumi, kuriem piemīt viena vai vairākas īpašības, kas padara tos bīstamus;
- 4) **ražošanas atkritumi** — atkritumi, kas radušies ražošanas procesā vai būvniecībā;
- 5) **atkritumu valdītājs** – ikviena fiziskā vai juridiskā persona, kura atbilst vismaz vienam no šādiem nosacījumiem:
 - a) ir atkritumu radītāja;
 - b) ir fiziskā vai juridiskā persona, kuras faktiskajā varā atrodas atkritumi;
- 6) **atkritumu radītājs** - ikviena fiziskā vai juridiskā persona, kuras darbība rada atkritumus vai kura veic atkritumu priekšapstrādi, sajaukšanu vai citas darbības, kā rezultātā mainās atkritumu sastāvs un īpašības;
- 7) **atkritumu apsaimniekošana** - atkritumu savākšana, uzglabāšana, pārvadāšana, reģenerācija un apglabāšana (tai skaitā sadedzināšana sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārtās), šo darbību pārraudzība, atkritumu apglabāšanas vietu aprūpe pēc to slēgšanas, kā arī tirdzniecība ar atkritumiem un starpniecība atkritumu apsaimniekošanā;
- 8) **atkritumu savākšana** – atkritumu vākšana, arī atkritumu iepriekšēja šķirošana un glabāšana, lai tos nogādātu uz atkritumu reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtām vai tādām iekārtām, kurās tiek veikta atkritumu sagatavošana reģenerācijai vai apglabāšanai;
- 9) **atkritumu dalītā savākšana** – atkritumu savākšana, atsevišķi nodalot atkritumus pēc to veida un īpašībām, lai veicinātu atkritumu sagatavošanu reģenerācijai vai apglabāšanai, kā arī atkritumu reģenerāciju vai apglabāšanu;
- 10) **atkritumu pārstrāde** - atkritumu reģenerācijas darbība, kurā atkritumu materiālus pārstrādā produktos, materiālos vai vielās atbilstoši to sākotnējam vai citam izmantošanas veidam, ietverot organisko materiālu pārstrādi un izņemot atkritumos esošās enerģijas

reģenerāciju un tādu materiālu izgatavošanu, kuri tiks izmantoti par kurināmo vai izrakto tilpju aizbēršanai;

11) **atkritumu poligons** – speciāli ierīkota un aprīkota vieta atkritumu apglabāšanai uz zemes vai zemē, kurā tiek nodrošināti normatīvajos aktos noteiktie vides aizsardzības pasākumi;

12) **atkritumu uzglabāšana** — atkritumu glabāšana tam speciāli piemērotās un aprīkotās vietās to turpmākai reģenerācijai vai apglabāšanai (izņemot īslaicīgu uzglabāšanu (mazāk par trim mēnešiem) to rašanās, šķirošanas un savākšanas vietās daudzumos, kas nerada kaitējumu videi vai draudus cilvēku veselībai);

13) **atkritumu reģenerācija** – jebkura darbība, kuras galvenais rezultāts ir atkritumu lietderīga izmantošana ražošanas procesos vai tautsaimniecībā, aizstājot ar tiem citus materiālus, kuri būtu izmantoti attiecīgajai darbībai, vai atkritumu sagatavošana šāдай izmantošanai;

14) **atkritumu apglabāšana** — jebkura cita ar atkritumiem veikta darbība, kas nav uzskatāma par atkritumu reģenerāciju, arī tad, ja šīs darbības sekundārais rezultāts ir vielu vai enerģijas iegūšana;

15) **atkritumu apsaimniekotājs** — komersants, arī atkritumu tirgotājs un atkritumu apsaimniekošanas starpnieks, kurš ir saņēmis attiecīgu atļauju atkritumu apsaimniekošanai šajā likumā vai normatīvajos aktos par piesārņojumu noteiktajā kārtībā;

16) **elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi** — elektriskās un elektroniskās iekārtas, kas uzskatāmas par atkritumiem, ieskaitot visas to sastāvdaļas, detaļu blokus un palīgmateriālus, kuri ir attiecīgās iekārtas daļa brīdī, kad iekārta kļūst par atkritumu;

17) **mājsaimniecības elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi** — elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi, kuri radušies mājsaimniecībā vai tirdzniecībā, pakalpojumu sniegšanas procesā, rūpniecībā, iestādēs un citur, ja tie īpašību un daudzuma ziņā pielīdzināmi mājsaimniecībā radītajiem elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem. To elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumus, kuras varētu izmantot gan mājsaimniecībā, gan arī citur, jebkurā gadījumā uzskata par mājsaimniecības elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem

18) **lielgabariņa atkritumi** – atkritumi, kurus to izmēru dēļ nevar un nedrīkst ievietot atkritumu tvertnēs (mēbeles, matračī u.c.);

19) **bioloģiskie atkritumi** – bioloģiski noārdāmi dārzu vai parku atkritumi, mājsaimniecību, restorānu, sabiedriskās ēdināšanas iestāžu un mazumtirdzniecības telpu pārtikas un virtuves atkritumi un citi tiem pielīdzināmi pārtikas ražošanas atkritumi;

19.1.) **bioloģiski noārdāmi virtuves atkritumi** (kods – 200108)

19.2.) **bioloģiski noārdāmi dārzu un parku atkritumi, tai skaitā kapsētu atkritumi** (kods – 200201)

20) **sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punkts** – speciāli aprīkota vieta, kur konteineros dalīti savāc un īslaicīgi uzglabā dažādu veidu sadzīves atkritumus pirms to pārvadāšanas – ne ilgāk kā nedēļu bioloģiskos atkritumus un ne ilgāk kā sešas nedēļas – pārējos sadzīves atkritumus. Sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punktā nodrošina ne mazāk kā divu veidu sadzīves atkritumu dalītu savākšanu;

21) **šķirotu atkritumu savākšanas laukums** – speciāli aprīkota norobežota vieta, kur konteineros savāc un uzglabā dažādu veidu atkritumus pirms to apglabāšanas vai pārstrādes – ne ilgāk kā divas nedēļas bioloģiskos atkritumus un ne ilgāk kā trīs mēnešus – pārējos sadzīves atkritumus. Videi kaitīgu preču atkritumus, sadzīvē radušos bīstamos atkritumus, mēbeļu atkritumus un būvniecības atkritumus šķirotu atkritumu savākšanas laukumā drīkst uzglabāt ne ilgāk par gadu pēc to savākšanas dienas.

2. Vispārēja informācija par iepirkuma priekšmetu

Kārtību atkritumu apsaimniekotāja izvēlē nosaka 2010.gada 28.oktobra Atkritumu apsaimniekošanas likums. Atbilstoši šī likuma 18.pantam Pašvaldība slēdz līgumu ar sadzīves atkritumu apsaimniekotāju, kurš izraudzīts publiskā iepirkuma procedūras rezultātā un veiks sadzīves atkritumu apsaimniekošanu (t.i., atkritumu savākšanu, t.sk. atkritumu dalītu vākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu, uzglabāšanu, nodošanu pārstrādei, reģenerācijai vai apglabāšanai poligonā) novada administratīvās teritorijas ... atkritumu apsaimniekošanas zonās. Pašvaldība pievieno novada sadalījuma zonās karti un sniedz detalizētu raksturojumu katrai no zonām. Zonas ietvaros tiek raksturoti visi sadzīves atkritumu radītāji.

Fizisko personu raksturojošie dati

Dati par atkritumu apsaimniekošanu katrā zonā iegūti no to pašreizējo atkritumu apsaimniekotāju ziņojumiem un tiek papildināti ar pašvaldības pārziņā esošajiem datiem. Tie ietver (5.1.tabula):

5.1.tabula. Informācija par atkritumu apsaimniekošanas zonām

Apdzīvoto vietu centri	Katrai no zonām
Iedzīvotāju skaits	Katrā no zonām izdalot daudzīvokļu iedzīvotājus, privātmāju iedzīvotājus un lauku saimniecības
Daudzdzīvokļu māju skaits	Katrā no zonas apdzīvotajām vietām
Viengimeņu māju (jeb privātmāju) skaits	Katrā no zonas apdzīvotajām vietām
Vasaras mājas (pēc noslēgtiem līgumiem)	Katrā no zonas apdzīvotajām vietām
Iedzīvotāju skaits daudzdzīvokļu mājās	Katrā no zonas apdzīvotajām vietām
Iedzīvotāju skaits viengimeņu mājās	Katrā no zonas apdzīvotajām vietām
Lauku saimniecību skaits	Katrā no zonām
Iepriekšējā gadā savāktie sadzīves nešķirotie atkritumi	Katrā no zonas apdzīvotajām vietām
Dalītu atkritumu savākšanas punkti un dalīto atkritumu konteineru izvietojums	Katrā no zonas apdzīvotajām vietām
Atkritumu savākšanas laukumu izvietojums	Katrā no zonām
Savāktie dalītie atkritumi	Raksturojot pa atkritumu veidiem: papīrs, plastmasa, stikls, metāls un apdzīvotajām vietām (ja iespējams)
Savāktie lielgabari atkritumi	Katrā no zonām
Ceļu tīkls/kvalitāte	Pietiekošs/apmierinoša
Attālums līdz atkritumu poligonam	Katrai no zonām

Teritorijas raksturojums: Novada teritorija –.....km²; novada iedzīvotāju skaits –(2013.g.); novada apdzīvotības blīvumsiedz./km².

Papildus atkritumu apsaimniekotāju sniegtie dati: noslēgto līgumu skaits zonā ar iedzīvotājiem un juridiskajām personām.

Juridisko personu raksturojošie dati

Pasūtītājs sniedz datus par zonas juridiskajām personām, tai skaitā skolas, bērnu dārzi, kapsētas, slimnīcas un doktorāti

Nešķirotu sadzīves atkritumu apglabāšana

Nešķirotie sadzīves atkritumi jānogādā apglabāšanai attiecīgā atkritumu apsaimniekošanas reģionā, ar kuru pašvaldībai ir jābūt noslēgtam līgumam.

Informācija par aptuveniem plānotajiem atkritumu apsaimniekošanas rādītājiem

Jānorāda, ka 5.2.tabulā sniegtajiem datiem ir informatīvs raksturs, jo tiek ietverti pašreizējo atkritumu apsaimniekotāju sniegtie atkritumu apjoma dati (ja attiecināms).

5.2.tabula. Informācija par aptuveniem plānotajiem atkritumu apsaimniekošanas rādītājiem

Nr.	Pakalpojuma sniegšanas objekti	Plānotais apsaimniekojamo sadzīves atkritumu apjoms m ³ /gadā				
		2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.	2019.g.
1.	... zona (iedzīvotāji)					
2.	... zona (iedzīvotāji)					
	Kopā					
	Kopā 5 gados					

Sadzīves atkritumu daudzuma sadalījums pa veidiem, nosakot, ka 1 iedzīvotājs rada kg atkritumus gadā un procentuālais (masas procenti) atkritumu sadalījums pa veidiem, ko nosaka iedzīvotāju dzīvesveids (daudzdzīvokļu vai privātmāja) tiek aprēķināts izmantojot pašvaldībā esošos uzmērījumu datus vai sniegtos tabulas datus, nosakot, ka 1 iedzīvotājs rada 250 kg atkritumus gadā.

5.3.tabula. Teorētiskais sadzīves atkritumu daudzuma sadalījums pa veidiem

Atkritumu sadalījums pa veidiem daudzdzīvokļu mājās (1 iedzīvotājs rada 250 kg atkritumus gadā)		Atkritumu sadalījums pa veidiem viengimeņu mājās (1 iedzīvotājs rada 250 kg atkritumus gadā)	
Atkritumu veids	Sadzīves atkritumu sastāvs, masas %	Atkritumu veids	Sadzīves atkritumu sastāvs, masas %
Papīrs un kartons	10	Papīrs un kartons	11
Avīzes, žurnāli	3	Avīzes, žurnāli	3
Plastmasa	28	Plastmasa	21
Metāla iepakojums	2	Metāla iepakojums	2
Stikls	8	Stikls	8
Bioloģiskie atkritumi (jaukti)	13	Bioloģiskie atkritumi (jaukti)	1
Virtuves atkritumi	29	Virtuves atkritumi	19
Dārza atkritumi		Dārza atkritumi	20
Bīstamie atkritumi	2	Bīstamie atkritumi	5
Elektriskie un elektroniskie atkritumi	1	Elektriskie un elektroniskie atkritumi	3
Inerti atkritumi	4	Inerti atkritumi	4

Citi		Citi	3
Kopā	100	Kopā	100

3. Informācija par stratēģiskajiem plānošanas dokumentiem un normatīvajiem aktiem

Jānorāda, ka šajā sadaļā norādītajiem normatīvajiem aktiem ir tikai informatīvs raksturs. Gan sagatavojot piedāvājumu, gan izpildot Līgumu, ir jāievēro attiecīgajā laika posmā spēkā esošie normatīvie akti.

Atkritumu apsaimniekošanas plānošana Latvijā notiek trīs teritoriālajos mērogos – nacionālajā, reģionu un vietējā. Izstrādājot šos plānus tiek ņemta vērā Eiropas Savienības likumdošana:

3.1. Padomes Direktīva 75/442/EEK (1975. gada 15. jūlijs) par atkritumiem;

3.2. Padomes Direktīva 91/156/EEK (1991. gada 18. marts), ar ko groza Direktīvu 75/442/EEK par atkritumiem;

3.3. Padomes Direktīva 1999/31/EK (1999. gada 26. aprīlis) par atkritumu poligoniem

3.4. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/76/EK (2000. gada 4. decembris) par atkritumu sadedzināšanu;

3.5. Padomes Lēmums 2003/33/EK (2002. gada 19. decembris), ar ko nosaka kritērijus un procedūras atkritumu pieņemšanai poligonos saskaņā ar Direktīvas 1999/31/EK 16. pantu un II pielikumu;

3.6. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 94/62/EK (1994. gada 20. decembris) par iepakojumu un izlietoto iepakojumu un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/12/EK (2004. gada 11. februāris), ar ko groza Direktīvu 94/62/EK par iepakojumu un izlietoto iepakojumu un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/20/EK (2005. gada 9. marts), ar ko groza direktīvu 94/62/EK par iepakojumu un izlietoto iepakojumu.

3.7. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/96/EK (2003. gada 27. janvāris) par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem (EEIA) un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/108/EK (2003. gada 8. decembris), ar ko groza direktīvu 2002/96/EK par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem (EEIA), un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/19/ES (2012. gada 4. jūlijs) par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem (EEIA);

3.8. Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 21. oktobra Regula Nr. 1069/2009, ar ko nosaka veselības aizsardzības noteikumus attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem un atvasinātajiem produktiem, kuri nav paredzēti cilvēku patēriņam, un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 1774/2002;

3.9. Eiropas Komisijas 2011. gada 25. februāra Regula Nr. 142/2011, ar kuru īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1069/2009, ar ko nosaka veselības aizsardzības noteikumus attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem un atvasinātajiem produktiem, kuri nav paredzēti cilvēku patēriņam, un īsteno Padomes Direktīvu 97/78/EK attiecībā uz dažiem paraugiem un precēm, kam uz robežas neveic veterinārās pārbaudes atbilstīgi minētajai direktīvai.

3.10. Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 852/2004 (2004. gada 29. aprīlis) par pārtikas produktu higiēnu.

Atkritumu apsaimniekošanas sistēmu Latvijā nosaka:

3.11. Likumā „Par pašvaldībām” tiek noteikts Pašvaldības kompetences atkritumu apsaimniekošanas jomā juridiskais statuss.

3.12. “Atkritumu apsaimniekošanas likums” nosaka šīs jomas vispārējo organizācijas kārtību, kompetenču sadalījumu starp valsts iestādēm, pašvaldībām un privāto sektoru.

3.13. Likums „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” nosaka pašvaldību regulatora pienākumus

3.14. Publisko iepirkumu likums regulē procedūru, kas piemērojama sadzīves atkritumu apsaimniekotāja izvēlei atbilstoši “Atkritumu apsaimniekošanas likumam”.

3.15. “Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss” nosaka piemērojamos administratīvos sodus par atkritumu apsaimniekošanas noteikumu pārkāpšanu, amatpersonu un koleģiālo institūciju piemērojamās administratīvās atbildības robežas.

Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas regulē Ministru kabineta noteikumi, to skaitā:

3.16. MK 2011. gada 19.aprīļa noteikumi Nr. 302 “Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus”.

3.17. MK 2011.gada 13.septembra noteikumi Nr.703 „Noteikumi par kārtību, kādā izsniedz un anulē atļauju atkritumu savākšanai, pārvadāšanai, pārkraušanai, šķirošanai vai uzglabāšanai, kā arī par valsts nodevu un tās maksāšanas kārtību”.

3.18. MK 2011.gada 22.novembra noteikumi Nr.898 „Noteikumi par atkritumu savākšanas un šķirošanas vietām”

3.19. MK 2011.gada 22.novembra noteikumi Nr.897 „Elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu apsaimniekošanas noteikumi” un citi atkritumu apsaimniekošanu regulējoši Ministru kabineta noteikumi.

3.20. MK 2014.gada 15.aprīļa noteikumi Nr.199 „Būvniecībā radušos atkritumu un to pārvadājumu uzskaites kārtība”.

3.21.MK 2011.gada 21.jūnija noteikumi Nr.485 "Atsevišķu veidu bīstamo atkritumu apsaimniekošanas kārtība”.

Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas kārtību Pašvaldības teritorijā, papildinot iepriekš minētos normatīvos aktus, regulē:

3.22..... novada Domes saistošie noteikumi”..... (turpmāk – Noteikumi).

3.23. Normatīvos aktus papildina ... novada domes lēmumi par Iepirkumu komisijas izveidošanu, par Administratīvās komisijas izveidošanu.

Valsts institūciju rīcību aplūkojamajā jomā nosaka politikas plānošanas dokumenti:

3.24. Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2013.-2020.gadam.

II. Apsaimniekošanas mērķi

Iepirkuma mērķis ir nodrošināt sadzīves atkritumu apsaimniekošanu – sadzīves atkritumu un atsevišķu atkritumu veidu, kas rodas sadzīvē savākšanu, pārvadāšanu, uzglabāšanu un nogādāšanu pārstrādei, reģenerācijai vai apglabāšanai, kā to nosaka Atkritumu apsaimniekošanas likums, Valsts atkritumu apsaimniekošanas plāns un Pašvaldības saistošie noteikumi. Dalīti savāktie sadzīves atkritumi var tik nodoti sadzīves atkritumu pārstrādātājam, nodrošinot maksimālu saimniecisko izdevīgumu un atkritumu daudzuma uzskaiti atbilstoši Konkursa nolikumā izvirzītājām prasībām.

III. Speciālās apsaimniekošanas prasības

1. Apsaimniekotājam ir jāsaņem Valsts vides dienesta Reģionālās vides pārvaldes atļauju attiecīgo atkritumu apsaimniekošanas darbību veikšanai, saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.703.

2. Apsaimniekotājs slēdz līgumus ar atkritumu radītājiem pēc pielikumā sniegtā Līguma parauga. Apsaimniekotājs slēdz līgumus ar atkritumu apglabātāju un ar atkritumu pārstrādātājiem un pēc vajadzības ar atkritumu uzglabātājiem un pārkrāvējiem.

3. Līgumos ar atkritumu radītājiem tiek izmantota maksa, kas uzrādīta Apsaimniekotāja piedāvājumā un iesniegta Konkursa komisijai un apstiprināta Pašvaldības domes sēdē. Maksas izmaiņas iespējamās Līgumā noteiktajā kārtībā. Maksas izmaiņas stājas spēkā pēc ...novada Domes apstiprinātā lēmuma. Maksas aprēķinu veic iekļaujot visus atkritumu radītājus vai valdītājus, kas atrodas attiecīgajā atkritumu apsaimniekošanas zonā.

4. Atkritumu apsaimniekotājs nodrošina atkritumu radītājus ar atkritumu konteineriem nešķirotu atkritumu daļai, kā arī ar šķirotu atkritumu konteineriem dalītās savākšanas punktos un konteineriem vai speciāliem apdrukātiem maisiem vai somām, vai pārvietojamiem konteineru punktiem viengimeņu māju iedzīvotājiem atkritumu dalītai savākšanai, bez atsevišķas maksas.

5. Maksa par dalīto atkritumu savākšanu netiek atsevišķi uzrādīta, bet tiek iekļauta piedāvātajā maksā par atkritumu apsaimniekošanu. Izdevumi, ja tādi rodas saistībā ar dalīti savākto sadzīves atkritumu savākšanu no dalītās savākšanas punktiem un savākšanu no viengimeņu mājām, tiek iekļauti atkritumu apsaimniekošanas izmaksās, vai tiek segti no šķirotu atkritumu realizācijas ienākumiem. Dalīti tiek savākti rašanās vietā sašķirotie, otrreiz izmantojamie un reģenerējamie sadzīves atkritumi (stikls, papīrs, plastmasa, metāla/skārdas iepakojums, bioloģiski noārdāmie virtuves atkritumi) atbilstoši prasībām, ko nosaka sadzīves atkritumu pārstrādātāji. Līgumi ar nekustamo īpašumu īpašniekiem, lietotājiem vai apsaimniekotājiem tiek papildināti ar saskaņotiem dalīto atkritumu izvešanas grafikiem.

6. Izmaksas par atsevišķu veidu atkritumu savākšanu – lielgabariem atkritumiem un bīstamiem atkritumiem, kas rodas sadzīvē un, kas tiek savākti pēc, ar Pašvaldību saskaņota, regulāra grafika, tiek iekļautas atkritumu apsaimniekošanas izmaksās. Atsevišķus atkritumu veidus, kuru apsaimniekošanas izmaksas sedz atbilstoši ražotāja atbildības nosacījumiem (sadzīvē radušās baterijas un akumulatorus un mājsaimniecības elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi u.c., saskaņā ar LR normatīvajiem aktiem) ir jāsavāc bez maksas.

7. Maksa par dalīti vākti sezonāliem bioloģiski noārdāmiem dārzu un parku atkritumiem, tai skaitā kapsētu atkritumiem (kods – 200201) tiek noteikta atsevišķi, vienojoties ar klientu.

8. Maksa par būvniecības atkritumiem tiek noteikta atsevišķi, vienojoties ar klientu.

9. Sākot no otrā gada pēc Līguma noslēgšanas ar Pašvaldību, atkritumu maksa tiek noteikta pēc nosvērtā faktiskā atkritumu svara katram klientam. Atkritumu blīvuma mērījumi tiek veikti regulāri 1 reizi sezonā, nosakot blīvumu katram izmantotajam konteineru tilpumam.

12. Apsaimniekotāja Finanšu piedāvājumā piedāvātajā apsaimniekošanas maksā par atkritumu apsaimniekošanu jāiekļauj visas izmaksas, kas nepieciešamas, lai izpildītu Nolikuma prasības, tai skaitā, kas saistītas ar nešķirotu atkritumu sezonālo svēršanu. Nav pieļaujama papildus maksas prasīšana no klienta.

9. Apsaimniekotājs nodrošina:

9.1. Procesa tehnisko nodrošinājumu atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un Valsts vides dienesta prasībām.

9.2. Informāciju pašvaldības iedzīvotājiem, iestādēm un komersantiem (bezmaksas bukletus katrā īpašumā par atkritumu apsaimniekošanu, tai skaitā par dalīto savākšanu, kompostēšanu mājsaimniecībās, ne retāk kā vienu reizi gadā; paskaidrojošas uzlīmes uz konteineriem, maisiem, somām u.tml.). Sniedz informāciju par sagaidāmajām izmaiņām maksā vai citos līguma nosacījumos, iekļaujot informāciju rēķinos vai vēstulē pa pastu. Sniedz informāciju katram īpašumam par dalīto atkritumu vākšanu, t.sk. regulāro izvešanas grafiku un maršrutu, un iedzīvotāju pienākumiem un tiesībām šajā procesā.

9.3. Informāciju Pašvaldībai par pakalpojuma saņēmēju pienākumu nepildi, tai skaitā par visiem gadījumiem, par kuriem likums vai Pašvaldības pieņemtie atkritumu apsaimniekošanas saistošie noteikumi paredz administratīvo atbildību.

10. Pašvaldība nodrošina:

10.1. Atkritumu savākšanas vietu, t.sk., dalītu atkritumu savākšanas vietu ierādīšanu sabiedriskajās vietās.

10.2. Atkritumu apsaimniekošanas kontroli savā teritorijā. Sadarbībā ar Apsaimniekotāju, veic tīrības un kārtības uzraudzību atkritumu savākšanas vietās.

10.3. Administratīvo sodu piemērošanu par sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pārkāpumiem.

10.4. Informācijas sniegšanu Pašvaldības mājaslapā un novada laikrakstā.

IV. Apsaimniekotāja uzdevumi

5.4.tabula. Apsaimniekotāja konkrētie uzdevumi

Nr.	Uzdevums	Uzdevuma apraksts
1.	Veikt izvērstu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas maksas aprēķinu.	Aprēķinu veic iekļaujot visus atkritumu ražotājus, kas atrodas Pašvaldības teritorijā. Veicot aprēķinu, sākotnēji jāpieņem šāds atkritumu veidu blīvums (tonna/m ³): <ul style="list-style-type: none">• nešķirotiem atkritumiem 0,15 t/m³;• stiklam 0,6 t/m³;• papīram/kartonam 0,3 t/m³;• plastmasas iepakojumam 0,04 t/m³;• bioloģiski noārdāmiem atkritumiem 0,4 t/m³;• metāla/skārda iepakojums 0,2 t/m³. Maksas aprēķins jāveic ievērojot prasību, ka sākot no otrā gada pēc Līguma noslēgšanas ar Pašvaldību, jābūt nodrošinātai nešķirotu (jaukto) atkritumu savākšanas konteineru svēršanai. Pēc otrā gada pēc Līguma noslēgšanas ar Pašvaldību, atkritumu apsaimniekošanas maksa jāpārreķina atbilstoši faktiskajam vidējam blīvuma rādītājam gadā, EUR/t.
2.	Pirms darbības uzsākšanasnovada administratīvajā teritorijā, noslēgt līgumu ar Pašvaldību par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, izstrādāt savākšanas un izvešanas grafikus un maršruta lapas, saskaņojot tās ar Pašvaldību	Vienoties par tiem jautājumiem, kas saistīti ar Pretendenta iesniegtā piedāvājuma izpildi un nav pietiekami detalizēti atrunāti Konkursa nolikuma pielikumā esošajā līguma projekta tekstā, tai skaitā, izstrādāt maršruta lapas saskaņojot tās ar Pašvaldību.
3.	Nepārtraukt atkritumu savākšanu līdz jauna līguma noslēgšanai ar citu atkritumu savācēju par tā darbības uzsākšanu	Nodrošināt apsaimniekošanas pakalpojumu sniegšanas nepārtrauktību. Sniegt pakalpojumu saskaņā ar iepriekšējiem nosacījumiem, līdz Pašvaldība ir pabeigusi Apsaimniekotāja izvēles procedūru.
4.	Saņemt un savlaicīgi pagarināt Valsts vides dienesta (VVD) atļauju atkritumu apsaimniekošanai;	Iesniegt Valsts vides dienestam MK 2011.gada 13.septembra noteikumos Nr.703 „Noteikumi par kārtību, kādā izsniedz un anulē atļauju atkritumu savākšanai, pārvadāšanai, pārkraušanai, šķirošanai vai uzglabāšanai, kā arī par valsts nodevu un tās maksāšanas kārtību” paredzētos dokumentus un

		saņemt atļauju. Atļaujās jābūt uzrādītiem atbilstošiem atkritumu klasifikatora kodiem, kas liecina par Pretendenta tiesībām apsaimniekot iepirkumā norādītos atkritumus.
5.	Slēgt līgumus ar atkritumu apsaimniekotājiem un apakšuzņēmējiem noteikta veida atkritumu apsaimniekošanai tai skaitā, iekļaujoties valstī noteiktā sistēmā bīstamo atkritumu apsaimniekošanā un elektrisko un elektronisko atkritumu apsaimniekošanā, ja apsaimniekotājs pats to neveic.	Apsaimniekotājs slēdz līgumus ar atkritumu apsaimniekotājiem un apakšuzņēmējiem pilna atkritumu apsaimniekošanas cikla nodrošināšanai.
6.	Slēgt līgumus pēc pielikumā pievienotā parauga ar klientiem par atkritumu savākšanu un izvešanu, piemērojot līgumā ar Pašvaldību paredzēto sadzīves atkritumu apsaimniekošanas maksu	Apsaimniekotājs slēdz līgumus par sadzīves atkritumu savākšanu ar nekustamo īpašumu īpašniekiem vai pārvaldītājiem: a) nekustamo īpašumu īpašniekiem vai lietotājiem (izņemot daudzdzīvokļu mājas, ja dzīvokļu īpašnieki nav nolēmuši slēgt līgumus individuāli); b) daudzdzīvokļu māju īpašniekiem vai apsaimniekotājiem; c) iestādēm un komersantiem; d) atbilstošajā atkritumu apsaimniekošanas zonā esošām pašvaldības iestādēm.
7.	Slēgt līgumus ar masu pasākumu organizētājiem par masu pasākumu laikā radušos atkritumu apsaimniekošanu.	Pirms masu pasākuma slēgt līgumus ar masu pasākumu organizētājiem par masu pasākumu laikā radušos atkritumu apsaimniekošanu, nodrošinot pasākumu laikā radušos sadzīves atkritumu dalītu savākšanu. Tiek saskaņota atkritumu savākšanas un izvešanas kārtība.
8.	Nodrošināt atkritumu apsaimniekošanu vasarnīcas, dārza mājas vai citas īslaicīgas apmešanās dzīvojamās ēkas īpašniekiem, valdītājiem, lietotājiem (tajā skaitā īrniekiem) vai viņu pilnvarotām personām, kas ir atkritumu radītāji pavasara - vasaras sezonā (laika periods no 1.maija līdz 15.oktobrim) vai uz laiku nemazāku par 6 mēnešiem.	Nodrošināt atkritumu apsaimniekošanu uz sezonālā līguma pamata, par noteiktu atkritumu apjomu un svaru – piemērojot Piedāvājumā noteikto maksu 1 t. Atkritumu savākšanas veidu izvēlas Apsaimniekotājs, piedāvājot vai nu konteinerus, vai marķētus maisus vai somas, piedāvājot arī dalīto atkritumu savākšanas pakalpojumu. Aprakstīt piedāvāto savākšanas sistēmu.
9.	Nodrošināt dalību “Lielās talkas” realizācijā, sniedzot	Apsaimniekotājs piedalās “Lielās talkas” realizācijā 1 reizi gadā pavasarī. Atkritumu apsaimniekošanas

	atkritumu apsaimniekošanu	izmaksas tiek segtas pēc vienošanās ar pašvaldību, vai talku organizētāju.
10.	Nodrošināt klientus ar dažāda tilpuma konteineriem un marķētiem maisiem vai somām, atbilstošiem konkursa piedāvājumam, pietiekamā daudzumā, neņemot papildus maksu, iepriekš saskaņojot klientu un apsaimniekotāju intereses.	<p>Tiek piedāvāti dažāda tilpuma, atbilstoši faktiski radīto sadzīves atkritumu daudzumam un veidiem (t.sk., dalīti savāktiem atkritumiem), un noslēgtiem sadzīves atkritumu apsaimniekošanas līgumiem, lietošanai derīgi, Eiropas Savienības un Latvijas valsts standartu (EN 840) prasībām atbilstoši vai ekvivalenti sadzīves atkritumu savākšanas konteineri:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 0,12 m³; • 0,24 m³; • 0,6-0,8 m³; • 0,9-1,2 m³; • 1,3-6 m³; • speciālie konteineri bioloģiski noārdāmiem virtuves atkritumiem; <p>Konteineru (maisu, somu) nogādāšana un, nepieciešamības gadījumā, nomaiņa ir jāiekļauj apsaimniekošanas izmaksās.</p> <p>Maisi vai somas tiek piedāvāti viengimeņu māju (privātmāju) iedzīvotājiem dalīto atkritumu vākšanai (piemēram, stiklam, 1 izturīga, stikla šķiedras vai līdzvērtīga soma gadā vienai mājsaimniecībai, paredzēta vairākkārtējai izmantošanai; katru gadu piedāvājot jaunu somu). Pretendents var piedāvāt arī vienreizējus (savācami kopā ar atkritumiem) maisus – jānorāda, kā maisi tiks nodoti atkritumu radītājam, cik maisi gadā (mēnesī) paredzēti vienai mājsaimniecībai. Pretendents var piedāvāt arī konteinerus dalīto atkritumu vākšanai katrai privātmāju mājsaimniecībai.</p> <p>Katra veida atsevišķi savāktajiem atkritumu (stikls, papīrs, plastmasa, bioloģiski noārdāmie virtuves atkritumi, pārējie nešķīrotie sadzīves atkritumi) konteineriem un maisiem vai somām jābūt atšķirīgās krāsās vai ar noteiktām atšķirības pazīmēm. Sniegt detālu aprakstu par konteineriem, maisiem vai somām – materiāls, izmēri un fotoattēls, atbilstoši savācamajam atkritumu veidam.</p>
11.	Marķēt atkritumu konteinerus, maisus vai somas, norādot ievietojamo atkritumu veidu, sadzīves atkritumu apsaimniekotāja nosaukumu, adresi un kontaktinformāciju;	<p>Dalīto atkritumu konteinerus nodrošināt ar uzskatāmu informāciju – ko drīkst un ko nedrīkst mest konkrētajā konteinerā.</p> <p>Uzrakstiem uz konteineriem, maisiem vai somām jābūt latviešu valodā.</p>
12.	Nodrošināt, sadarbībā ar Pašvaldību, jau esošo atkritumu savākšanas punktu	Pašvaldības vai atkritumu radītāja (valdītāja) izveidotajos atkritumu savākšanas punktos uzstādīt dažādu krāsu atkritumu konteinerus un nodrošināt

<p>apsaimniekošanu – aprīkošanu, pilnveidošanu un atkritumu savākšanu un izvešanu (gan dalīto atkritumu, gan nešķirotu atkritumu) no punktiem.</p>	<p>dalīto atkritumu savākšanu un izvešanu (pie daudzdzīvokļu mājām un pašvaldības iestādēm): ...zonā:</p> <p>Konteineru izvietošana jāaskaņo ar īpašuma īpašnieku vai valdītāju.</p> <p>Daudzdzīvokļu māju rajonos tiek iekārtoti atkritumu savākšanas punkti vai izmantoti esošie punkti ar aprēķinu, ka punktā tiek savākti atkritumi no apkārtējām daudzdzīvokļu mājām, kā arī papildus novietojot konteinerus dalītai savākšanai, nodrošinot sekojošu atkritumu veidu savākšanu: plastmasa, papīrs, stikls, bioloģiski noārdāmie virtuves atkritumi, metāla/skārdas iepakojums. Atsevišķi jānodrošina konteiners stiklam, kā arī bioloģiski noārdāmiem virtuves atkritumiem.</p> <p>Ja daudzdzīvokļu mājai ir atkritumu vads nešķirotiem atkritumiem, tad arī ir jānodrošina dalītā atkritumu vākšana, saskaņojot ar īpašnieku vai īpašuma apsaimniekotāju vietu dalīto atkritumu konteineriem.</p> <p>Pie pirmsskolas izglītības iestādēm, skolām un pensionātiem jānodrošina dalīto sabiedriskās ēdināšanas pārtikas atkritumu atsevišķa apsaimniekošana atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 21.oktobra Regulas Nr. 1069/2009 un Eiropas Komisijas 2011.gada 25.februāra Regulas Nr. 142/2011 2009 prasībām, atbilstoši papildinot līgumu vai nu ar pašvaldību vai ēdināšanas uzņēmumu (atkarībā no atbildīgā par atkritumu savākšanas punkta apsaimniekošanu konkrētā iestādē).</p> <p>Atkritumu izvešana notiek regulāri un ne retāk kā:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 reizes nedēļā – nešķirotos sadzīves atkritumus; • 1 reizi mēnesī – dalīti savāktos (izņemot bioloģiski noārdāmos virtuves atkritumus) atkritumus; • 1 reizi nedēļā - bioloģiski noārdāmos virtuves atkritumus (kods 200108), ja ir specializēts konteiners bioloģiski noārdāmiem atkritumiem. Ja ir izmantota cita savākšanas tehnoloģija, tad 2 reizes nedēļā. Pārtikas atkritumus no sabiedriskās ēdināšanas 2 reizes nedēļā. <p>Atkritumu maksa no daudzdzīvokļu mājām jāiekasē atkarībā no daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas dzīvokļu</p>
--	--

		īpašnieku kopības izvēlētās apsaimniekošanas formas maksas.
13.	Nodrošināt nekustamo īpašumu īpašniekus vai lietotājus (vienģimeņu māju jeb privātmāju) ar atkritumu savākšanu, t.sk. ar dalīto savākšanu un izvešanu.	<p>Katrai mājsaimniecībai jānodrošina nešķirotu atkritumu konteiners, kura lielumu un izvešanas biežumu līgumā saskaņo ar īpašnieku vai lietotāju. Nešķirotā atkritumu konteīnera izvešana 1 x mēnesī tiek īstenota ar nosacījumu, ka konteiners nesatur bioloģiskos virtuves atkritumus (tos mājsaimniecības var kompostēt savā teritorijā). Pretējā gadījumā izvešana notiek ne retāk kā 1 reizi 2 nedēļās. Nešķirotu atkritumu konteīneriem, sākot no otrā gada pēc Līguma noslēgšanas ar Pašvaldību, jābūt aprīkoti ar speciālām (konteīneru un klientu) identifikācijas ierīcēm, kas savietojamas ar konteīneru svēršanas ierīcēm atkritumu savākšanas transportā.</p> <p>Mājsaimniecību dalīto atkritumu (stikls, plastmasa, papīrs, metāla/skārda iepakojums) savākšana jānodrošina regulāri pēc, ar Pašvaldību saskaņotiem, maršrutiem un grafika, izmantojot konteīneru vai maisu, vai somu, vai pārvietojamo konteīneru punktu savākšanas sistēmu. Atsevišķi jānodrošina savākšana stiklam. Dalīto atkritumu savākšana un izvešana notiek ne retāk kā 1 reizi mēnesī.</p>
14.	Nodrošināt atsevišķu atkritumu veidu apsaimniekošanu –savākšanu, izvešanu.	<p>Piedāvāt iedzīvotājiem regulāru savākšanas sistēmu sekojošiem atsevišķiem dalītiem atkritumu veidiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bīstamiem atkritumiem, kas rodas sadzīvē (piemēram, kodi: 200113; 200121; 200133;200131 u.c. 2001 grupas atkritumi, kā arī medicīniska rakstura atkritumi); • lielgabariem (kods 200307 “Citi sadzīves atkritumi – Liela izmēra atkritumi”; • mājsaimniecības elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem (kodi: 200135, 200136). <p>Nodrošinot šo atkritumu veidu savākšanu regulāri, ne retāk kā 1 reizi ceturksnī.</p> <p>Šie atkritumi ir jāsavāc regulāri pēc ar Pašvaldību saskaņota grafika un noteikta maršruta, iekļaujot visu teritoriju.</p> <p>Ja atkritumu Apsaimniekotājs piedāvā, saskaņojot ar Pašvaldību, savu dalīto atkritumu savākšanas laukumu un tā apsaimniekošanu, kas atrodas konkrētajā atkritumu apsaimniekošanas zonā (zonā, par kuru tiek iesniegts piedāvājums), kurā iedzīvotāji paši bez papildus samaksas var nogādāt attiecīgos dalīto atkritumu veidus, tad regulārā grafika biežums var tikt samazināts līdz 1 reizei 6 mēnešos.</p> <p>Ja Pašvaldība izbūvēs un sadarbībā ar Apsaimniekotāju ierīkos šķirotu atkritumu savākšanas- kompostēšanas laukumu, tad regulārā</p>

		grafika biežums var tikt samazināts līdz 1 reizei 6 mēnešos.
15.	Nodrošināt atsevišķu atkritumu veidu apsaimniekošanu – savākšanu, izvešanu par atsevišķu samaksu, iepriekš vienojoties.	Apsaimniekotājs par papildus samaksu nodrošina: <ul style="list-style-type: none"> • bioloģiski noārdāmo dārzu un parku, tai skaitā kapsētu atkritumu (kods 200201) apsaimniekošanu – no sabiedriskām teritorijām un individuāli; • būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumu izvešanu; • lieltgabarieta atkritumu izvešanu ārpus regulārā grafika. Zaļo, sezonas bioloģiski noārdāmo dārzu un parku atkritumu apsaimniekošana var tikt veikta ar marķētu maisu vai somu savākšanas sistēmu, individuāli par atsevišķu samaksu, Pasūtītājam iegādājoties maisu vai somu, vai izvēloties pakalpojuma priekš/pēcapmaksu, ja atkritumu apjomi ir lieli un nepieciešams atsevišķs kravas transports.
16.	Nodrošināt, sadarbībā ar Pašvaldību, jaunizveidoto dalīti savākto atkritumu punktu aprīkošanu un atkritumu izvešanu.	Iekārtot atkritumu savākšanas punktus pie Pašvaldības iestādēm (pirmsskolas izglītības iestādēm, skolām) ietverot arī dalīto savākšanu(sk.12.punktu), tai skaitā sabiedriskās ēdināšanas pārtikas atkritumu atsevišķu apsaimniekošanu atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 21.oktobra Regulas Nr. 1069/2009 un Eiropas Komisijas 2011.gada 25.februāra Regulas Nr. 142/2011 2009prasībām. Plānotie savākšanas punkti: ...zonā: <ul style="list-style-type: none"> • Iekārtojot jaunus atkritumu savākšanas punktus, vienoties ar īpašniekiem vai īpašumu apsaimniekotājiem par atkritumu savākšanas punktu ierīkošanas vietām un atbildību par punktu uzturēšanu kārtībā. Punkti jāiekārto atbilstoši MK 2011.gada 22.novembra noteikumiem Nr.898 „Noteikumi par atkritumu savākšanas un šķirošanas vietām”.
17.	Nodrošināt iestādes un komersantus ar atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu.	Atkritumu savākšana un izvešana notiek atbilstoši MK noteikumiem Nr.898. Juridiskās personas, kas rada mājsaimniecības atkritumiem pielīdzināmus atkritumus, apkalpot atbilstoši noslēgtiem līgumiem ar ēku apsaimniekotāju vai īpašniekiem, piedāvājot arī dalīto atkritumu savākšanu. Juridiskās personas par savu atkritumu apsaimniekošanu, kas tiek veikta izpildot specifiskas prasības, piemēram, sabiedriskās ēdināšanas pārtikas atkritumiem, par bīstamiem atkritumiem, par būvniecības atkritumiem, par veselības aprūpes atkritumiem, vienojas ar Apsaimniekotāju.
18.	Pēc Pašvaldības ierosinājuma un sadarbojoties ar	Izmaksas Eiropas Savienības finanšu instrumentu piesaistes programmās atkritumu apsaimniekošanas

	<p>Pašvaldību, iesaistīties atkritumu apsaimniekošanas sistēmas pilnveidē, tai skaitā Eiropas Savienības finanšu instrumentu piesaistē.</p> <p>Nodrošināt plānotā publiskā šķirotu atkritumu savākšanas un kompostēšanas laukuma aprīkošanu (ar konteineriem, tvertnēm, pēc nepieciešamības) un atkritumu apsaimniekošanu.</p>	<p>sistēmas pilnveidei (punktu un laukuma labiekārtošana un aprīkošana) ir atzīstamas kā iemesls atkritumu apsaimniekošanas tarifa pārskatīšanai.</p>
19.	<p>Uzstādīt, labot, nomainīt sadzīves atkritumu konteinerus, ja minētie konteineri nav citas personas īpašums, kā arī nodrošināt uzstādīto sadzīves atkritumu konteineru iekšpuses mazgāšanu (dezinfekciju) pēc nepieciešamības, ne retāk kā vienu reizi gadā.</p>	<p>Tiek izpildītas Pašvaldības saistošo noteikumu ...punkta prasības. Konteineru mazgāšana/dezinfekcija jāveic informējot Pašvaldību par laikiem, kad tiek veikta darbība (vēlams vasaras sezonā).</p>
20.	<p>Nodrošināt atkritumu konteineru punktu sakopšanu pēc atkritumu savākšanas, nodrošinot tajos tīrību (nodrošinot sakopšanu, gadījumā, ja konteineru tukšošanas procesā ir radies piesārņojums, izņemot, ja piesārņojums radies konteineru pārpildīšanas dēļ). Nodrošināt saudzīgu izturēšanos pret pašvaldības un trešo personu objektiem – ēkām, to elementiem, zaļo zonu, apstādījumiem, sētām un iežogojumiem, materiāli atbildot par kaitējuma nodarīšanu.</p>	<p>Apsaimniekotājam jāattīra konteineru punkti no atkritumiem, ja to piegružošana radusies noteiktā izvešanas režīma neievērošanas rezultātā un atkritumu apsaimniekotājs ir vainojams par šī režīma neievērošanu, vai arī piegružošana radusies konteineru iztukšošanas brīdī, izņemot, ja piegružojums radies konteineru pārpildīšanas dēļ, kas ir jādokumentē.</p> <p>Apsaimniekotājam iztukšotie konteineri (somas) jānovieto atpakaļ vietā, no kurienes tie tika paņemti (piemēram, iztukšoto konteineri novietot atpakaļ trotuāra iekšmalā, nevis atstājot pa vidu vai uz ceļa braucamās daļas).</p>
21.	<p>Nogādāt savāktos nešķirotos sadzīves atkritumus un dalīti savāktos atkritumus ar šajos nolūkos paredzētiem specializētiem transportlīdzekļiem uz šķirošanas centriem vai pārstrādes vietām vai apglabāšanas vietu (atbilstoši atkritumu veidam).</p>	<p>Minētā darbība tiek veikta regulāri, nogādājot savāktos nešķirotos sadzīves atkritumus poligonā ...ar šim nolūkam paredzētu specializētu transportlīdzekli.</p> <p>Nodrošināt dalīti savāktu atkritumu (papīra, plastmasas, stikla, bioloģiski noārdāmo virtuves atkritumu, skārda/metāla iepakojuma) nogādāšanu šķirošanas centros vai pārstrādes vietās.</p> <p>Norādīt šķirošanas centru vai pārstrādes vietu nosaukumus un adreses.</p> <p>Lielgabarīta un bioloģiski noārdāmo dārzu un parku</p>

		<p>atkritumu savākšanas transporta līdzeklis var būt nespecializētais kravas transporta līdzeklis ar papildierīci atbilstošo atkritumu iekraušanai. Transporta līdzeklim jābūt piemērotam izvēlētai savākšanas metodei.</p> <p>Pretendenta īpašumā vai valdījumā esošajai specializētai tehnikai un aprīkojumam jābūt tādām, kas nerada apdraudējumu cilvēku dzīvībai, veselībai, videi un nepārsniedz pieļaujamās trokšņa normas.</p> <p>Sniegt atkritumu savākšanā izmantojamo transporta līdzekļu aprakstu.</p>
22.	Ziņot Pašvaldībai par atkritumu radītāju administratīvajiem pārkāpumiem.	Apsaimniekotājs ziņo Pašvaldībai par katru novēroto (un dokumentēto) gadījumu, kad fiziskas vai juridiskas personas izvairās no saviem pienākumiem atkritumu apsaimniekošanā, vai arī pārkāpj saistošajos noteikumos noteiktos aizliegumus vai nepilda prasības.
23.	Reizi gadā ar Pašvaldību saskaņotos termiņos noformēt ziņojumu par Valsts atkritumu apsaimniekošanas plāna īstenošanas gaitu. Ziņot Pašvaldībai par atkritumu apsaimniekošanas sistēmas darbību un rezultātiem.	<p>Apsaimniekotājs sagatavo un iesniedz Pašvaldībai datus par savu darbību, kuri attiecas uz valsts plānā iekļautajiem rezultatīvajiem rādītājiem.</p> <p>Iesniedz ziņojumu par:</p> <ul style="list-style-type: none"> • izvesto nešķirotu atkritumu daudzumu no atkritumu radītāju un valdītāju objektiem; • savāktajiem dalītiem atkritumu veidiem un to daudzumu, atbilstoši atkritumu klasifikatoram; • nodotajiem pārstrādei atkritumu veidiem un daudzumu, atbilstoši atkritumu klasifikatoram. <p>Sniedz informāciju par noslēgtiem līgumiem ar atkritumu radītājiem (līguma slēgšanas datums, numurs, nekustamā īpašuma adrese, norādot personu (vārds, uzvārds), ar kuru noslēgts līgums un apkalpošanas reīzu skaitu).</p>
24.	Veikt sabiedrības informēšanas – izglītošanas kampaņas par dalīto atkritumu savākšanu.	<p>Informē atkritumu radītājus un valdītājus par dalīto atkritumu savākšanas nosacījumiem – nodrošinot bezmaksas bukletus katrā īpašumā par atkritumu dalīto savākšanu, tai skaitā kompostēšanu mājāsaimniecībās, ne retāk kā vienu reizi gadā.</p> <p>Informē par dalīto atkritumu vākšanas punktu atrašanās vietām; par jauna, dalīta, pārstrādei derīga atkritumu savākšanas veida ieviešanu un attiecīgo konteineru, maisu, somu krāsojumu vai apzīmējumu.</p> <p>Informēt iedzīvotājus par bioloģisko atkritumu kompostēšanas iespējām un kompostēšanas procesa organizēšanu mājāsaimniecībās.</p> <p>Aprakstīt, kā paredzēts veikt sabiedrības informēšanu, iekļaujot šīs izmaksas maksā par atkritumu apsaimniekošanu.</p> <p>Pašvaldība ievieto aktuālo informāciju par atkritumu dalīto vākšanu savā mājas lapā.</p> <p>Sākotnējo informāciju sniedz uzreiz pēc Līguma</p>

		noslēgšanas. Periodiski informācija jāaktualizē, īpaši pēc atkritumu savācēju vai pārstrādātāju sūdzībām par nevēlamo atkritumu piemaisījumu pieaugumu dalīto atkritumu masā.
--	--	---

V. Vispārīgie norādījumi

1. Pakalpojuma izpildes periods

- 1.1. No līguma noslēgšanas brīža. Pienākumu pārņemšana no iepriekšējā atkritumu apsaimniekotāja notiek pēc līguma parakstīšanas ar Pasūtītāju. Līgumi ar klientiem ir noslēdzami ne vēlāk kā 3 mēnešu laikā no līguma ar Pašvaldību noslēgšanas dienas.
- 1.2. Apsaimniekotājs nodrošina iepriekšējo saistību nepārtrauktību. Rēķinus pakalpojuma saņēmējiem iesniedz, sākot ar pakalpojumu sniegšanas uzsākšanas dienu. Rēķina sagatavošana un piegāde tiek iekļauta Finanšu piedāvājumā piedāvātajā apsaimniekošanas maksā.
- 1.3. Pakalpojuma sniegšana izbeidzas pēc līguma termiņa beigām vai pēc Valsts vides dienesta atļaujas darbības apturēšanas līdz ar jauna pakalpojuma sniedzēja noteikšanu un ar Pašvaldību saskaņotā laikā.

2. Līguma izpildes vieta

- 2.1. Saskaņā ar līgumu Apsaimniekotājs sadzīves atkritumu apsaimniekošanu veic konkursā izsludinātajā atkritumu apsaimniekošanas zonā.

3. Prasības kvalitātes nodrošināšanā

- 3.1. Apsaimniekotājam jānodrošina Valsts vides dienesta atļaujas pielikumā norādīto prasību izpilde:
 - 3.1.1. Prasības tāda vides piesārņojuma samazināšanai, kas rodas, savācot, pārkraujot, šķirojot, uzglabājot vai pārvadājot atkritumus, arī prasības atkritumu savākšanā izmantojamajiem konteineriem un atkritumu savākšanā un pārvadāšanā izmantojamajiem specializētajiem transportlīdzekļiem;
 - 3.1.2. Prasības atkritumu dalītai vākšanai, pārkraušai, šķirošanai, uzglabāšanai vai pārvadāšanai;
 - 3.1.3. Prasības atkritumu apsaimniekošanas kontroles pasākumiem;
 - 3.1.4. Pienākumu sniegt informāciju dienestam, citām valsts institūcijām, Pašvaldībai un sabiedrībai par attiecīgajā atļaujā minētajām atkritumu apsaimniekošanas darbībām.
- 3.2. Apsaimniekotājam jānodrošina atkritumu savākšanu atbilstoši līgumos ar sadzīves atkritumu radītājiem vai valdītājiem noteiktajiem grafikiem, kā arī citos šajos līgumos paredzētajos gadījumos. Par iespējamām novirzēm no grafika atkritumu radītājs tiek informēts laicīgi (piemēram, pa telefonu vai elektroniskā pasta vēstulē). Pieļaujamās novirzes no laika grafikiem nedrīkst pārsniegt vienu dienu, ja netiek uzrādīts objektīvs iemesls.

4. Prasības atskaišu (ziņojumu) sagatavošanā un iesniegšanā

Apsaimniekotājs, saskaņotos termiņos, iesniedz Pašvaldībai ziņojumu par valsts atkritumu apsaimniekošanas plāna izpildes gaitu. Ziņojums satur:

- 4.1. Pamatdatus no komercsabiedrības gada finanšu pārskata,
- 4.2. Datus par iepriekšējā gadā savāktu atkritumu daudzumu, m³ un t;

2) no tiem: lielgabariņa atkritumi, mājsaimniecības elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi un bīstamie atkritumi, m³ un t;

3) no tiem: dalīti savāktie sadzīves atkritumi (veidi un daudzums) un pārstrādei nodotie, m³ un t;

4) no tiem: nodotie reģionālajā poligonā “_____”, m³ un t.

4.3. Līguma ar nekustamo īpašumu (izņemot daudzdzīvokļu māju, ja dzīvokļu īpašnieki nav nolēmuši slēgt līgumus individuāli) īpašniekiem un pārvaldītājiem izpildes raksturojums, tai skaitā laikā samaksāto rēķinu un parādu raksturojums, faktiski savāktā atkritumu daudzuma pa atkritumu veidiem atbilstība noslēgtajiem līgumiem.

4.4. Līguma ar daudzdzīvokļu māju pārvaldītājiem izpildes raksturojums, tai skaitā laikā samaksāto rēķinu un parādu raksturojums, faktiski savāktā atkritumu daudzuma pa atkritumu veidiem atbilstība noslēgtajiem līgumiem.

4.5. Līguma ar iestādēm un uzņēmumiem izpildes raksturojums, tai skaitā laikā samaksāto rēķinu un parādu raksturojums, faktiski savāktā atkritumu daudzuma pa atkritumu veidiem atbilstība noslēgtajiem līgumiem.

4.6. Problēmu sadzīves atkritumu pārstrādes paplašināšanā raksturojumu un iespējamās šo problēmu risinājumus.

5. Sasniedzamie rezultāti un auditējamā vērtība

5.5.Tabula. Piemērs sasniedzamiem rezultātiem un auditējamai vērtībai

Rezultāts	Auditējamā vērtība				
Dalīto atkritumu savākšanas daudzums pret to radīto daudzumu, % gadā (noteikts saskaņā ar Tehniskās specifikācijas 1.pielikumu par Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2013.-2020.gadam sasniedzamiem rezultātiem atsevišķiem atkritumu veidiem un atkritumu plūsmām 2013.-2020.gadā, kas izriet no ES direktīvu prasībām)	Dalīto sadzīves atkritumu daudzums pret kopējo savāktā sadzīves atkritumu daudzumu				
	2015	2016	2017	2018	2019
Papīrs, masas%	15	25	35	40	45
Metāls/skārdis, masas%	15	25	35	40	45
Plastmasa, masas%	15	25	35	40	45
Stikls, masas %	15	25	35	40	45
Bioloģiskie atkritumi, masas %	10	20	30	40	50

5.2. Ieteikumi

par starp pašvaldību un atkritumu apsaimniekotāju noslēdzamajiem atkritumu apsaimniekošanas līgumos iekļaujamajiem nosacījumiem

Līgumu sagatavo atbilstoši Pašvaldības Saistošajiem noteikumiem par atkritumu apsaimniekošanu un publiskā iepirkuma konkursa rezultātiem vai atbilstoši publisko un privāto partnerību regulējošiem normatīvajiem aktiem. Jo skaidrāk un pilnīgāk ir izstrādāti Saistošie, jo vieglāk ir sagatavot Publisko Iepirkumu un Līgumus.

Līgumi var atšķirties, ja Apsaimniekotājs ir izvēlēts publisko iepirkumu kārtībā vai publisko un privāto partnerību regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Šajos ieteikumos par līgumos iekļaujamajiem nosacījumiem, pamatā ir struktūra, kad Apsaimniekotājs ir izvēlēts publiskā iepirkuma konkursā un ir papildus norādes par atšķirībām (piemēram, “*ja attiecināms*”).

Līgumā par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu (turpmāk – apsaimniekošanas līgums) norāda:

Nosacījums	Saturs	Komentāri
Līgumslēdzējus – pašvaldību (Pašvaldība) un attiecīgās atkritumu apsaimniekošanas zonas apsaimniekotāju (Apsaimniekotājs), kurš izvēlēts publisko iepirkumu vai publisko un privāto partnerību regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā	Līguma slēgšanas vieta, datums. Līguma slēdzēju dati: nosaukums; reģ.Nr.; juridiskā adrese; Vārds, Uzvārds personām, kuras rīkojas domes vārdā pamatojoties uz likumu “Par pašvaldībām” (vai Pašvaldības nolikumu) un saskaņā ar statūtiem, Līguma noslēgšanas pamatojums: <ul style="list-style-type: none"> • ņemot vērā iepirkuma procedūras – atklāta konkursa [nosaukums, identifikācijas Nr.] rezultātus, Iepirkuma komisijas [datums] lēmumu [Nr.] protokols [Nr.], kā arī pamatojoties uz Atkritumu apsaimniekošanas likuma 18.pantu; • ņemot vērā, ka Pašvaldība ir Apsaimniekotāja dalībniece, kā arī pamatojoties uz Atkritumu apsaimniekošanas likuma 18.panta pirmo daļu, Publisko iepirkuma likuma 3.panta pirmās daļas 7.punktu un Pašvaldības domes [datums], lēmumu [Nr.] protokols [Nr.] 	
Līguma terminus	Atkritumi; sadzīves atkritumi; bīstamie atkritumi; sadzīvē radušies bīstamie atkritumi; ražošanas atkritumi; atkritumu radītājs; atkritumu valdītājs; atkritumu apsaimniekošana; atkritumu savākšana; atkritumu dalītā savākšana; atkritumu poligons; atkritumu uzglabāšana; atkritumu pārstrāde; atkritumu apglabāšana; elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi;	Iekļauj, ja Līgumam nepievieno Iepirkuma Nolikuma “Tehnisko specifikāciju”, kurā līgumā ietvertie termini ir norādīti. Pamatā

	<p>mājsaimniecības elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi; liela izmēra atkritumi; bioloģiskie atkritumi; bioloģiski noārdāmi virtuves atkritumi; bioloģiski noārdāmi dārzu un parku atkritumi, tai skaitā kapsētu atkritumi (zaļie atkritumi); sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punkts; šķiroto atkritumu savākšanas laukums;</p> <p>būvniecības un celtniecības atkritumi.</p>	<p>izmanto Atkritumu apsaimniekošanas likumu.</p>
<p>Apsaimniekošanas līguma priekšmetu – sadzīves atkritumu apsaimniekošana attiecīgajā administratīvajā teritorijā saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, pašvaldības saistošajiem noteikumiem, Līgumu un tā pielikumiem, konkursa Tehnisko specifikāciju un atbilstoši Apsaimniekotāja iesniegtajam piedāvājumam konkursā (<i>ja attiecināms</i>) vai Publiskās un privātās partnerības līgumu (<i>ja attiecināms</i>)</p>	<p>- Ar šo Apsaimniekošanas līgumu Pašvaldība piešķir Apsaimniekotājam tiesības sniegt atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus visiem atkritumu radītājiem vai valdītājiem – gan fiziskām, gan juridiskām personām (Klientiem) [nosaukums] pašvaldības administratīvajā teritorijā, savukārt Apsaimniekotājs apņemas ar saviem spēkiem un materiāli tehniskiem līdzekļiem nodrošināt norādīto pakalpojumu sniegšanu, ievērojot atkritumu apsaimniekošanas un vides aizsardzības jomu regulējošo normatīvo aktu prasības un saskaņā ar apstiprinātajiem plānošanas dokumentiem.</p> <p>- Apsaimniekotājs sniedz Pakalpojumu Klientiem – saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, pašvaldības saistošajiem noteikumiem, atklātā konkursa Tehnisko specifikāciju (<i>ja attiecināms</i>), Apsaimniekotāja piedāvājumu atklātajā konkursā, šo Līgumu un tā pielikumiem vai Publiskās un privātās partnerības līgumu (<i>ja attiecināms</i>) un saskaņā ar individuālajiem līgumiem, kas noslēgti Apsaimniekotāja un Klientu starpā.</p>	<p>Var iekļaut arī punktu, kas skaidro “Pakalpojumu”, saskaņā ar konkrētajām prasībām, it īpaši, ja apsaimniekotājs nav izvēlēts iepirkuma procedūrā.</p>
<p>Pušu vispārējās saistības un atbildība - <i>nedrīkst būt diskriminējoša nevienai pusei</i></p>	<p><u>Jāparedz, ka Apsaimniekotājs apņemas:</u></p> <p>- Sniegt Pašvaldības administratīvajā teritorijā Klientiem atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus Tehniskajā specifikācijā [jānorāda kā Pielikums Nr.] un iepirkuma procedūrā iesniegtā piedāvājumā paredzētajos termiņos, apjomā un kvalitātē, ievērojot no Klientiem savācamo atkritumu daudzumu, kā arī ievērojot šajā Apsaimniekošanas līgumā vai ar Pašvaldības lēmumu noteikto maksu par Pakalpojuma sniegšanu vai (<i>ja Apsaimniekotājs nav izvēlēts iepirkuma procedūrā</i>) nodrošināt šī līguma izpildi, ievērojot normatīvo aktu prasības un Saistošajos noteikumos noteiktos termiņos, apjomā un kvalitātē, ievērojot no Klientiem savācamo atkritumu daudzumu, kā arī ievērojot šajā Apsaimniekošanas</p>	<p>Atkritumu maksa no daudzdzīvokļu mājām jāiekasē atkarībā no daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieku kopības izvēlētas apsaimniekošanas formas maksas.</p>

	<p>līgumā vai ar Pašvaldības lēmumu noteikto maksu par Pakalpojuma sniegšanu.</p> <p>- ja Apsaimniekotājs nav izvēlēts iepirkuma procedūrā vai publiskās un privātās partnerības procedūrā, tad Apsaimniekošanas līgumā var ietvert visus darba uzdevumus, kas būtu norādīti iepirkumu konkursa Tehniskajā specifikācijā, piemēram: a) pirms atkritumu apsaimniekošanas uzsākšanas saskaņot sadzīves atkritumu, tai skaitā dalīti vākto atkritumu izvešanas maršrutus un laika grafikus ar Pašvaldību; b) noslēgt līgumu ar reģionālo sadzīves atkritumu poligonu par savākto sadzīves atkritumu pieņemšanu apglabāšanai; c) ietvert nosacījumus par konteineru, maisu vai somu nodrošināšanu Klientiem, atbilstoši konkrētajām gan šķirotu, gan nešķirotu atkritumu prasībām, piemēram, nodrošināt Klientus ar atkritumu konteineru daudzumu, bez samaksas un vajadzīgā tilpumā, kā arī nodrošināt ar papildus atkritumu konteineriem pēc Klientu pieprasījuma bez samaksas un vajadzīgā tilpumā, konteineru veidu un dizainu pirms tam saskaņojot ar Pašvaldību; nodrošināt Klientus ar apdrukātiem maisiem pieprasītā daudzumā u.tml.; d) ja Pašvaldības saistošajos noteikumos paredzēts, ka daļu no sadzīves atkritumiem ir jāsavāc atsevišķi un tam nepieciešams slēgt atsevišķus līgumus, tad tas arī jāparedz Apsaimniekošanas līgumā, proti, liela izmēra atkritumus, bioloģiskos atkritumus un sadzīvē radušos bīstamos atkritumus, atbilstoši cenai un termiņam, par kādu Apsaimniekotājs ir vienojies ar Klientiem; e) nodrošināt darbu izpildi ar apmācītiem darbiniekiem; f) atkritumus pārvadāt ar speciāli šim nolūkam paredzētiem transporta līdzekļiem (var tikt norādītas arī prasības par atpazīstamības zīmēm, maršruta kontroles sistēmu iesaistītajām tehnikas vienībām u.c.); g) nosacījumus par gan nešķirotu atkritumu, gan dalīti vākto atkritumu (atbilstoši katram veidam) savākšanas biežumu (piemēram, ne retāk kā _____); h) nosacījumus par atkritumu konteineru mazgāšanu, piemēram, ne retāk kā 1 reizi gadā, kā arī savlaicīgu to nomaiņu bojājumu gadījumā; i) nosacījumus par pakalpojumu nodrošināšanu (piemēram, līguma par atkritumu apsaimniekošanu slēgšanu, apdrukāto atkritumu maisu iegādi, samaksas iekasēšanu, u.c.) un pieejamību iedzīvotājiem – norādot vietu un darba laiku; j) nosacījumus par Apsaimniekotāja iesaistīšanos 1 reizi gadā (vai biežāk) atkritumu apsaimniekošanas talkā (savākšanas nosacījumi, maksāšanas kārtība, informēšanas kārtība); k) nosacījumus, ka pēc Pašvaldības ierosinājuma un sadarbojoties ar</p>	<p>Iepirkuma konkursā var būt iekļauts nosacījums norādīt atsevišķu maksu par dažāda veida dalīto atkritumu vākšanu (piemēram, dalīto bioloģisko atkritumu apsaimniekošanas; liela izmēra atkritumu u.c.), kas ir atšķirīga no</p>
--	---	--

	<p>Pašvaldību, Apsaimniekotājs iesaistīties atkritumu apsaimniekošanas sistēmas pilnveidē, tai skaitā Eiropas Savienības finanšu instrumentu piesaistē (t.sk. izmaksu segšanas nosacījumi); l) to apstākļu uzskaitījumu, kas var kavēt atkritumu apsaimniekotājam pildīt savas saistības līgumā noteiktā laikā un apjomā, norādot termiņu un informēšanas kārtību, nodrošinot, ka Klients tiek informēts laicīgi Klientam ērtākā veidā (e-pasts, telefona zvans u.tml.); m) nosacījumi par Apsaimniekotājam veicamajiem mērījumiem atkritumu masas un tilpuma attiecības noteikšanai (<i>attiecināms, ja maksu nosaka par vienu kubikmetru</i>); n) nosacījums, ka Apsaimniekotājam jānodrošina attiecīgās atkritumu apsaimniekošanas atļaujas atjaunošana pirms atļaujas termiņa beigām u.c. nosacījumi.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ievērot likumā noteiktās vides aizsardzības prasības; - Ievērot darba aizsardzības prasības pakalpojuma sniegšanas laikā; - Veicināt plašāku sadzīves atkritumu pārstrādi, informēt Pašvaldību par piedāvājumiem šajā jomā; <ul style="list-style-type: none"> - Informēt Pašvaldību par visiem gadījumiem, kad Apsaimniekotājs konstatē normatīvo aktu nepildīšanu vai pārkāpumus atkritumu apsaimniekošanas jomā, par kuriem tiek paredzēta administratīvā atbildība. Jāparedz arī termiņš, piemēram, ne vēlāk kā vienas darba dienas laikā; - Iesniegt Pašvaldībai ziņojumus par Valsts atkritumu apsaimniekošanas plāna izpildes gaitu un Reģionālā plāna izpildi, atbilstoši Tehniskajai specifikācijai (<i>ja attiecināms</i>). Jāparedz arī termiņš, piemēram, ne vēlāk, kā līdz kārtējā gada 1.jūlijam; - Sniegt Pašvaldībai informāciju par sadzīves atkritumu apsaimniekošanas kvantitatīvajiem rādītājiem (informācija par atkritumu radītājiem (līgumu skaits, maršruti u.c.) un savākto atkritumu statistiku - savāktais atkritumu daudzums pa atkritumu veidiem, poligonā nodotais atkritumu daudzums, pārstrādei nodotais atkritumu sastāvs un daudzums) konkrētajā teritorijā, atbilstoši Tehniskajai specifikācijai (<i>ja attiecināms</i>). Jāparedz arī termiņš un datu nodošanas kārtība, piemēram, pēc pieprasījuma _____ darbadienu laikā, elektroniski. 	<p>nešķirot atkritumu savākšanas maksas, uz to veidu atkritumiem šis nosacījums neattiecas.</p> <p>Nosakot nevēlamo atkritumu piejaukumu normu, jāņem vērā, ka aizliegt ievietot drīkst tad, ja tiek piedāvāta vai zināma cita alternatīva kur un kam šo veidu atkritumus nodot.</p>
--	---	--

	<p><u>Jāparedz, ka Apsaimniekotājam ir tiesības:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Pārtraukt Līguma attiecības ar Klientiem maksājumu kavējumu gadījumā. Jāparedz pārkāpumu skaits, pēc kura šis punkts stājas spēkā, piemēram, neveic maksājumus vairāk kā 3 mēnešus pēc kārtas. Jāparedz arī termiņš un informēšanas kārtība, piemēram, informējot par to Klientu vismaz 2 nedēļas iepriekš, un ne vēlāk kā vienas darba dienas laikā pēc Apsaimniekotāja lēmuma pieņemšanas par pārtraukšanu vai rakstiski informējot par to Pašvaldību. - Patstāvīgi noteikt maksu Klientiem par cita veida atkritumu apsaimniekošanu, kas nav atrunāta šajā Apsaimniekošanas līgumā. - Ietvert nosacījumus par akta sastādīšanu (starp Apsaimniekotāju un Klientu) par Klienta pārkāpumiem, kuru dēļ nav iztukšoti konteineri (vai maisi, vai somas), ietverot arī nosacījumus par pieļaujamo piemaisījumu normu, kā arī kā Apsaimniekotājs konstatē minētos pārkāpumus (kā fiksē, kā pierāda) un vai Klientam ir paredzētas kādas sankcijas par noteikumu neievērošanu. Piemēram, sastādīt aktu pievienojot faktu apstiprinošus fotoattēlus, minot konkrētu atkritumu konteineru (vai maisa, vai somas) atrašanās vietas adresi vai individuālā atkritumu radītāja adresi, par nevēlamo atkritumu piejaukumiem, kuru dēļ konteiners (vai maisa, vai somas) nav iztukšots, un atkritumi nav izvesti. - Paplašināt atkritumu pārstrādi ārpus konkursam (<i>ja attiecināms</i>) iesniegtā piedāvājuma apjoma, ja par to vienojas ar Pašvaldību (<i>ja uzdevumā ietverta pārstrādes veicināšana</i>). - Pieprasīt no Pašvaldības tās rīcībā esošo pakalpojuma sniegšanai nepieciešamo informāciju (piemēram, informāciju par deklarēto iedzīvotāju skaitu konkrētajā īpašumā; par pašvaldības ceļu remontiem Pašvaldības administratīvajā teritorijā u.c.); <p><u>Jāparedz, ka Pašvaldībai ir tiesības:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -Pieprasīt un saņemt informāciju no Apsaimniekotāja par pakalpojumu sniegšanas kvantitatīvajiem rādītājiem (piemēram, par sadzīves atkritumu daudzuma (apjomu), veidu, izcelsmes, savākšanas biežuma, pārvadāšanas, reģenerācijas un apglabāšanas uzskaiti hronoloģiskā secībā, kā arī jebkuru citu informāciju saistītu 	<p>Saskaņā ar Civillikuma 716.pantu līgumsods ir pamatums, ko kāda persona uzņemas ciest</p>
--	--	--

	<p>ar apsaimniekošanu, tai skaitā, noslēgtajiem līgumiem ar Klientiem);</p> <ul style="list-style-type: none"> -Bez īpaša brīdinājuma uzraudzīt un kontrolēt šī līguma izpildi un kvalitāti, t.sk. pārbaudīt Apsaimniekotāja izmantojamās tehnikas un vadības metožu atbilstību; -Ieguldīt līdzekļus atkritumu apsaimniekošanas sistēmas izveidē atbilstoši apstiprinātajiem plānošanas dokumentiem. <p><u>Jāparedz, ka Pašvaldība apņemas:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -Organizēt un kontrolēt atkritumu apsaimniekošanu savā teritorijā saskaņā ar normatīvajiem aktiem; -Sadarbojoties ar Apsaimniekotāju, informēt fiziskās un juridiskās personas par izmaiņām atkritumu apsaimniekošanā, piemēram, publicējot informāciju pašvaldības mājaslapā un pašvaldības izdevumā un izvietot šo informāciju pašvaldības administrācijas telpās publiski pieejamā vietā; - <i>Jānorāda kārtība, kādā atkritumu apsaimniekotājs pieprasa un pašvaldība sniedz informāciju t.sk. par tās teritorijā esošo ceļu tehnisko stāvokli. Pašvaldība apņemas nodrošināt Apsaimniekotāju ar tās rīcībā esošo pakalpojumu sniegšanai nepieciešamo informāciju (piemēram, informāciju par pašvaldības ceļu remontiem Pašvaldības administratīvajā teritorijā).</i> <p><i>Ikvienai pašvaldībai atbilstoši likuma “Par pašvaldībām” 15.panta pirmās daļas 14.punktam un Būvniecības likuma 7.panta pirmās daļas 1.punktam ir pienākums nodrošināt savas administratīvās teritorijas būvniecības procesa tiesiskumu, kā arī atbilstoši likuma “Par pašvaldībām” 15.panta pirmās daļas 2.punktam ir pienākums gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu. Pie šādiem apstākļiem atzīstams, ka ikvienas pašvaldības rīcībā ir jābūt aktuālai informācijai gan par tās teritorijā esošo ceļu tehnisko stāvokli, gan par to uzturēšanas kārtību un grafikiem, gan par izdotām būvatļaujām valsts, pašvaldības un privāto ceļu būvniecībai.</i></p> <p><i>Saskaņā ar likuma “Par autoceļiem” 3.panta pirmo daļu visi ceļi ir iedalāmi valsts, pašvaldības un privātajos ceļos. Ņemot vērā atkritumu apsaimniekošanas jomas specifiku, ir atzīstams, ka lielākoties atkritumu apsaimniekotāji pārvietojas pa ceļiem, kuri atrodas tās pašvaldības pārziņā, ar kuru attiecīgām atkritumu apsaimniekotājam ir noslēgts līgums par tiesībām apsaimniekot atkritumus.</i></p>	<p>sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā). Līgumsods par saistību neizpildi vispār ir konkrēti noteikta naudas summa vai cita mantiska vērtība, kuru nedrīkst noteikt vairākkārtīgu (atkārtotu) vai pieaugošu maksājumu vai devumu veidā. Līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.</p> <p>Ir arī novērota prakse neparedzēt līgumsodu, bet pēc noteikta skaita Apsaimniekotāja pārkāpumiem noteiktā laika sprīdī paredzēt Apsaimniekošanas līguma laušanu. Taču šāda prakse nav atbalstāma, jo pašvaldībām atbilstoši</p>
--	---	---

	<p><i>Ievērojot minēto, un ņemot vērā, ka ikviena pašvaldība, slēdzot līgumu ar atkritumu apsaimniekotāju, saskaņo atkritumu izvešanas maršrūtus, secināms, ka starp atkritumu apsaimniekotāju un pašvaldību noslēdzamajā līgumā īpaši ir jāatrunā kārtība, kādā atkritumu apsaimniekotājs pieprasa un pašvaldība sniedz informāciju par tās teritorijā esošo ceļu tehnisko stāvokli.</i></p> <p>-Šī Apsaimniekošanas līguma darbības laikā neslēgt līgumus par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu ar citu pakalpojumu sniedzēju Apsaimniekošanas līguma darbības teritorijā (ja attiecināms – ja visu sadzīves atkritumu veidu apsaimniekošana ir paredzēta Apsaimniekošanas līgumā);</p> <p>-Piemērot administratīvos sodus atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksam un pašvaldības saistošajiem noteikumiem atkritumu radītājiem (Apsaimniekotāja Klientiem), kuriem nav spēkā esoša līguma ar Apsaimniekotāju vai kuri apzināti izvairās no Pašvaldības un Apsaimniekotāja organizētās sadzīves atkritumu apsaimniekošanas (piemēram, dedzina atkritumus tiem neatbilstošā vietā);</p> <p>-Ik gadus izskatīt Apsaimniekotāja ziņojumu par atkritumu apsaimniekošanas gaitu un rezultātiem un izvērtēt piedāvātos problēmu risinājumus.</p> <p>-Veicināt plašāku sadzīves atkritumu pārstrādi.</p> <p><u>Jāparedz Līdzēju atbildība:</u></p> <p>-Līdzēji ir savstarpēji atbildīgi par otram Līdzējam nodarītajiem zaudējumiem, ja tie radušies viena Līdzēja vai tā darbinieka, kā arī Līdzēja Līguma izpildē iesaistīto trešo personu darbības vai bezdarbības rezultātā, tai skaitā, rupjas neuzmanības, ļaunā nolūkā izdarīto darbību vai nolaidības rezultātā.</p> <p>-Ja Apsaimniekotājs nesniedz vai kavē atkritumu apsaimniekošanas izpildi ar Klientu noslēgtā līguma noteiktajā laikā, tad Apsaimniekotājs maksā tiem līgumos ar Klientiem paredzēto līgumsodu.</p> <p>Var paredzēt kārtību un/vai soda sankcijas, ja Apsaimniekotājs nesniedz vai kavē Apsaimniekošanas līgumā noteiktās atkritumu apsaimniekošanas izpildi, piemēram, sodiem:</p>	<p>Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma tiesību normām ir jācenšas nepieļaut nelietderīgu budžeta līdzekļu izlietojumu, līdz ar to, ja ir iespēja piemērot līgumsodu, tad tas ir piemērojams. Līgumsoda piemērošana neizslēdz iespēju paredzēt līguma izbeigšanu par noteiktu pārkāpumu skaitu.</p>
--	--	--

	<ol style="list-style-type: none">1. ja Apsaimniekotājs neizved dalītos atkritumus atbilstoši apstiprinātajam grafikam, izvešanas laikā sajauc dalītos atkritumus ar nešķirotiem (bez pamatojuma par piesārņojumiem) vai uzstādītie dalīto atkritumu konteineri ir pārpildīti, Pašvaldība ir tiesīga piemērot līgumsodu EUR 500,00 par katru konstatēto gadījumu, ja Apsaimniekotājs nav novērsis pašvaldības aktā konstatētas nepilnības, trūkumus vai novirzes no Apsaimniekošanas līguma izpildes Apsaimniekošanas līgumā noteiktajā termiņā.2. ja Apsaimniekotājs nenodrošina atkritumu konteineru punktu sakopšanu pēc sadzīves atkritumu savākšanas, ja piesārņojums radies atkritumu iekraušanas procesā, izņemot, ja piesārņojums radies konteineru pārpildīšanas dēļ, neveic paredzēto atkritumu konteineru mazgāšanu, Pašvaldība ir tiesīga piemērot līgumsodu EUR 50,00 par katru konstatēto gadījumu, ja Apsaimniekotājs nav novērsis Pašvaldības aktā konstatētas nepilnības, trūkumus vai novirzes no Apsaimniekošanas līguma izpildes Apsaimniekošanas līgumā noteiktajā termiņā.3. ja Apsaimniekotājs nepilda noteiktās prasības un par to noformēts un parakstīts Pašvaldības akts, kuram pievienoti attiecīgo faktu apliecinoši fotoattēli ar uz tiem fiksētu uzņemšanas laiku, Pašvaldība ir tiesīga piemērot līgumsodu EUR 50 līdz EUR 500, ņemot vērā nodarījuma vai neizpildes būtiskumu un ietekmi uz pakalpojuma kvalitāti. Atkarībā no pārkāpuma rakstura, kā pierādījums par šajā punktā norādītajiem pārkāpumiem var kalpot tikai akts, bez pievienotiem fotoattēliem.4. par katru punktos minēto attiecīgu gadījumu Pašvaldība sastāda un, pieaicinot Apsaimniekotāju, paraksta aktu, kuram pievieno attiecīgo faktu apliecinošus fotoattēlus ar uz tiem fiksētu uzņemšanas laiku. Apsaimniekotāja neierašanās uz akta sastādīšanu un parakstīšanu neietekmē akta spēka esamību. Sastādītu aktu kopā ar paziņojumu un citiem nepieciešamiem pielikumiem Pašvaldība nekavējoties, bet ne vēlāk kā 6 stundas pēc fakta konstatēšanas nosūta Apsaimniekotājam uz Apsaimniekošanas līgumā norādīto faksa numuru, un pēc tam, uz Apsaimniekotāja adresi, kas norādīta šajā Apsaimniekošanas līgumā, izmantojot pasta pakalpojumus.	
--	--	--

	<p>5. Apsaimniekotājam ir pienākums novērst Pašvaldības aktā konstatētas nepilnības, trūkumus vai novirzes no Apsaimniekošanas līguma izpildes nekavējoties, bet ne vēlāk kā vienas darba dienas laikā no attiecīgā brīdinājuma saņemšanas. Līdzēji līgumā nosaka brīdināšanas kārtību. .</p> <p>6. Apsaimniekošanas līgumā noteiktā līgumsoda samaksa neatbrīvo Līdzējus no to saistību pilnīgas izpildes.</p>	
<p>Maksu par pakalpojumu sniegšanu, norēķinu kārtību – Apsaimniekošanas līgumā attiecībā uz atkritumu apsaimniekošanas maksu nosaka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • atkritumu apsaimniekošanas maksas apmēru atbilstoši Apsaimniekotāja, kurš izvēlēts publisko iepirkumu vai publisko un privāto partnerību regulējošo normatīvo aktu noteiktajā kārtībā, piedāvājumā norādītajai un Pašvaldības apstiprinātajai; • noteikumus un kārtību, kādā Pašvaldība pārskata maksas apmēru; • kārtību, kādā pakalpojumu saņēmēji atbilstoši pašvaldības saistošajiem noteikumiem par atkritumu apsaimniekošanu tiek informēti par maksas 	<p>-Apsaimniekotājs veic sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Klientiem piemērojot maksu _____ EUR par vienu kubikmetru (vai vienu tonnu sadzīves atkritumu) plus pievienotās vērtības nodoklis normatīvajos aktos noteiktajā apmērā.</p> <p>-(<i>ja attiecināms</i>) Sākotnējā pakalpojuma sniegšanas maksa sakrīt ar Apsaimniekotāja iepirkuma konkursa piedāvājumā iesniegto maksu (<i>ja Pašvaldība nav lēmusi savādāk</i>).</p> <p>-Apsaimniekotājs un Pašvaldība līguma darbības laikā var iesniegt pamatotu priekšlikumu grozīt šo maksu, šādos gadījumos, bet ne biežāk kā _____ (<i>atbilstoši saistošajos noteikumos noteiktam biežumam</i>):</p> <ul style="list-style-type: none"> • ja normatīvos aktos noteiktā kārtībā tiek paaugstināts vai samazināts dabas resursu nodoklis par atkritumu apglabāšanu; • ja normatīvos aktos noteiktā kārtībā tiek paaugstināta vai samazināta maksa par atkritumu apglabāšanu reģionālajā atkritumu poligonā; • ja degvielas cena, atbilstoši vidējām Latvijas degvielas cenu izmaiņām, kuras reģistrē Centrālā statistikas pārvalde, pieaug vai samazinās vairāk nekā par 10% no iepriekšējā maksā iekļautās degvielas cenas. • ja iepriekšējā kalendārā gada Latvijas patēriņa cenu indekss, kuru nosaka Centrālā statistikas pārvalde, pieaug vai samazinās vairāk nekā par 2%, Apsaimniekotājam ir tiesības ne biežāk kā vienu reizi 12 mēnešu laikā grozīt šo maksu un piemērot tai Latvijas patēriņa cenu indeksa iepriekšējā kalendārā gada izmaiņas. • mainās normatīvajos aktos noteiktā maksas par atkritumu apsaimniekošanu aprēķina kārtība vai tiek pieņemti normatīvie akti, kuri ir obligāti izpildāmi gan Apsaimniekotājam, gan Pašvaldībai un ir tieši saistīti ar sadzīves atkritumu apsaimniekošanu. 	<p>Maksas pārskatīšanas biežums praksē ir dažāds – ne biežāk kā reizi gadā, 2 reizes gadā vai vienu reizi ceturksnī. Nosaka arī Pakalpojuma maksu mainīt ne vairāk kā par 10% gadā.</p> <p>Nosaka arī, ja dabas resursu nodokļa likme pieaug vairāk par 10% pret likmi, kas iekļauta pēdējā spēkā esošajā maksā (uzrāda maksu).</p> <p>Nosaka arī, ja maksa par apglabāšanu reģionālajā atkritumu poligonā pieaug vairāk par 10%</p>

<p>apmēra izmaiņām.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ja Apsaimniekotājs vienojoties ar Pašvaldību, ir iesaistījies atkritumu apsaimniekošanas sistēmas pilnveidē, tai skaitā Eiropas Savienības finanšu instrumentu piesaistē, un šo darbību rezultātā ir pieaugušas vai samazinājušās izmaksas par atkritumu apsaimniekošanu (<i>ja attiecināms</i>). <p>-Atkritumu apsaimniekošanas maksu apstiprina Pašvaldība. Citu atkritumu apsaimniekošanas izmaksu pieaugums vai samazinājums nav par pamatu atkritumu apsaimniekošanas maksas izmaiņām. Saņemot minēto Apsaimniekotāja ierosinājumu grozīt maksu, Pašvaldība izvērtē iesniegtā priekšlikuma pamatotību, ņemot vērā iesniegtos pamatojošos dokumentus (dokumentus, kas apliecina izmaiņu nepieciešamību un aprēķinus). Pašvaldība pēc maksas grozījumu projekta saņemšanas lemj par maksas noteikšanu saistošajos noteikumos noteiktajā kārtībā. Pašvaldība ir tiesīga priekšlikumu apmierināt pilnībā, apmierināt daļēji vai noraidīt. Gadījumā, ja tiek atzīts priekšlikums par izmaiņām maksā par pamatotu pilnībā vai daļēji, Pašvaldība apstiprina jaunu maksu, pēc tam parakstot vienošanos ar Apsaimniekotāju. Ja vienošanās par maksas izmaiņām netiek panākta saistošajos noteikumos noteiktajā laikā, tad Pašvaldības pienākums ir veikt jaunu iepirkuma procedūru apsaimniekotāja izvēlei. Šajā gadījumā Apsaimniekotājs turpina pakalpojuma sniegšanu Klientiem līdz jaunā sadzīves atkritumu apsaimniekotāja darbības uzsākšanai, piemērojot spēkā esošo maksu.</p> <p>-Klienti maksājumus veic saskaņā ar Līgumā noteiktu, vai saskaņā ar Līguma nosacījumiem mainītu atkritumu apsaimniekošanas maksu un Apsaimniekotājs nav tiesīgs pieprasīt no Klienta citu maksu vai papildu maksu vai atlīdzību par pakalpojuma sniegšanu. Maksājumu apmērs Klientam tiek noteikts ņemot vērā Klienta izvēlēto konteineru veidu (<i>vai atkritumu svaru, ja noteikta atkritumu svēršana</i>), konteineru iztukšošanas regularitāti un citiem noteikumiem, par kuriem Klients un Apsaimniekotājs ir vienojušies.</p> <p>-Klienta informēšana par atkritumu apsaimniekošanas maksas izmaiņām notiek šādā kārtībā:</p> <ul style="list-style-type: none"> Pašvaldība lēmumu par izmaiņām publicē pašvaldības mājaslapā internetā un pašvaldības informatīvajā izdevumā saistošajos noteikumos noteiktajā kārtībā Apstiprinātā maksa stājas spēkā pēc šī lēmuma publicēšanas 	<p>pret tarifu, kas iekļauts pēdējā spēkā esošajā maksā (uzrāda maksu).</p> <p>Praksē arī, ja degvielas cena mainās par 15%. Praksē degvielas cenu arī nosaka pamatojoties uz % pieaugumu salīdzinot ar situāciju uz Apsaimniekošanas līguma noslēgšanas brīdi, uzrādot konkrēto degvielas cenu.</p> <p>Praksē arī nosaka, ka piemērojot tarifu par sadzīves atkritumu apglabāšanu vai dabas resursu nodokli par sadzīves atkritumu apglabāšanu un attiecinot to uz vienu kubikmetru sadzīves atkritumu, puses piemēros koeficientu 0,18 vai 0,2.</p>
-------------------------	--	---

	<p>pašvaldības mājas lapā vai pašvaldības informatīvajā izdevumā saistošajos noteikumos noteiktajā termiņā.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Apsaimniekotājs rakstiski informē Klientus, iekļaujot informāciju rēķinā vai nosūtot vēstulē pa pastu saistošajos noteikumos noteiktajā termiņā pirms šo izmaiņu spēkā stāšanās brīža. <p>- Ja paredzēts, ka tiek noteikta atsevišķa maksa par atsevišķu veidu dalīti vākiem atkritumiem (kas nav iekļauta noteiktajā maksā), piemēram, liela izmēra atkritumu, sadzīvē radušos bīstamo atkritumu, ražošanas atkritumu, u.c., tad maksa tiek veikta par Apsaimniekotāja noteiktu cenu, par kuru tas informē Klientu pirms attiecīgā pakalpojuma sniegšanas uzsākšanu, un par kuru vienojas veikt šo atkritumu apsaimniekošanu.</p> <p>-Apsaimniekotāja norēķini ar apakšuzņēmējiem (atkritumu apglabātāju, atkritumu pārstrādātājiem, pēc vajadzības ar atkritumu uzglabātājiem un pārkrāvējiem) notiek attiecīgajos līgumos noteiktajā kārtībā.</p>	
<p>Apsaimniekošanas līguma darbības termiņu, tā spēkā esamību, izpildes kārtību, izmaiņu kārtību un izbeigšanas kārtību</p>	<p>Jāparedz, ka:</p> <p>-Apsaimniekošanas līgums stājas spēkā ar to dienu, kad to ir parakstījušas abas Puses un ir spēkā 5 gadus, t.i., līdz _____.gada _____(<i>diena, mēnesis</i>).</p> <p>-Apsaimniekotājam pēc šā Apsaimniekošanas līguma parakstīšanas ir pienākums veikt organizatoriskos pasākumus, kas nodrošinātu pakalpojuma sniegšanas uzsākšanu ar _____.gada _____(<i>diena, mēnesis</i>) (piemēram, 3 mēnešu laikā no šā Apsaimniekošanas līguma noslēgšanas brīža), pamatojoties uz pārņemtajām iepriekšējā apsaimniekotāja saistībām pret Klientiem līdz jaunu līgumu starp Apsaimniekotāju un Klientiem noslēgšanai;</p> <p>-Apsaimniekošanas līgumu var papildināt, grozīt vai izbeigt, Pusēm savstarpēji vienojoties. Jebkuras izmaiņas vai papildinājumi tiek noformēti rakstveidā un pēc to abpusējas parakstīšanas kļūst par Līguma neatņemamu sastāvdaļu;</p> <p>-Pašvaldība vienpusēji atkāpjas no Apsaimniekošanas līguma, ieturot atlikušo summu no Apsaimniekošanas līgumā noteiktā kredītiestādes (bankas) neatsaucamā beznosacījumu līguma izpildes nodrošinājuma (<i>ja attiecināms</i>),</p>	<p>Apsaimniekošanas pārtraukšana notiek tikai gadījumā, ja Pašvaldība normatīvajos aktos par publisko iepirkumu vai publisko un privāto partnerību noteiktā kārtībā ir noteikusi jaunu apsaimniekotāju un šis apsaimniekotājs pārņem saistības ar klientiem.</p> <p>Tā kā Iepirkumu procedūra ir gara, tad Pašvaldībai izdevīgāk Apsaimniekošanas līgumu slēgt uz ilgāku laiku, piemēram, 5 - 7</p>

	<p>šādos gadījumos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ja Apsaimniekotājs četru mēnešu laikā, pēc Apsaimniekošanas līguma noslēgšanas dienas ar Pasūtītāju, nav iesniedzis Pasūtītājam Valsts vides dienesta izsniegtu derīgu atļauju, kurā jābūt norādītām nolikumā (<i>ja attiecināms</i>) paredzētai darbībai atbilstošām atkritumu klasēm, kuru apsaimniekošana plānota; • ja Apsaimniekotājs nepilda Tehniskajā specifikācijā, Finanšu piedāvājumā (<i>ja attiecināms</i>) un/vai šajā Apsaimniekošanas līgumā noteiktās prasības, pārtrauc apsaimniekošanu vai veic to būtiski novirzoties no paredzētā apjoma, kvalitātes, termiņiem un Tehniskā piedāvājuma (<i>ja attiecināms</i>), tai skaitā, Apsaimniekotājs noteiktā termiņā (piemēram, 4 mēnešu laikā), kopš Apsaimniekošanas līguma spēkā stāšanās neuzsāk pakalpojumu sniegšanu. Ja Pašvaldība izmanto šīs tiesības, bet Apsaimniekotājs nepiekrīt Pašvaldības norādītās vienpusējās Apsaimniekošanas līguma atkāpšanās pamatojumam, tas var iesniegt prasību tiesā, taču tiesvedības uzsākšana nevar būt par pamatu apsaimniekošanas pienākumu nenodošanai citam Pašvaldības, likumā noteiktā kārtībā izvēlētam, apsaimniekotājam. <p>Par vēlmi atkāpties no Apsaimniekošanas līguma Pašvaldība paziņo Apsaimniekotājam rakstiski un Apsaimniekošanas līgums skaitās izbeigts paziņojumā norādītajā datumā, bet ne ātrāk kā nākamajā dienā pēc tam, kad Pasūtītājs būs noslēdzis jaunu līgumu ar citu Apsaimniekotāju normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ja Apsaimniekotājs saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir zaudējis tiesības sniegt Pakalpojumu (piemēram, ja Valsts vides dienests anulē atkritumu apsaimniekošanas atļauju, vai arī pēc šīs atļaujas pārskatīšanas Apsaimniekotājs nav tiesīgs sniegt Līgumā paredzētos pakalpojumus pilnā apmērā). <p>Par vēlmi atkāpties no Apsaimniekošanas līguma Pašvaldība paziņo Apsaimniekotājam rakstiski un Apsaimniekošanas līgums skaitās izbeigts nākamajā dienā pēc tiesību zaudēšanas sniegt pakalpojumu, bet ne ātrāk kā nākamajā dienā pēc tam, kad Pasūtītājs būs noslēdzis jaunu līgumu ar citu</p>	<p>gadiem, nevis uz 3 gadiem.</p> <p>Līguma nosacījumi var atšķirties, ja nav noteikts līguma nodrošinājums.</p> <p>Ja Apsaimniekošanas līgumā nav paredzēta līgumsoda ieturēšana no</p>
--	---	--

	<p>Apsaimniekotāju normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ja Pašvaldība ir ieguvusi informāciju no valsts institūcijām vai pieejamos publiskos reģistros, ka Apsaimniekotājam ir pasludināta maksātnespēja. <p>Par vēlmi atkāpties no Apsaimniekošanas līguma Pašvaldība paziņo Apsaimniekotājam rakstiski un Apsaimniekošanas līgums tiek izbeigts ar nākošo dienu pēc lēmuma par maksātnespējas procesa uzsākšanu un administratora iecelšanu, bet ne ātrāk kā nākamajā dienā pēc tam, kad Pasūtītājs būs noslēdzis jaunu līgumu ar citu Apsaimniekotāju normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Apsaimniekotājs apņemas rakstiski informēt Pašvaldību par Apsaimniekotāja maksātnespējas procedūras pieteikuma iesniegšanu, ko veikusi trešā persona, ne vēlāk kā 2 kalendārās dienas pēc attiecīgā paziņojuma saņemšanas.</p> <p>-Ja Pašvaldība vienpusēji atkāpjas no Apsaimniekošanas līguma, Apsaimniekotājs turpina veikt apsaimniekošanu Apsaimniekošanas līgumā noteiktajā apjomā līdz cita apsaimniekotāja darbības uzsākšanai, bet ne ilgāk kā trīs mēnešus (<i>praksē nosaka arī ne ilgāk kā 4 mēnešus</i>) pēc dienas, kad jaunais Apsaimniekotājs noslēdzis līgumu ar pašvaldību par attiecīgo pienākumu veikšanu.</p> <p>-Apsaimniekotājam ir tiesības vienpusēji atkāpties no Apsaimniekošanas līguma, paziņojot par to rakstiski Pašvaldībai ne vēlāk kā sešus mēnešus iepriekš pirms vēlamā Apsaimniekošanas līguma pārtraukšanas termiņa. Šādā gadījumā Pašvaldība ietur atlikušo summu no Apsaimniekošanas līgumā norādītās kredītiestādes (bankas) neatsaucamā beznosacījumu līguma izpildes nodrošinājuma. Vienpusēja atkāpšanās no Apsaimniekošanas līguma neatbrīvo Apsaimniekotāju no pienākuma turpināt sadzīves atkritumu apsaimniekošanu līdz jaunā apsaimniekotāja darbības uzsākšanai, bet ne ilgāk kā 180 dienas no paziņojuma par vienpusīgu Apsaimniekošanas līguma laušanu nosūtīšanas Pašvaldībai.</p> <p>- Apsaimniekošanas līguma darbības izbeigšanas gadījumā Apsaimniekotājs nodod informāciju par noslēgtajiem līgumiem ar Klientiem Pašvaldībai.</p> <p>-Apsaimniekošanas līguma izbeigšana pirms termiņa, nerada tiesības nevienai no</p>	<p>līguma nodrošinājuma par konkrētiem Apsaimniekotāja pārkāpumiem, tad var iekļaut arī nosacījumu, ka: Pašvaldība vienpusēji atkāpjas no Apsaimniekošanas līguma par atkārtotiem būtiskiem pārkāpumiem, ja pēc attiecīga brīdinājuma saņemšanas Apsaimniekošanas līgumā noteiktā termiņā (piemēram, vienas vai 10 darba dienu laikā) Apsaimniekotājs nav novērsis konstatētos pārkāpumus, kā arī nosacījumu, ka, ja ir konstatēti jebkuri 3 Apsaimniekošanas līguma pārkāpumi 6 mēnešu laikā, par kuriem Pašvaldība ir informējusi Apsaimniekotāju un tie Pašvaldības ieskatā ir vērtējami kā būtiski.</p>
--	--	---

	<p>Pusēm izvirzīt pretenzijas vai prasības pret otru Pusi par zaudējumiem, t.sk., neiegūtās peļņas atlīdzinājumu.</p>	
<p>Saistību izpildes garantijas summu, kā arī ieturējumu izdarīšanas kārtību</p>	<p><u>Jāparedz, ka:</u></p> <p>-Uz Apsaimniekošanas līguma noslēgšanas brīdi Apsaimniekotājs ir iesniedzis Pašvaldībai kredītiestādes (bankas) neatsaucamu beznosacījumu līguma izpildes nodrošinājumu šādā apmērā:_____(<i>piemēram, Apsaimniekošanas līguma izpildes nodrošinājumu nosaka vienam gadam un visam līguma periodam: apmēru vienam gadam nosaka, reizinot maksimālo līgumsoda summu par vienu pārkāpumu ar maksimāli pieļaujamo pārkāpumu skaitu, kas dod tiesības Pašvaldībai vienpusēji atkāpties no līguma, izpildes nodrošinājuma kopsummu nosaka reizinot izpildes nodrošinājumu vienam gadam ar kopējo gadu skaitu</i>), kas ir spēkā uz visu Apsaimniekošanas līguma darbības laiku.</p> <p>- Pašvaldība ir tiesīga izmantot saistību izpildes garantijas summu tikai ieturējumu veikšanai gadījumos un apmēros, kas norādīti Apsaimniekošanas līguma nosacījumos.</p> <p>-Uzskatāms, ka līgumsods ir piemērots Apsaimniekotājam, ja tas atbilstošā apmērā ir bijis norādīts Apsaimniekošanas līguma nosacījumos minētajā paziņojumā, gadījumā, ka Apsaimniekotājs nav novērsis ar minēto paziņojumu nosūtītajā Pašvaldības aktā konstatētās nepilnības, trūkumus vai novirzes no Apsaimniekošanas līguma izpildes Apsaimniekošanas līguma nosacījumos noteiktajā termiņā.</p>	
<p>Strīdu risināšanas kārtību</p>	<p><u>Jāparedz, ka:</u></p> <p>-Jebkuras nesaskaņas, domstarpības vai strīdi tiks risināti sarunās, kas tiks attiecīgi protokolētas.</p> <p>-Ja Līdzēji 20 kalendāro dienu laikā nespēj vienoties, strīds tiek risināts tiesā spēkā esošo normatīvo aktu noteiktajā kārtībā.</p>	

Nepārvarama vara	<p><u>Jāparedz, ka:</u></p> <p>-Līdzēji tiek atbrīvoti no atbildības par daļēju vai pilnīgu Apsaimniekošanas līgumā paredzēto saistību neizpildi, ja saistību neizpilde radusies nepārvaramu, ārkārtēja rakstura apstākļu rezultātā, kuru darbība sākusies pēc Apsaimniekošanas līguma parakstīšanas, un kurus Līdzēji nevarēja iepriekš ne paredzēt, ne novērst.</p> <p>-Pie šādiem apstākļiem pieskaitāmi – ugunsnelaime Apsaimniekotāja tehnisko līdzekļu izvietojuma vietā, dabas stihija pakalpojumu sniegšanas vietā, kas izslēdz iespēju pakalpojumu sniegšanai, likumdevēja, izpildinstitūciju, valsts amatpersonu, tiesu institūciju un pašvaldības pārvaldes institūciju darbība un to pieņemtie akti, kas tieši vai netieši attiecas un kādu no Līdzējiem un izslēdz vai būtiski ierobežo attiecīgā Līdzēja saistību izpildi Apsaimniekošanas līguma ietvaros.</p> <p>-Tam Līdzējam, kurš atsaucas uz nepārvaramu, ārkārtēja rakstura apstākļu darbību, nekavējoties par tiem rakstveida 3 kalendāro dienu laikā jāpaziņo otram Līdzējam, norādot iespējamo saistību izpildes termiņu.</p> <p>-Pēc pieprasījuma Apsaimniekošanas līguma nosacījumā minētais ziņojums ir jāpapildina ar izziņu, kuru izsniegusi kompetenta institūcija un kura satur ārkārtējo apstākļu darbības apstiprinājumu un to raksturojumu.</p> <p>-Ja nepārvaramu, ārkārtēja rakstura apstākļu dēļ Apsaimniekošanas līguma izpilde aizkavējas vairāk nekā par 30 kalendārām dienām, katram no Līdzējiem ir tiesības vienpusēji lauzt Apsaimniekošanas līgumu, paziņojot par to rakstiski otram Līdzējam. Ja Apsaimniekošanas līgums šādā kārtā tiek lauzts, nevienam no Līdzējiem nav tiesību pieprasīt no otras puses zaudējumu atlīdzību.</p>	
Citi noteikumi	<p><u>Jāparedz, ka:</u></p> <p>-Apsaimniekošanas līgums ir saistošs Pašvaldībai un Apsaimniekotājam, kā arī visām trešajām personām, kuras likumīgi pārņem viņu tiesības un pienākumus.</p> <p>- Līdzēji ir atbildīgi par Apsaimniekošanas līguma izpildi un zaudējumiem, kas radušies saistībā ar Apsaimniekošanas līguma nosacījumu neizpildi.</p> <p>-Jautājumi, kas nav noreglamentēti Apsaimniekošanas līgumā, tiek skatīti atbilstoši spēkā esošajiem Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem.</p>	

	<p>- Līdzējiem ir pienākums informēt vienu otru par izmaiņām, kas var ietekmēt Pakalpojuma sniegšanu (reorganizācija, streiki, u.c.), kā arī par rekvizītu maiņu.</p> <p>-Apsaimniekošanas līgums noformēts uzlapām un tam pievienoti Apsaimniekošanas līgumā norādītie pielikumi.</p> <p>-Apsaimniekošanas līgums parakstīts 2 eksemplāros, katrs uz___ (<i>lappušu skaits</i>) lapām, ar vienādu juridisku spēku, no kuriem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • viens glabājas pie Pašvaldības, • otrs glabājas pie Apsaimniekotāja, <p>- jānorāda Pašvaldības pilnvarotais pārstāvis un tā kontakti.</p> <p>-jānorāda Apsaimniekotāja pilnvarotais pārstāvis un tā kontakti.</p> <p>-Līdzēju pilnvarotie pārstāvji ir atbildīgi par Līguma izpildes uzraudzīšanu.</p> <p>-Līgums satur šādus pielikumus, kas ir Līguma neatņemama sastāvdaļa: (<i>norāda pielikumus, ja attiecināms</i>).</p>	
Līdzēju rekvizīti un paraksti	Norāda Pašvaldības un Apsaimniekotāja rekvizītus un abu pārstāvji parakstās	

5.3. Ieteikumi par starp atkritumu apsaimniekotāju un atkritumu radītāju vai valdītāju noslēdzamajiem atkritumu apsaimniekošanas līgumos iekļaujamajiem nosacījumiem

Šis līguma projekts ir kā ieteikumi, kas būtu jāņem vērā gan patērētājam, gan sadzīves atkritumu apsaimniekotājam, slēdzot līgumu par sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma sniegšanu. To nevajadzētu uzskatīt par līguma formas paraugu patērētājiem piedāvāto sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu sniegšanas līgumu sagatavošanā. Līguma projekti ar fiziskām personām un juridiskām personām var atšķirties, jo ar juridiskām personām var tikt slēgtas papildvienošanās par dažādu veidu dalīti vāktu atkritumu apsaimniekošanu, kas nav raksturīgi ar fiziskām personām, kā arī par konteineru novietošanas vietām lielās slēgtās teritorijās u.tml.

Šo ieteikumu pamatā pieņemta situācija, ka ir noteikta gan nešķirotu, gan dalīto atkritumu savākšana arī no viengimeņu mājās dzīvojošiem klientiem. Atsevišķi savācamo dalīto atkritumu veidi tiek noteikti atbilstoši Pašvaldību saistošajiem noteikumiem par atkritumu apsaimniekošanu.

Izstrādājot ieteikumus, iekļauti Patērētāju tiesību aizsardzības centra (avots: <http://www.ptac.gov.lv/lv/content/atkritumu-apsaimniekošanas-l-gums>) 2014.gada norādes, slēdzot līgumu par sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma sniegšanu, un izmantots arī SIA “ZAAO” līguma projekts (avots: SIA “ZAAO” vēstule Nr.1-25/211 no 25.09.2015.) ar atkritumu radītājiem vai valdītājiem, kas ir saskaņots ar Patērētāju tiesību aizsardzības centru, kas tādējādi uzskatāms par atkritumu radītāju vai valdītāju tiesību ievērojošu līguma projektu.

Būtiski ir ņemt vērā, ka līgums starp privātpersonām un atkritumu apsaimniekotāju ir civiltiesisks līgums, kura saturs ir atkarīgs tikai no slēdzējpušu ieskatiem, līdz ar to valsts pārvaldes iestādēm ir pēc iespējas jāsamazina sava līdzdalība līgumu noteikumu veidošanā. Ir ieteicams izstrādāt parauglīgumu ar vispārīgiem noteikumiem, ar kuriem tiek nodrošināta kā patērētāju tiesību ievērošana, atstājot iespēju vēlāk pusēm pašām vienoties par līgumu speciāliem noteikumiem. Ir vēlama šādi sagatavotā parauglīguma pievienošana iepirkuma procedūras un vai publiskās un privātās partnerības procedūras dokumentācijai, tādējādi no vienas puses nodrošinot, ka Apsaimniekotājs vienpusējā kārtībā neievieš patērētāja tiesību ierobežojošos nosacījumus, bet no otras puses ļaujot apsaimniekotājam un privātpersonai pašiem vienoties par viņu starpā noslēdzamā līguma nosacījumiem.

Līgumā par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu (turpmāk – Līgums) norāda:

(Līguma numurs)

(Līguma slēgšanas vieta)

(Datums)

	Komentāri, t.sk. Patērētāju tiesību aizsardzības centra ieteikumi
<p><u>Līgumslēdzējus</u> – klientu (PASŪTĪTĀJS) un attiecīgās atkritumu apsaimniekošanas teritorijas apsaimniekotāju (IZPILDĪTĀJS), kurš izvēlēts publisko iepirkumu vai publisko un privāto partnerību regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.</p> <p>Līguma slēdzēju datus: PASŪTĪTĀJA nosaukums/Vārds, Uzvārds; reģ.nr./personas kods; adrese; e-pasts; tālruna. Nr.; tālrunis informācijas saņemšanai; pakalpojuma samaksas kārtība, papildus noteikumi. IZPILDĪTĀJA dati: Sabiedrība ar ierobežotu atbildību „_____”, tās pilnvarotās personas (Vārds, Uzvārds) personā, kas rīkojas uz pilnvaras pamata (Izpildītāja dati var ietvert arī bankas konta numurus, uz kuriem jāpārskaita maksājumi), turpmāk kopā Puses, noslēdz līgumu par sekojošo:</p>	<p>Saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likuma (turpmāk – AAL) 16.panta 1.daļu patērētājam kā sadzīves atkritumu sākotnējam radītājam vai valdītājam jāpiedalās pašvaldības organizētajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanā, ievērojot normatīvos aktus par atkritumu apsaimniekošanu (arī pašvaldības izdotos saistošos noteikumus), noslēdzot līgumu par sadzīves atkritumu savākšanu un pārvadāšanu ar atkritumu apsaimniekotāju, kurš ir noslēdzis attiecīgu līgumu ar pašvaldību. Ievērojot AAL 18.panta septīto daļu, līgums starp atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma sniedzēju un pašvaldību tiek noslēgts</p>

	<p>uz laiku, kas nav īsāks par trim gadiem un nav ilgāks par septiņiem gadiem. Normatīvajos aktos par publisko un privāto partnerību noteiktajā kārtībā līgumu var slēgt uz laiku, kas nav ilgāks par 20 gadiem, tādējādi ierobežojot patērētāju izvēles brīvību noslēgt atkritumu apsaimniekošanas līgumu ar jebkuru sev vēlamu atkritumu apsaimniekotāju, taču samazina vides piesārņojumu, atslogojot autoceļus no papildus kravas transporta līdzekļiem, aizsargājot tiesības uz tīru vidi.</p> <p>Jau šajā sadaļā var ietvert visu kontaktinformāciju, tādā gadījumā to nevajag Līguma beigās.</p>
<p><u>Līguma priekšmetu</u></p> <p>-Ar šo līgumu PASŪTĪTĀJS pasūta un apmaksā, bet IZPILDĪTĀJS veic PASŪTĪTĀJA radīto un uzkrāto nešķirotu sadzīves atkritumu (turpmāk – NSA) un šķirotu jeb dalīto sadzīves atkritumu (turpmāk – ŠA) apsaimniekošanu, t.i., atkritumu savākšanu, uzglabāšanu, pārvadāšanu, apstrādi, pārstrādi vai apglabāšanu (turpmāk –Pakalpojumi), ievērojot Latvijas Republikas normatīvo aktu prasības atkritumu apsaimniekošanā un vides aizsardzībā, kā arī šī Līguma 1.pielikumā noteikto Pakalpojuma sniegšanas kārtību, no PASŪTĪTĀJA objekta(-tiem) saskaņā ar 2.pielikumā noteikto Pakalpojumu sniegšanas grafiku (turpmāk – Grafiks).</p> <p>-PASŪTĪTĀJS apņemas uzkrāt NSA (<i>atzīmē atbilstoši, saskaņā ar apsaimniekošanas nosacījumiem konkrētajā Pašvaldībā</i>):</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ IZPILDĪTĀJA piegādātā konteinerā; ☐ PASŪTĪTĀJA īpašumā esošā atkritumu konteinerā; ☐ IZPILDĪTĀJA piegādātā marķētā somā (maisā). <p>-PASŪTĪTĀJS apņemas uzkrāt ŠA (<i>atzīmē atbilstoši, saskaņā ar apsaimniekošanas nosacījumiem konkrētajā Pašvaldībā</i>):</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ IZPILDĪTĀJA piegādātā konteinerā; ☐ PASŪTĪTĀJA īpašumā esošā atkritumu konteinerā; 	<p>Saskaņā ar AAL 16.panta 1.daļas 2.punktu patērētājam kā sadzīves atkritumu sākotnējam radītājam vai valdītājam jāsedz visas izmaksas, kas saistītas ar viņa radīto sadzīves atkritumu, tai skaitā sadzīvē radušos bīstamo atkritumu, apsaimniekošanu (nostiprināts PAYT princips (Pay-As-You-Throw), saskaņā ar kuru, atkritumu radītājam jāmaksā par faktiski radīto atkritumu apjomu).</p> <p>Jāpievērš uzmanība, vai cenas līgumā ir norādītas ar visiem nodokļiem, t. sk., PVN.</p> <p>Būtiski noskaidrot, kā tiek aprēķināta maksa par atkritumu apsaimniekošanu – vai ņem vērā katra konkrētā pasūtītāja faktiski radīto atkritumu apjomu vai arī maksa par sadzīves atkritumu savākšanu un izvešanu tiek iekasēta, piemēram, atkarībā no nekustamajā īpašumā dzīvojošo personu skaita.</p> <p>Attiecībā uz viengimeņu mājām maksu par</p>

□ IZPILDĪTĀJA piegādātā marķētā somā (maisā).

- Ja PASŪTĪTĀJS apņemas uzkrāt atkritumus IZPILDĪTĀJA piegādātā konteinerā (-os), kas ir IZPILDĪTĀJA īpašums, tad PASŪTĪTĀJS pieņem šo (-os) konteineru (-us) bezatlīdzības lietošanā uz šī Līguma darbības laiku.

-Pakalpojuma sniegšanas kārtība, Pakalpojumu maksas aprēķins, samaksas kārtība, atkritumu savākšanas biežums, konteineru (somu, maisu) skaits, veids un tilpums, novietošanas adrese un vieta, somu un maisu piegādes veids, kā arī papildus pakalpojumu cenrādis, norādīts šī Līguma 1.pielikumā, ko Puses vienojoties paraksta Līguma slēgšanas brīdī, un tas kļūst par šī Līguma neatņemamu sastāvdaļu.

-*jānorāda Grafika nosūtīšanas kārtība un termiņi*, piemēram, Pašvaldības Saistošajos noteikumos noteiktajā termiņā (*jānorāda termiņš, ja tādi ir pieņemti*) vai, piemēram, divu nedēļu laikā no konteineru (-u) uzstādīšanas dienas (ja Puses nav vienojušās savādāk) šajā Līgumā noteiktajā adresē un vietā, IZPILDĪTĀJS nosūta PASŪTĪTĀJAM Grafiku, kurā norādīti atkritumu savākšanas datumi turpmākajam kalendārajam gadam. Grafiku nākamajam kalendārajam gadam IZPILDĪTĀJS nosūta PASŪTĪTĀJAM vismaz vienu nedēļu pirms nākamā kalendārā gada pirmās darba dienas. Ja PASŪTĪTĀJS četrpadsmit dienu laikā no Grafika saņemšanas dienas rakstveidā nav izteicis iebildumus par to, uzskatāms, ka tas stājies spēkā dienā, kad Grafiks tika nosūtīts PASŪTĪTĀJAM (pasta zīmogs vai elektroniskā pasta vēstules nosūtīšanas datums). Grafiks tiek pievienots šim Līgumam kā tā pielikums un kļūst par šī Līguma neatņemamu sastāvdaļu.

- Puses vienojas, ka Grafiks tiek ievērots, ja trīs dienu laikā pēc tajā noteiktā atkritumu savākšanas termiņa nav saņemta rakstiska pretenzija no PASŪTĪTĀJA. Minētais nosacījums neierobežo PASŪTĪTĀJA tiesības iesniegt pretenziju normatīvajos aktos noteiktajos termiņos.

-PASŪTĪTĀJA uzkrātie NSA un ŠA pēc iekraušanas IZPILDĪTĀJA transporta līdzeklī kļūst par IZPILDĪTĀJA īpašumu.

- IZPILDĪTĀJA konteineru vērtība ar pievienotās vērtības nodokli (turpmāk – PVN) normatīvajos aktos noteiktajā apmērā ir: (*jānorāda vērtības katra veida konteineriem, saskaņā ar Publiskā iepirkuma piedāvājumu (ja attiecināms) vai Saistošajiem noteikumiem*) 120 l__EUR; 240 l__EUR;1100 l__EUR;.....

-Puses var vienoties par citu šajā Līgumā neparedzētu, ar atkritumu apsaimniekošanu saistītu pakalpojumu sniegšanu, tai skaitā, atsevišķu veidu dalīti vāktu atkritumu savākšanu. Par šī pakalpojuma sniegšanas kārtību Puses vienojas atsevišķi. Maksa par šo pakalpojumu nosakāma saskaņā ar IZPILDĪTĀJA apstiprinātu cenrādi.

atkritumu apsaimniekošanu nosaka par atkritumu apjomu vai svaru, bet nav pamata piesaistīt attiecīgo maksu deklarēto personu skaitam, jo maksa par atkritumu savākšanu un izvešanu individuālajās mājās var būt atkarīga vienīgi no apsaimniekoto atkritumu faktiskā apjoma. Līdz grozījumiem Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likumā daudzdzīvokļu mājās, ņemot vērā to, ka atkritumu apjoms katram dzīvoklim nav nosakāms, maksu drīkstēja sadalīt vienlīdzīgi starp visām mājā deklarētajām personām, un to bija tiesīgs darīt daudzdzīvokļu mājas apsaimniekotājs. Atkarībā no daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieku kopības (dzīvokļu īpašnieku) izvēlētajās apsaimniekošanas formas maksas par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu noteikšanas kārtība var atšķirties.

Jāievēro, ka ieteicams juridiskai personai jeb komersantam maksu par sniegto atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu aprēķināta par konkrētā atkritumu radītāja vai valdītāja faktiski radīto atkritumu daudzumu, nevis par vidēji aprēķināto vienas personas saražoto atkritumu daudzumu, un to komersantiem, kas atrodas daudzdzīvokļu mājās, var panākt nosakot, ka jānodrošina atsevišķs konteiners (ja nepieciešams, tad pat slēdzams).

Jāpievērš uzmanība, vai un kāds līgumā ir noteikts atkritumu izvešanas biežums un grafiks, savākšanas veids (ar konteineriem, maisiem vai somām vai ieberot, piemēram, lapas no kaudzes), konteineru, maisu, somu tilpums, rēķina nosūtīšanas veids un termiņi, samaksas termiņi, adrese, kurā ir jāveic pakalpojums, un abu pušu

	<p>saskaņota konteineru, somas vai maisu novietošanas vieta, pasūtītāja saziņas un informēšanas veids u.c.</p>
<p><u>Pasūtītāja tiesības un pienākumus</u></p> <p>PASŪTĪTĀJAM ir pienākums:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nodrošināt NSA un ŠA uzkrāšanu ar IZPILDĪTĀJU šajā Līgumā saskaņotā (-os) konteinerā (-os) un/vai somās un/vai maisos, kas novietoti šajā Līgumā noteiktajā adresē un vietā. -veikt šajā Līgumā noteiktos maksājumus noteiktajā termiņā un kārtībā. -uzturēt kārtībā savā īpašumā vai valdījumā esošos pievadceļus, nodrošinot IZPILDĪTĀJA autotransportam un tā apkalpojošam personālam netraucētu piekļušanu konteineram (-iem) (somām, maisiem) Grafikā noteiktajās to savākšanas dienās (atbilstošs PASŪTĪTĀJA īpašumā vai valdījumā esošo ceļu, ielas stāvoklis, neatkarīgi no laika apstākļiem). Ja ceļa segums ir neapmierinošs vai ir slēgta transporta kustība, tad PASŪTĪTĀJS vismaz vienu darba dienu pirms Grafikā noteiktās atkritumu savākšanas dienas informē IZPILDĪTĀJU. PASŪTĪTĀJS nekavējoties paziņo IZPILDĪTĀJAM par atkritumu savākšanas pārtraukšanas termiņu vai arī norāda transporta kustības rezerves maršrutu. Prasības neievērošanas gadījumā atkritumi var netikt savākti, bet Puses vienojas par citu atkritumu savākšanas dienu. 1.1.1. <i>Jānorāda dalīti vāktu atkritumu iztukšošanas biežums, saskaņā ar Saistošiem noteikumiem vai Iepirkuma Tehnisko specifikāciju, piemēram, ievērot, ka ŠA somas (maisus, konteineru) iztukšošana no viengimeņu mājām (privātmājām) ir paredzēta Grafikā noteiktā dienā, ne retāk kā vienu reizi mēnesī, izņemot bioloģiski noārdāmo virtuves atkritumu izvešanu, kas notiek ne retāk kā vienu reizi nedēļā, ja puses nav vienojušās biežāk.</i> 1.1.2. <i>Jānorāda dalīti vāktu atkritumu iztukšošanas biežums, saskaņā ar Saistošiem noteikumiem vai Iepirkuma Tehnisko specifikāciju, piemēram, ievērot, ka ŠA konteineru iztukšošana no daudzdzīvokļu māju punktiem un punktiem pie pašvaldības iestādēm ir paredzēta ne retāk kā vienu reizi mēnesī, izņemot bioloģisko noārdāmo virtuves atkritumu izvešanu, kas notiek ne retāk kā vienu reizi nedēļā, ja puses nav vienojušās biežāk.</i> - <i>jānorāda atkritumu savākšanas un konteineru (somu) tukšošanas kārtība, piemēram, nodrošināt, ka konteiners (-i) (somas, maisi) Grafikā noteiktajās atkritumu savākšanas dienās (norāda laiku) piemēram, no plkst. 8:00 atrodas šajā Līgumā noteiktajā vietā, piemēram, konteiners atrodas piebraucamā ceļa vai ielas malā, ne tālāk kā piecus metrus no ceļa viduslīnijas, kur tas netraucē gājēju un transporta līdzekļu kustību. PASŪTĪTĀJAM jānodrošina, lai konteiners (-i) (somas) pēc</i> 	<p><i>Pasūtītājs ir atbildīgs par sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma sniedzēja informēšanu tikai gadījumos, kad zemes rakšanas darbi, komunikāciju remonts u.c. notiek pasūtītāja īpašumā. Nevar uzlikt pienākumu pasūtītājam attiecībā uz pašvaldības pārziņā esošo infrastruktūru remontiem pirms katras atkritumu izvešanas reizes pārliedzināties, ka pakalpojuma sniedzējs ar savu transportu varēs piebraukt pie konkrētā īpašuma. Saskaņā ar likuma „Par pašvaldībām” 15.panta pirmās daļas 2.punktu viena no pašvaldības autonomajām funkcijām ir gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību, tostarp par ielu, ceļu un laukumu būvniecību, rekonstruēšanu un uzturēšanu. Tādējādi no minētās tiesību normas izriet, ka ceļu uzturēšana ir pašvaldības, nevis katra atsevišķa iedzīvotāja kompetencē, turklāt var pastāvēt gadījumi, kad iedzīvotāji nav informēti, ka konkrētajā dienā notiks kāda ceļa, pa kuru pārvietojas pakalpojuma sniedzēja transports, remonts.</i></p> <p><i>Ieteicams norādīt ar Pašvaldību saskaņotās atkritumu savākšanas dienas un laikus.</i></p> <p><i>Jāievēro, ja Pasūtītājam tiek noteiktas prasības par konteineru novietošanu konkrētā</i></p>

iztukšošanas tīktu novietots tā atpakaļ pastāvīgajā atrašanās vietā. NSA vai dalīti vāktu atkritumu savākšanas diena ir pilna kalendārā diena, ja puses nav vienojušās savādāk. PASŪTĪTĀJAM jānodrošina, lai konteiners, kas ikdienā tiek slēgts, Grafikā paredzētajā tukšošanas dienā tīktu atslēgts (*konteineru atslēgšanas kārtība var būt savādāka, ja tas paredzēts Saistošajos noteikumos vai Iepirkuma Tehniskā specifikācijā, piemēram, ka bioloģisko atkritumu savākšanas konteineri pie daudzdzīvokļu mājām ir pieslēgti pie statņa un atslēga var atrasties pie Izpildītāja, kas to atslēdz*). PASŪTĪTĀJAM ir pienākums nodrošināt IZPILDĪTĀJA autotransportam un tā apkalpojošam personālam netraucētu piekļušanu konteineram, kas novietots pagalmā vai slēgtā teritorijā. Prasības neievērošanas gadījumā, konteineri Grafikā paredzētajā iztukšošanas dienā jānovieto ārpus pagalma vai slēgtās teritorijas. 1100 litru tilpuma konteineru pārvietošanu atļauts veikt, to iepriekš saskaņojot ar IZPILDĪTĀJU. Ja IZPILDĪTĀJS PASŪTĪTĀJA vainas dēļ, saskaņā ar iepriekš minētiem nosacījumiem, nespēj izpildīt līgumā paredzētās saistības attiecībā uz NSA, PASŪTĪTĀJS apmaksā IZPILDĪTĀJA veikto darbu, kas ir līdzvērtīgs šajā Līgumā noteiktajai vienreizējai NSA konteineru tukšošanas maksai (vai attiecībā uz ŠA, vienreizējai maksai par dalīto atkritumu savākšanu, ja tāda ir noteikta).

- PASŪTĪTĀJS ir atbildīgs par konteineru novietošanas vietas saskaņošanu ar konkrētā nekustamā īpašuma īpašnieku gadījumā, ja nekustamais īpašums, kurā paredzēta konteineru novietošana, nepieder PASŪTĪTĀJAM. PASŪTĪTĀJS atlīdzina visus IZPILDĪTĀJA zaudējumus gadījumā, ja PASŪTĪTĀJA norādītā konteineru novietošanas vieta nav bijusi saskaņota ar nekustamā īpašuma īpašnieku un, pamatojoties uz nekustamā īpašuma īpašnieka pieprasījumu, IZPILDĪTĀJS ir bijis spiests pārvietot PASŪTĪTĀJA lietošanā nodoto konteineru uz citu vietu.

-Ja atkritumu savākšana nav nepieciešama Grafikā paredzētajā datumā, PASŪTĪTĀJAM jābrīdina IZPILDĪTĀJS norādītajā termiņā, piemēram, vienu darba dienu pirms Grafikā paredzētās iztukšošanas reizes līdz plkst. 12:00, pretējā gadījumā samaksa jāveic Līgumā paredzētajā kārtībā. Šis nosacījums var tikt vērtēts divējādi, no vienas puses tas samazina liekas izmaksas Pasūtītājam, ja atkritumi nerodas, un ietaupa izmaksas Izpildītājam, taču no otras puses šis nosacījums var kalpot par iemeslu Pasūtītājam izvairīties no atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma, bieži atsakot savākšanu.

- nepieļaut NSA konteineru ievietošanu:

1.1.3. atkritumus, kuri saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.302 "Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus" tiek klasificēti kā bīstami

vietā, tad šādi pat nosacījumi jāpiemēro arī Izpildītājam, ka tā darbinieki pēc iztukšošanas arī novietos konteineri turpat, kur paņēma, nevis atstās, kur pagadās.

Jāievēro, ja Izpildītājam tiek noteikta diennakts pasūtījuma izpildei, tad no Pasūtītāja nevar prasīt, lai Pasūtītājs konteineri pēc iztukšošanas nekavējoties novietotu atpakaļ tā pastāvīgajā atrašanās vietā.

Jāievēro, ka nosakot aizliegumus, ko nedrīkst ieviest NSA konteinerā, jāpieāvā alternatīva, kur to drīkst mest vai kam nodot.

Līgumsodam jābūt pamatotam. Vērtējot līgumsoda apmēru, jāievēro labticīguma prasības, kā arī tas, ka līgumsoda apmērs nedrīkst būt tāds, kas nostāda Pasūtītāju neizdevīgā stāvoklī, t.i., līgumsods nedrīkst būt „paverdzinošs” vai nesamērīgi liels.

Gadījumā, ja Pasūtītājs izmanto viņam lietošanā nodoto konteineri tam paredzētajiem mērķiem kā čakls un kārtīgs saimnieks, ievēro pienācīgu uzmanību, nerīkojas ar ļaunu nolūku, tad viņš neatbild par konteineru bojāeju, zaudējumu vai bojājumu, kas radusies viņa vai trešo personu dēļ. Pasūtītājs ir atbildīgs vienīgi par tiešiem un netiešiem zaudējumiem, kas radusies, konteineri nepareizi lietojot vai uzturot. Izpildītājam

atkritumi (t.sk., medicīniska un veterināra rakstura atkritumus, dzīvsudraba lampas, baterijas, sprāgstošus un pašuzliesmojošus savienojumus, toksiskas vielas);

1.1.4. karstus pelnus un izdedžus;

1.1.5. akmeņus, celtniecības atkritumus un būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumus, kas pārsniedz maksimālo piejaukuma apjomu;

1.1.6. liela izmēra atkritumus, t.sk. autotransporta riepas;

1.1.7. šķidros atkritumus.

Zeme, atzdesēti pelni un izdedži, koku zari, akmeņi, celtniecības atkritumi un būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumi, kokmateriālu zāģēšanas atkritumi, lapas lapkritī kopumā nedrīkst veidot vairāk nekā (*norāda pieļaujamo procentu*), piemēram, 10% no NSA konteineru tilpuma vai masas (*šāds nosacījums ietverts, lai konteiners nekļūtu pārlietu smags un, lai nesabojātu konteineru, Izpildītāja atkritumu savākšanas transporta līdzekli vai to aprīkojumu*).

-Jānorāda kārtība, kādā nododami vai savācami iepriekš minētie NSA konteinerā ievietot aizliegtie atkritumi, saskaņā ar Saistošajiem noteikumiem, atkritumu apsaimniekošanas reģionālajiem plāniem u.c. normatīvajiem dokumentiem. Piemēram, akmeņus, celtniecības, būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumus; šķidros atkritumus un atzdesētus pelnus un izdedžus, IZPILDĪTĀJS pieņem pēc PASŪTĪTĀJA speciāla pieteikuma par atsevišķu samaksu, saskaņā ar IZPILDĪTĀJA cenrādi un IZPILDĪTĀJA noteiktā kārtībā. Piemēram, atkritumus, kuri saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.302 tiek klasificēti kā bīstami atkritumi un liela izmēra atkritumus, IZPILDĪTĀJS bez papildus maksas izvedīs ar Pašvaldību saskaņotā maršrutā, kas pievienots šim Līgumam un pēc šim Līgumam pievienotā Grafika, ne retāk kā vienu reizi ceturksnī (*ja Saistošajos noteikumos vai Tehniskajā specifikācijā tā paredzēts*). Ja PASŪTĪTĀJS vēlas, lai atkritumus, kuri saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.302 tiek klasificēti kā bīstami atkritumi un liela izmēra atkritumus IZPILDĪTĀJS savāc ārpus Grafika PASŪTĪTĀJAM izdevīgā vietā un laikā, tad IZPILDĪTĀJS tos pieņem pēc PASŪTĪTĀJA speciāla pieteikuma par atsevišķu samaksu, saskaņā ar IZPILDĪTĀJA cenrādi un IZPILDĪTĀJA noteiktā kārtībā.

-nepieļaut NSA blietēšanu konteinerā,

-nepieļaut konteineru bojāšanu, pazušānu un izmantošanu citiem mērķiem atbilstoši tam, kā tas būtu sagaidāms no krietna un rūpīga saimnieka;

- nepieļaut atkritumu dedzināšanu konteinerā;

-norādīt pieļaujamo atkritumu svaru, atbilstoši konteineru tehniskajam raksturojumam, kravas

jānodrošina pietiekami pierādījumi par to, ka Pasūtītājam konkrētajā gadījumā ir zaudējumu atlīdzināšanas pienākums, proti, jāpamato zaudējumu atlīdzības prasības apmierināšanai vajadzīgos priekšnoteikumus.

Līgumā būtu jānorāda pieļaujamā piemaisījumu norma – vai nav pieļaujams ievietot atkritumu konteinerā pat nelielu daudzumu no uzskaitītajiem atkritumiem, piemēram, neliels daudzums smilšu vai lapu.

Jāiekļauj arī norādījumi kā tiek fiksēti piejaukumi. Kaut gan vairumā gadījumu piejaukumus pirms izkraušanas savākšanas transporta līdzeklī var pārlicinoši fiksēt tikai no konteineru virspuses un caurspīdīgu maisu sāniem. Visbiežāk piejaukumus fiksē, kad atkritumi ir izbērti savākšanas transporta līdzeklī, vai atkritumiem nonākot uz atkritumu pirmapstrādes šķirošanas līnijām.

auto celospējai, plānotajam maršrutam un Iepirkumu Tehniskajā specifikācijā noteiktajam (ja attiecināms) un c., ja nepieciešams) piemēram, nepieļaut, ka atkritumu svars, kas tiek ievietots 120 litru konteinerā pārsniedz 60 kg, 240 l - 80 kg; 1100 l - 450 kg.

- norādīt kārtību kādā jārisina pārkāpumi par konteineru bojājumiem, piemēram, ja PASŪTĪTĀJS pieņēmis lietošanā IZPILDĪTĀJA konteineri un, ja konteiners tiek bojāts, to nepareizi ekspluatējot vai pārkāpjot Līguma noteikumus, un bojājums radies PASŪTĪTĀJA vainas dēļ, tajā skaitā PASŪTĪTĀJA vieglas neuzmanības dēļ, bojātā konteineru remonts un nomaiņa notiek uz PASŪTĪTĀJA rēķina. Konteineru bojāšanas gadījumā IZPILDĪTĀJS sastāda aktu, pieaicinot PASŪTĪTĀJU PASŪTĪTĀJAM ērtākā veidā (pēc vienošanās šajā Līgumā), piemēram, telefoniski. Ja PASŪTĪTĀJS neierodas uz akta sastādīšanu noteiktā laikā, piemēram, desmit minūšu laikā no brīža, kad PASŪTĪTĀJS ir ticis aicināts (t.sk. nav sasniedzams pa tālruni), vai atsakās parakstīt sastādīto aktu, tad IZPILDĪTĀJS nosūta PASŪTĪTĀJAM vienpusēji sastādīto aktu kopā ar attiecīgā pārkāpuma fotouzņēmumu PASŪTĪTĀJAM ērtākajā veidā, par ko ir Puses vienojušās Līgumā, piemēram, pa pastu.

- norādīt kārtību dalīti vākto atkritumu savākšanai (katra veida dalīto atkritumu savākšanas niansas, t.sk. pieļaujamie un aizliedzamie atkritumu veidi var tikt norādīti šī Līguma pielikumā) PASŪTĪTĀJAM ir pienākums nepieļaut ŠA konteineros (somās, maisos) ievietot jebkāda cita veida atkritumus (piemēram, ŠA pieļaujamais piemaisījums, izņemot bīstamie atkritumi, var būt līdz 5% no ŠA konteineru (somu, maisa) tilpuma vai svara, ja puses nav vienojušās savādāk). Ja piemaisījumi pārsniedz pieļaujamo un PASŪTĪTĀJS nav bijis uz vietas un tos novērsis, tad ŠA var netikt savākti. Piemaisījumu fakts visos gadījumos tiek apliecināts, veicot fotouzņēmumu un sastādot aktu.

- norādīt kārtību kādā jārisina pārkāpumi par IZPILDĪTĀJA transportlīdzekļu vai to aprīkojuma bojājumiem, piemēram, ja PASŪTĪTĀJS nav ievērojis šajā Līgumā noteiktās prasības par NSA ievietošanu konteinerā, kā arī prasības par konteineru novietošanu iztukšošanai, kā rezultātā ir bojāti IZPILDĪTĀJA transportlīdzekļi vai to aprīkojums, piemērojama tā pati zaudējumu konstatēšanas un atlīdzināšanas kārtība kā par konteineru bojājumiem. Par neatbilstošu atkritumu ievietošanu NSA konteinerā PASŪTĪTĀJAM tiek piemērots līgumsods, kura apmēru, jānosaka atbilstoši darbībām, kas saistītas ar neatbilstošu atkritumu nogādāšanu atbilstošajā vietā (jānorāda

Kārtība kādā jārisina pārkāpumi par konteineru bojājumiem var tikt noteikta Iepirkumu procedūrā un var, piemēram, paredzēt, ka visi riski par konteineru bojājumiem jāuzņemas Izpildītājam, izmaksas (piemēram, konteineru apdrošināšana) iekļaujot piedāvātajā maksā par atkritumu apsaimniekošanu.

Piemaisījumu pieļaujamo normu dalīti vāktos atkritumos var arī nenoteikt, it īpaši, ja to savākšana ir bez maksas, proti, aizliedzot jebkādas piejaukumus. Vai arī var noteikt atkritumu veidus, kas nedrīkst būt kā piemaisījumi katram dalīto atkritumu veidam atsevišķi. Piemēram, papīra atkritumos nedrīkst būt stikls u.tml.

<p><i>līgumsoda apmērs: ___EUR) par katru konstatēto pārkāpumu.</i></p> <p><i>- norādīt kārtību kādā jārisina gadījumi par konteineru pazušanu, piemēram, ja PASŪTĪTĀJS pieņēmis lietošanā IZPILDĪTĀJA konteineri un, ja kontainers ir pazudis, tad PASŪTĪTĀJS atlīdzina IZPILDĪTĀJAM konteineru atjaunošanas izdevumus, atbilstoši šajā Līgumā norādītai konteineru vērtībai, ja pie tā ir vainojams PASŪTĪTĀJS, kurš attiecībā uz konteineru saglabāšanu nav ievērojis tādu rūpību un čaklumu, kāda būtu sagaidāma no krietna un rūpīga saimnieka. Konteineru vērtības atlīdzināšana ir veicama gadījumā, ja par konkrēto faktu nav uzsākts kriminālprocess vai administratīvā pārkāpuma lietvedība vai arī konkrētajā gadījumā nav izdevies noskaidrot vainīgo personu.</i></p> <p><i>- norādīt kārtību kādā PASŪTĪTĀJAM jāinformē IZPILDĪTĀJS par tā rekvizītu maiņu, piemēram, jāinformē desmit dienu laikā no to maiņas, pretējā gadījumā IZPILDĪTĀJS nenes atbildību par PASŪTĪTĀJA rekvizītu pareizību.</i></p> <p><i>- norādīt kārtību kādā PASŪTĪTĀJAM ir tiesības un pienākums veikt izmaiņas Līguma noteikumos, piemēram, PASŪTĪTĀJAM ir tiesības un pienākums pieprasīt mainīt Pakalpojuma sniegšanas kārtību attiecībā uz konteineru skaitu, tilpumu un izvešanas biežumu, ņemot vērā faktiski uzkrāto atkritumu daudzumu, rakstiski iesniedzot pieteikumu IZPILDĪTĀJAM.</i></p> <p><i>- PASŪTĪTĀJAM ir tiesības iepazīties ar visiem pierādījumiem (fotoattēliem, kuros fiksēts uzņemšanas datums un laiks), kas apliecina pārkāpumus.</i></p> <p><i>-Ja IZPILDĪTĀJS ir pārkāpis šī līguma noteikumus, tad PASŪTĪTĀJAM ir tiesības pieteikt pretenzijas IZPILDĪTĀJAM.</i></p>	
<p><u>Izpildītāja tiesības un pienākumi</u></p> <p>IZPILDĪTĀJAM ir pienākums:</p> <p>-sniegt Pakalpojumu kvalitatīvi, ievērojot šī Līguma noteikumus, pašvaldības saistošos noteikumus par atkritumu apsaimniekošanu, kā arī citus normatīvos aktus atkritumu apsaimniekošanas un vides aizsardzības jomā;</p> <p>-sniegt Pakalpojumu, ievērojot Grafiku un maršrutu, nosūtot Grafiku PASŪTĪTĀJAM ērtākā veidā, kā noteikts šajā Līgumā (jānorāda nosūtīšanas termiņš);</p> <p>- uz sava rēķina veikt konteineru novietošanu, ŠA somu (mais) izsniegšanu PASŪTĪTĀJAM (ja šādi ir noteikts Iepirkuma Tehniskā specifikācijā. Ja par šo Pakalpojumu ir paredzēta maksa, tad</p>	<p><i>Atbilstoši Patērētāju tiesību aizsardzības likuma (turpmāk – PTAL) 27.panta pirmajai daļai patērētājs ir tiesīgs pieteikt prasījumu pakalpojuma sniedzējam par pakalpojuma neatbilstību līguma noteikumiem divu gadu laikā no pakalpojuma saņemšanas dienas. Līdz ar to līguma noteikumi, atbilstoši kuriem patērētājs atsakās no savām likumīgajām tiesībām, ir vērtējams kā netaisnīgs līguma noteikums. Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu sniedzējs, ievērojot pakalpojuma</i></p>

jānorāda kārtība par piegādi un maksāšanas kārtība). Jānorāda konteineru (somu, maisu) piegādes termiņš, piemēram, vienas nedēļas laikā vai viena mēneša laikā (ja puses nevienojas savādāk) pēc tam, kad šo Līgumu ir parakstījušas abas puses, kā arī jānorāda pakalpojuma pieņemšanas kārtība.

-uz sava rēķina veikt konteineru novietošanas vietas un tās apkārtnes sakopšanu, ja piesārņojums radies IZPILDĪTĀJA vainas dēļ.

-savlaicīgi veikt konteineru remontu un tā nomaiņu par saviem līdzekļiem, ja konteineru bojājumi radušies IZPILDĪTĀJA vainas dēļ un PASŪTĪTĀJS pilda šī Līguma saistības (*jānorāda termiņš, piemēram, 24 stundu laikā*);

-organizēt PASŪTĪTĀJA uzkrāto NSA svēršanu, lai noteiktu šajā Līgumā norādīto pieļaujamo atkritumu svaru, un vizuālo novērtēšanu, un sastādīt aktu par konteineru lietošanas pārkāpumu.

- *norādīt kārtību kādā jārīcina gadījumi par Grafika neievērošanu, piemēram,*

-IZPILDĪTĀJAM ir tiesības nesavākt atkritumus Grafikā norādītajā datumā, ja:

- Atbilstoši pašvaldības sniegtajai informācijai maršrutā esošā ceļa seguma stāvoklis ir neatbilstošs tā transporta līdzekļiem un var radīt risku PASŪTĪTĀJA, IZPILDĪTĀJA vai trešo personu īpašumam, un cita piekļūšana PASŪTĪTĀJA īpašumam Grafikā norādītajā dienā nav iespējama. Šajā gadījumā IZPILDĪTĀJAM ir pienākums sniegt pakalpojumu ne vēlāk kā tajā dienā, kad pašvaldība vai ceļa īpašnieks (ja atšķiras) nodrošinās drošu piebraukšanu PASŪTĪTĀJA konteineru atrašanās vietai.
- NSA svars konteinerā pārsniedz šajā Līgumā norādīto pieļaujamo atkritumu svaru vai konteinerā ir ievietoti šajā Līgumā norādītie ievietot konteinerā aizliegtie atkritumi un PASŪTĪTĀJS to nav novērsis Līgumā atrunātajā kārtībā. Šajā gadījumā IZPILDĪTĀJAM ir pienākums sniegt pakalpojumu Grafikā turpmāk paredzētajā termiņā vai atsevišķi vienojoties ar PASŪTĪTĀJU.
- ja PASŪTĪTĀJS nav savlaicīgi veicis maksājumus par sniegtajiem pakalpojumiem saskaņā ar šajā Līgumā noteikto. Šajā gadījumā IZPILDĪTĀJAM ir tiesības nesniegt pakalpojumu līdz brīdim, kamēr PASŪTĪTĀJS neveiks visus maksājumus par iepriekš sniegtajiem pakalpojumiem

-IZPILDĪTĀJAM ir tiesības pārtraukt Pakalpojuma sniegšanu, ja PASŪTĪTĀJS neizpilda šī Līguma prasības, informējot par to PASŪTĪTĀJU un IZPILDĪTĀJAM ir tiesības informēt Pašvaldību par pakalpojuma sniegšanas pārtraukšanu. Visus nepieciešamos darbus Pakalpojuma

*specifiku un to, ka strīdi par pakalpojuma izpildi un tā kvalitāti pierādījumu dēļ risināmi iespējami ātrāk pēc neizpildes/nekvalitatīvas izpildes konstatēšanas brīža, līgumā ieteikuma veidā var **aicināt** patērētāju par pakalpojuma neizpildi/nekvalitatīvi izpildi vērsties uzreiz pēc šāda fakta konstatēšanas.*

Svarīgi, lai līgumā būtu atrunāta kārtība, kādā patērētājs tiek informēts par izmaiņām atkritumu izvešanas Grafikā.

atjaunošanai finansē PASŪTĪTĀJS.

-ja PASŪTĪTĀJS ir izpildījis savas Līgumā noteiktās saistības, IZPILDĪTĀJS par Pakalpojuma nesniegšanu Grafikā paredzētajā laikā, sākot no otrās dienas (ja Puses nav vienojušās savādāk) pēc Grafika neievērošanas, maksā PASŪTĪTĀJAM līgumsodu par katru nokavēto dienu 0.5% apmērā no laikus nesniegto Pakalpojumu izmaksām, par kādām Puses vienojušās šajā Līgumā.

-IZPILDĪTĀJAM ir tiesības mainīt Grafiku, par to PASŪTĪTĀJAM ērtākajā veidā, piemēram, rakstiski, paziņojot PASŪTĪTĀJAM vismaz vienu nedēļu iepriekš.

-Ja IZPILDĪTĀJS tehnisku iemeslu dēļ (piemēram, specializēta transportlīdzekļa bojājums, avārija) vai laikapstākļu dēļ nespēj nodrošināt Pakalpojuma sniegšanu konkrētajā datumā, tad IZPILDĪTĀJS to izpilda ne vēlāk kā nākamajā dienā vai Pusēm savstarpēji vienojoties par citiem termiņiem, nekavējoties informējot PASŪTĪTĀJU par izmaiņām Grafikā PASŪTĪTĀJAM ērtākajā saziņas veidā, kāds ir norādīts šajā Līgumā un ievietojot attiecīgo informāciju IZPILDĪTĀJA vai Pašvaldības mājaslapā internetā.

- Pamatojoties uz PASŪTĪTĀJA pieteikumu par izmaiņām Līguma noteikumos, IZPILDĪTĀJAM ir pienākums sniegt rakstisku atbildi par kārtību kādā var nodrošināt attiecīgās izmaiņas.

-IZPILDĪTĀJS apņemas saudzīgi izturēties pret PASŪTĪTĀJA objektiem – ēkām, būvēm, labiekārtojumu, zaļo zonu, apstādījumiem, apstādījumu elementiem, sētām un iežogojumiem.

-Jānorāda kārtība kādā tiek risināti gadījumi par atkritumu papildapjomiem, piemēram:

- IZPILDĪTĀJS veic papildus NSA savākšanu (atkritumi, kas atrodas konteinerā virs tā normālā piepildījuma (konteinerā vāks nepieguļ konteinerā pamatnei) vai tieši blakus konteineram), par šo atkritumu savākšanu aprēķinot papildus samaksu atbilstoši pašvaldības apstiprinātam atkritumu apsaimniekošanas maksas apmēram;
vai
- NSA papildu apjoms konteinerā tukšošanas dienā tiks savākts tikai tad, ja tiks ievietots priekšapmaksas marķētā maisā, ko var iegādāties pie IZPILDĪTĀJA. *Jānorāda maisa iegādes kārtība.* Ja IZPILDĪTĀJS konstatē, ka kādā no PASŪTĪTĀJA objektiem regulāri ir NSA papildapjomi, kuri nav ievietoti priekšapmaksas marķētā maisā, tad IZPILDĪTĀJAM ir tiesības rakstiskā veidā ieteikt PASŪTĪTĀJAM palielināt NSA izvešanas biežumu, konteineru skaitu vai tilpumu;
vai
- IZPILDĪTĀJS nesavāc papildapjomus, kas novietoti blakus konteineram. Ja IZPILDĪTĀJS konstatē, ka kādā no PASŪTĪTĀJA objektiem regulāri ir NSA papildapjomi, tad

<p>IZPILDĪTĀJAM ir tiesības rakstiskā veidā ieteikt PASŪTĪTĀJAM palielināt NSA izvešanas biežumu, konteineru skaitu vai tilpumu.</p> <p>-IZPILDĪTĀJAM ir tiesības bez saskaņošanas ar PASŪTĪTĀJU sniegt informāciju par NSA un ŠA apsaimniekošanu valsts un pašvaldības iestādēm, pēc to rakstiska pieprasījuma saņemšanas.</p> <p>- <i>Jānorāda kārtībā kādā veicama maksa par saziņu</i>, piemēram, IZPILDĪTĀJAM ir pienākums nodrošināt saziņu ar PASŪTĪTĀJU bez papildus maksas (piemēram, bez paaugstinātās maksas tālruņa pakalpojumiem).</p>	
<p><u>Maksāšanas kārtība un termiņi</u></p> <p>-PASŪTĪTĀJS maksu par Pakalpojumu veic atbilstoši Līgumā norādītai Pakalpojumu samaksas kārtībai un Pakalpojumu maksas aprēķinā (Pielikums) norādītajā apmērā, ņemot vērā, ka Pakalpojumu apmaksa veicama par katru nākamo periodu, kas ilgst atkarībā no Pakalpojuma samaksas kārtībā norādītā maksāšanas biežuma (<i>ja attiecināms</i>). PASŪTĪTĀJS maksu par atkritumu savākšanu veic pārskaitot rēķinā norādīto summu IZPILDĪTĀJA norādītajā (-os) norēķinu kontā (-os) noteiktā termiņā (<i>norāda datumu līdz kuram</i>).</p> <p>-IZPILDĪTĀJS maksu aprēķina katru mēnesi pēc faktiski izvestā atkritumu apjoma, izsniedzot rēķinu, kas ir sagatavots elektroniski un derīgs bez paraksta, ja puses nav vienojušās savādāk, piemēram, par priekšapmaksas rēķinu 1 reizi gadā (<i>tad nosaka priekšapmaksas rēķina aprēķina un maksāšanas kārtību</i>)</p> <p>-ja PASŪTĪTĀJS nav norēķinājies ar IZPILDĪTĀJU Līgumā noteiktā termiņā, saskaņā ar rēķiniem vai aprēķiniem, tad:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ IZPILDĪTĀJS var uzlikt par pienākumu PASŪTĪTĀJAM maksāt līgumsodu ----- no laikā nenomaksātā rēķina summas par katru nokavēto dienu, nepārsniedzot 10% no kopējā parāda. Līgumsoda samaksa neatbrīvo no pienākuma veikt pamatparāda maksājumus. ▪ IZPILDĪTĀJAM ir tiesības pārtraukt Pakalpojuma sniegšanu, iepriekš par to rakstveidā informējot PASŪTĪTĀJU. IZPILDĪTĀJAM ir tiesības atjaunot Pakalpojumu sniegšanu pēc parādsaistību nokārtošanas. <p>-IZPILDĪTĀJS piemēro Pašvaldības apstiprinātu maksu eiro (EUR) par viena kubikmetra (1 m³) vai vienas tonnas (1 t) NSA apsaimniekošanu.</p> <p>-Puses vienojas, ka IZPILDĪTĀJS PASŪTĪTĀJAM paredzēto informāciju par Līguma maksājumiem sagatavo:</p>	<p><i>Patērētājs ir tiesīgs pieteikt prasījumu ražotājam pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam par precēs vai pakalpojuma neatbilstību līguma noteikumiem divu gadu laikā no pakalpojuma saņemšanas dienas, līdz ar to līguma noteikumi, kas paredz patērētājam tiesības iesniegt pretenziju par saņemto pakalpojumu, piemēram, tikai trīs dienu laikā pēc pakalpojuma saņemšanas, būtiski ierobežo patērētāju normatīvajā aktā nostiprinātās tiesības pieteikt prasījumu pakalpojuma sniedzējam divu gadu laikā no pakalpojuma saņemšanas dienas.</i></p> <p><i>Par netaisnīgiem uzskatāmi līguma noteikumi, kas uzliek patērētājam, kurš neizpilda vai nepienācīgi izpilda līgumsaistības, neproporcionāli lielu līgumsodu vai citu kompensāciju par līguma neizpildi vai nepienācīgu izpildi salīdzinājumā ar līgumsaistību neizpildīšanas un nepienācīgas izpildīšanas radīto zaudējumu vai ņemot vērā citus apstākļus; pakalpojuma sniedzējam ir</i></p>

- Elektroniski un nosūta uz Līgumā norādīto PASŪTĪTĀJA e-pastu. vai
- Papīra formātā un nosūta uz Līgumā norādīto PASŪTĪTĀJA pasta adresi (ja noteikta par to maksa, tad norāda maksu un maksāšanas kārtību).

-Šī Līguma spēkā esamības laikā IZPILDĪTĀJAM ir tiesības koriģēt līguma pakalpojumu samaksas apjomu, ja jauno SA apsaimniekošanas maksu ir apstiprinājusi Pašvaldība, rakstveidā informējot (ievietojot informāciju rēķinā vai nosūtot elektronisko e-pasta vēstuli vai pa pastu) vienu mēnesi iepriekš no jauna noteiktās maksas apmēra apstiprināšanas brīža. Ja PASŪTĪTĀJS šādā kārtībā nav informēts par izmaiņām Pakalpojuma maksā, tad ir tiesīgs neapmaksāt rēķinu par maksas starpību.

- Ja saistību neizpildes vai nepienācīgas izpildes gadījumā IZPILDĪTĀJS ir uzdevis trešajām personām veikt parāda atgūšanas darbības attiecībā pret PASŪTĪTĀJU, PASŪTĪTĀJAM papildus parāda apmaksai ir pienākums segt piedziņas izmaksas. Puses vienojas, ka minētos piedziņas izdevumus tieši no PASŪTĪTĀJA ir tiesīgas iekasēt un piedzīt atbilstīgās parādu piedziņas iestādes, saskaņā ar savu cenrādi.

jāspēj sniegt skaidrojums par līguma noteikumos ietvertu kompensāciju ekonomisko pamatojumu, proti, informāciju par zaudējumiem, kas katrā atsevišķā gadījumā rodas pakalpojuma sniedzējam, ja patērētājs pārsniedz pieļaujamo atkritumu piemaisījumu apjomu.

Patērētāju likumīgās tiesības ierobežo arī tādi netaisnīgi līguma noteikumi, kad pakalpojuma sniedzēja darbinieki, konstatējot atkritumu pārbirumus, konteineru nepieejamību, bojājumus vai pārkāpumus atkritumu sastāvā, veic pierakstus, kurus patērētāji nevar ne ietekmēt, ne apstrīdēt.

Pakalpojuma sniedzējam būtu individuāli jāinformē (piemēram, pa telefonu vai elektroniskā pasta vēstulē) patērētājs par izmaiņām grafikā, ja atkritumu izvešanas reize tiek pārcelta kaut vai par vienu dienu, jo līguma noteikumi saistībā ar atkritumu izvešanas grafiku paredz patērētājam vairākus pienākumus attiecībā uz atkritumu konteineru pārvietošanu un saglabāšanu.

Informācijas par izmaiņām līguma būtiskajās sastāvdaļās (piemēram, atkritumu apsaimniekošanas maksas izmaiņas) publiskošana masu medijos negarantē to, ka katrs patērētājs, kas noslēdzis līgumu ar pakalpojuma sniedzēju, noteikti iepazīsies ar šo informāciju un tā viņam būs zināma,

	<p>saņemot kārtējo rēķinu, līdz ar to patērētājs par atkritumu apsaimniekošanas maksas izmaiņām ir informējams individuāli abām līgumslēdzējām pusēm pieņemamā veidā (piemēram, ar pasta starpniecību vai sniedzot šo informāciju rēķinā)</p>
<p><u>Nepārvaramas varas apstākļi</u></p> <p>IZPILDĪTĀJS tiek atbrīvots daļējas vai pilnīgas saistību neizpildes gadījumā, ja ir iestājušies nepārvaramas varas (force majeure) apstākļi: stihiskas nelaimes, plūdi, zemestrīce, citi dabas apstākļu izraisīti cēloņi, kuru dēļ nav iespējama tehnikas un personāla darbība u.tml. Šajos gadījumos IZPILDĪTĀJAM nekavējoši ir jāinformē PASŪTĪTĀJS par nepārvaramas varas apstākļu iestāšanos Līgumā noteiktā kārtībā PASŪTĪTĀJAM ērtākajā veidā.</p>	<p>PTAC ieskatā nav pieļaujams kā nepārvaramu varu līgumā noteikt tādus apstākļus, kuru iestāšanās ir atkarīga no pakalpojuma sniedzēja, piemēram, ja ir bojāta tehnika vai neparedzēts darba spēka trūkums. Šos apstākļus nav pamatoti attiecināt uz tādām situācijām, kad pakalpojuma sniedzējs būtu tiesīgs neuzņemties atbildību par līguma saistību neizpildi. Katrā gadījumā būtu izvērtējams, kuri apstākļi atzīstami par tādiem, ko puses nevarēja pirms tam paredzēt un novērst, kā arī, vai šie apstākļi rada risku patērētāja vai pakalpojuma sniedzēja īpašumam un/vai cilvēka veselībai. Turklāt, ja pakalpojuma sniedzējam rodas tehniska rakstura problēmas vai citi šķēršļi, pakalpojums būtu jāizpilda nākamajā dienā vai kādā citā dienā, par kuru puses vienojas.</p>
<p><u>Līguma spēkā esamība, grozīšanas un izbeigšanas kārtība</u></p> <p>-Līgums stājas spēkā ar tā abpusējas parakstīšanas brīdi līdz brīdim, kad spēku zaudē līgums, saskaņā, ar kuru IZPILDĪTĀJS ir ieguvis tiesības sniegt sadzīves atkritumu apsaimniekošanas Pakalpojumu attiecīgajā teritorijā. (Jānorāda termiņš, kad jāinformē)</p> <p>-Līgums tiek izbeigts Pusēm, par to vienojoties rakstiski.</p> <p>-Līgumslēdzējusei ir tiesības lauzt Līgumu vienpusēji, par to rakstiski informējot otru Pusi vismaz vienu mēnesi iepriekš.</p>	<p>Atbilstoši AAL 16.panta trešās daļas noteikumiem sadzīves atkritumu apsaimniekotājs, kuru šajā likumā noteiktajā kārtībā ir izvēlējusies pašvaldība, slēdz līgumu ar pašvaldības administratīvajā teritorijā esošajiem atkritumu radītājiem un valdītājiem par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, nosakot līguma termiņu, kas nav ilgāks par tā līguma termiņu, kuru noslēdzis sadzīves atkritumu apsaimniekotājs un pašvaldība. Ievērojot to, ka saskaņā ar AAL 16.panta pirmās daļas 1.punktu sadzīves atkritumu sākotnējam</p>

	<p><i>radītājam vai valdītājam ir pienākums noslēgt līgumu ar pašvaldības izvēlēto atkritumu apsaimniekotāju, tādējādi patērētājs pēc līguma laušanas nav tiesīgs noslēgt atkritumu apsaimniekošanas līgumu ar jebkuru sev vēlamu atkritumu apsaimniekotāju, ļoti reti var veidoties situācijas, kad līgumslēdzējas puses ir tiesīgas lauzt līgumu, piemēram, patērētājs maina dzīvesvietu, atsavina nekustamo īpašumu.</i></p>
<p><u>Strīdu izskatīšanas kārtība</u></p> <p>-Puses darīs visu, lai pārrunu ceļā atrisinātu strīdīgos jautājumus, kas saistīti ar šī Līguma izpildi un nosacījumiem. Ja vienošanās netiek panākta, tad strīds tiek izšķirts LR tiesā LR normatīvo aktu noteiktajā kārtībā.</p>	
<p><u>Citi noteikumi</u></p> <p>Līgums noformēts un parakstīts uz _____(norāda lapu skaitu) lapas ar ____(norāda pielikumu skaitu) pielikumu divos eksemplāros, katrai Pusei pa vienam, un katram no tiem ir vienāds juridisks spēks.</p>	<p><i>Var iekļaut nosacījumus par Pasūtītāja datu izmantošanu; par Līguma informācijas konfidencialitāti u.c. nosacījumus.</i></p>

Paraksti

Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Nr. _____

Pielikums Līguma projektam

<p><i>Ja Līguma pamatinformācijā nav norādīta visa nepieciešamā kontaktinformācija, tad tā jānorāda Pielikumā, piemēram, Izpildītāja dati un Pasūtītāja dati (Vārds, Uzvārds; personas kods; objekta adrese; e-pasta adrese (rēķiniem); pasta adrese (rēķiniem); tālrunis (mobilais un stacionārais) ar norādi pa kādu tālruni var kontaktēties nepieciešamo Pakalpojuma izmaiņu paziņojuma gadījumā). Var piedāvāt Pasūtītājam izvēlēties rēķinu saņemšanas veidu, vai izmantot videi draudzīgāko variantu “e-pasta adrese” vai “pasta adrese”. Jānorāda vai rēķina nogādāšana pa pastu ir maksas (jānorāda maksa ar PVN) vai bezmaksas (izmaksas iekļautas maksā par atkritumu izvešanu).</i></p>
<p><i>Jānorāda vieta, kur atradīsies kontainers (somas, maisi) atkritumu savākšanas dienā</i></p>
<p><i>Jānorāda vēlamais rēķina izrakstīšanas periods (ja paredzēts izvēlēties). Var sniegt variantus, no kuriem Pasūtītājs izvēlas sev vēlamo</i></p>
<p><i>Jānorāda <u>Līguma īpašie noteikumi</u>, kas var atšķirties katrā pašvaldībā, atbilstoši Saistošajiem noteikumiem un šī Līguma nosacījumiem.</i></p> <p><i>Norāda:</i></p> <p>SA apsaimniekošanas maksu (ar un bez PVN, ja tā jau nav norādīta Līgumā;</p> <p>Var aicināt Pasūtītāju ierakstīt atkritumu apsaimniekotāju, ar ko bija noslēgts iepriekšējais līgums.</p> <p>Pasūtītājam bez maksas, lietošanā nodoto konteineru skaitu, tilpumu, viena konteineru vērtību atbilstoši veidam (<i>jāņem vērā, ka Pasūtītājam jānorāda izvēlēties visi konteineru veidi, kas tika piedāvāti Publiskajā iepirkuma procedūrā, ja attiecināms</i>);</p> <p>Pasūtītājam bez maksas nodoto somu vai maisu skaitu, tilpumu, vienas somas vai maisa vērtību atbilstoši veidam u.c. (ja attiecināms un, ja nav noteikts savādāk)</p>
<p>Norāda izvešanas biežumu – Pasūtītājs izvēlas sev vēlamu, piemēram, 1 reizi nedēļā; 1 reizi divās nedēļās; 1 reizi mēnesī; 2 reizes nedēļā un cits variants. <i>Jāņem vērā, ka Saistošajos noteikumos ir norādīts minimālais izvešanas biežums, ko vajadzētu iekļaut arī Līgumā par NSA un katra veida daļi vāktiem atkritumiem.</i></p> <p>Izvešanas biežumu norāda arī vasarnīcu vai citu īslaicīgas apmešanās ēku īpašniekiem (<i>atkarībā no Izpildītāja Līguma ar Pašvaldību</i>). Jānorāda arī apkalpošanas periods (no-līdz)</p>
<p>Norāda šķiroto atkritumu savākšanas un izvešanas kārtību – katra veida atkritumu izvešanas dienas, piemēram, stikla izvešanas diena; papīra izvešanas diena; plastmasas izvešanas diena; bioloģisko atkritumu izvešanas diena. Šķiroto atkritumu savākšanas un izvešanas kārtība var būt savādāka, ja Izpildītāja Līgumā ar Pašvaldību ir noteikts savādāk, piemēram, ja savākšana notiek, izmantojot pārvietojamos dalīto atkritumu savākšanas punktus vai, ja kopā tiek vākta plastmasa un metāla/skārda iepakojums.</p>
<p>Ja atkritumu savākšanai tiek piedāvāti priekšapmaksas marķētie maisi, tad jānorāda priekšapmaksas maisa tilpums un cena (ar un bez PVN), kurā ir iekļautas maisa, tā savākšanas, transportēšanas un apglabāšanas izmaksas.</p>
<p>Norāda daļi vāktu atkritumu konteineru (somu, maisu) lietošanas noteikumus, piemēram:</p> <p>Somā (maisā, konteinerā) šķīrotam stiklam drīkst ievietot tikai tukšas un nesadauzītas stikla pudeles un burkas _____ (<i>jānorāda nosacījumi, saskaņā ar Izpildītāja Līgumu ar Pašvaldību un/vai atbilstoši atkritumu apstrādes nosacījumiem, ja Pašvaldība nav norādījusi</i>).</p> <p>Somā (maisā, konteinerā) šķīrotam papīram drīkst ievietot tikai _____.</p>

Somā (maisā, konteinerā) šķirotai plastmasai drīkst ievietot <i>tikai</i> _____.
Norāda kopējo maksu
Aicina Pasūtītāju (fiziskām personām) norādīt iedzīvotāju skaitu, kas izmantos konteineru (-us) (somas, maisus). <i>Informācija nepieciešama, lai Izpildītājs varētu izpildīt prasības, kas noteiktas Izpildītāja un Pašvaldības savstarpējā līgumā (ja attiecināms), lai noteiktu savākto atkritumu daudzumu (t.sk. pa atkritumu veidiem) uz 1 iedzīvotāju.</i>
Puses ar saviem parakstiem apliecina, ka ir iepazinušās ar līguma pielikuma noteikumiem.